OPERAČNÍ PROGRAM TECHNICKÁ POMOC

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

Integrovaný plán rozvoje území České Budějovice

Zpracováno v rámci projektu

IPRÚ – České Budějovice
Operační program Technická pomoc
Číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00347

Koncept dokumentu ke dni 28.8.2014
(materiál dosud neprošel jazykovou a grafickou korekturou)

České Budějovice

Zpracovatel:
KP projekt s.r.o.
ve spolupráci s Magistrátem města České Budějovice, odbor rozvoje a veřejných zakázek

1 Obsah

1 OBSAH ... 2

2 ÚVODNÍ INFORMACE ... 4

2.1 ÚZEMNÍ DIMENZE A INTEGROVANÉ PŘÍSTUPY ... 4
2.2 NOSITEL IPRÚ ... 6
2.3 SUBJEKTY ZAPOJENÉ DO IPRÚ ... 6
2.4 ÚZEMÍ IPRÚ ... 6

3 POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU ... 8

3.1 STRUČNÝ POPIS ÚZEMÍ ... 8
3.2 ZDŮVODNĚNÍ VÝBĚRU ÚZEMÍ PRO IPRÚ ... 9

4 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA ÚZEMÍ ... 16

4.1 DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE ... 16
4.1.1 Vývoj počtu obyvatel a migrace ... 16
4.1.2 Věková struktura obyvatel ... 18
4.1.3 Predikce demografického vývoje ... 19
4.1.4 Vzdělanostní struktura obyvatel ... 20
4.2 BYDLENÍ A BYTOVÁ VÝSTAVBA ... 21
4.2.1 Struktura osídlení ... 21
4.2.2 Bytová výstavba ... 22
4.3 EKONOMIKA A TRH PRÁCE ... 23
4.3.1 Ekonomická aktivita ... 24
4.3.2 Struktura ekonomické základny ... 24
4.3.3 obchod a služby ... 26
4.3.4 Nezaměstnanost ... 26
4.3.5 Vyjížďka a dojížďka do zaměstnání ... 28
4.3.6 Průmyslové zóny, brownfields ... 30
4.3.7 Věda, výzkum a inovace ... 31
4.3.8 Cestovní ruch ... 34
4.4 OBČANSKÁ VYBAVENOST ... 37
4.5 SOCIÁLNÍ OBLAST, ZDRAVOTNICTVÍ A BEZPEČNOST ... 40
4.5.1 Sociální a související služby ... 40
4.5.2 Zdravotnictví ... 43
4.5.3 Bezpečnost ... 44
4.6 VZDĚLÁVÁNÍ ... 44
4.6.1 Předškolní vzdělávání ... 45
4.6.2 Základní vzdělávání ... 46
4.6.3 Střední vzdělávání ... 49
4.6.4 Terciární vzdělávání ... 50
4.7 VYJÍŽĎKA A DOJÍŽĎKA ZA VZDĚLÁVÁNÍM ... 51
4.8 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ... 52
4.8.1 Krajina, historické hodnoty ... 53
4.8.2 Vodní režim a riziko povodní ... 55
4.8.3 Odpadové hospodářství ... 58
4.8.4 Těžba nerostných surovin ... 61
4.9 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA ... 62

4.10 DOPRAVA ... 64
4.10.1 Vnější silniční a železniční napojení území ... 64
4.10.2 Silniční doprava ve městě a jeho spádovém území ... 65
4.10.3 Železniční doprava ... 69
4.10.4 Dopravní obslužnost a příměstská doprava ... 69
4.10.5 Městská hromadná doprava ... 71
4.10.6 Cyklistická a pěší doprava ... 72
4.10.7 Ostatní dopravní módy, logistika, telematika ... 73
4.11 KULTURA, SPORT A VOLNÝ ČAS ... 74
4.12 VEŘEJNÁ SPRÁVA ... 76
4.13 SWOT ANALÝZA ... 78
4.14 ANALÝZA STAKEHOLDERŮ ... 79
4.14.1 Identifikace subjektů ... 80
4.14.2 Identifikace klíčových stakeholderů ... 81
4.15 ANALÝZA PROBLÉMŮ A POTŘEB ÚZEMÍ IPRÚ ... 82
4.15.1 definice hlavních probmových oblastí ... 82
4.15.2 strom potřeb ... 82
4.16 ANALÝZA RIZIK ... 90
4.17 SOULAD SE SOUVISEJÍCÍMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTY ... 90
4.17.1 Na úrovni města a ORP České Budějovice ... 90
4.17.2 Na úrovni Jihočeského kraje ... 91
4.17.3 Na úrovni české republiky ... 92
5 STRATEGICKÁ ČÁST ... 93
5.1 VIZE ... 93
5.2 GLOBÁLNÍ CÍL ... 93
5.3 PRIORITNÍ OBLASTI IPRÚ ... 93
5.4 DÍLČÍ CÍLE A OPATŘENÍ IPRÚ ... 93

2 ÚVODNÍ INFORMACE

2.1 ÚZEMNÍ DIMENZE A INTEGROVANÉ PŘÍSTUPY

Politika hospodářské a sociální soudržnosti pro programové období 2014-2020 nově zavádí tzv**. území dimenzi** s cílem věcně a zejména územně koncentrovat finanční prostředky u realizovaných intervencí do oblastí s největšími problémy či nejsilnějším rozvojovým potenciálem. Jedním z prostředků pro uplatnění územní dimenze jsou **integrované přístupy**.[1] Za účelem aplikace integrovaných přístupů byl MMR vypracován Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020 (dále jen MPIN).

Územní dimenze je v souvislostech čerpání prostředků z fondů ESIF v programovacím období 2014 – 2020 chápána jako možnost **koncentrovat prostředky z programů ESIF ve specifických typech území** podporující jednak konkurenceschopnost (v závislosti na rozvojový potenciál) ČR a také zohledňující požadavek na **vyrovnávání územních disparit** (ve vztahu k vnitřní diferenciaci území a koncentraci problémů ekonomického, sociálního či environmentálního charakteru).

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020 (SRR) zavádí typologii území v rámci ČR, která je jedním z klíčů pro určení způsobů řešení problémů v jednotlivých typech území a s tím související způsob čerpání prostředků z fondů ESIF. Územní dimenze přitom bude realizována v rámci čerpání prostředků z fondů ESIF buď projekty (s výjimkou integrovaných projektů) prostřednictvím výzev zacílených na konkrétní typy území, nebo **integrovanými nástroji naplňovanými integrovanými projekty**.

Město České Budějovice a jeho spádové území lze (z hlediska uvedené typologie SRR a z hlediska území, v nichž je účelné řešit zjištěné problémy větší intenzitou podpory či cíleně soustředit podporu z ESI fondů z důvodů efektivnějšího vyřešení problému či posílení jeho potenciálu) zařadit mezi tzv. **urbánní území**. Urbánní území představuje územní dimenzi pro rozvoj měst a jejich zázemí a zahrnuje řešení témat napříč vybranými problémy s územní dimenzí urbánního prostoru. **V urbánním území města České Budějovice bude jako nástroj pro zajištění územní dimenze při využití prostředků fondů ESIF uplatněn integrovaný plán rozvoje území (IPRÚ)**.

Získání prostředků z fondů ESIF v oblasti integrovaných přístupů je podmíněno zpracováním strategického dokumentu pro rozvoj daného území – **Integrovaného plánu rozvoje území.** Z tohoto důvodu je zpracován tento dokument – **Integrovaný plán rozvoje území České Budějovice na léta 2014 až 2020** (dále jen IPRÚ ČB). Dle metodických pokynů a manuálů je dáno, že IPRÚ musí vycházet z již existujících místních koncepčních dokumentů, musí být v souladu se strategickými dokumenty na úrovni kraje, ČR a EU a musí se opírat o dostupné relevantní datové analýzy.

Součástí IPRÚ by měla na základě provedené analýzy být rozvíjena **témata, která má smysl řešit integrovaně**. **IPRÚ není určeno pro řešení všech zjištěných problémů města České Budějovice a jeho zázemí. IPRÚ současně není jediným nástrojem pro čerpání prostředků z ESI fondů** – významná část finanční alokace pro realizaci územní

[1] *Základním východiskem pro uplatnění integrovaných přístupů k teritoriálnímu rozvoji v ČR je Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020 (SRR) a dále Národní dokument k územní dimenze (předpoklad schválení vládou v červnu 2014).*

dimenze bude vyčleněna rovněž v rámci územně cílených výzev pro individuální projekty.

IPRÚ má obsah a strukturu danou Manuálem integrovaných plánů rozvoje území (manuál byl připraven v rámci projektu „Horizontální podpora nositelů integrovaných nástrojů ITI a IPRÚ pro realizaci integrovaných strategií v programovém období 2014 – 2020“, číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00264). Co do struktury odpovídá IPRÚ tradičnímu pojetí tvorby strategických dokumentů. Jeho doporučené členění, použité i v případě IPRÚ ČB, zohledňuje požadavky MPIN a je uvedeno v následujícím schématu:

Obrázek 1 Schéma tvorby IPRÚ

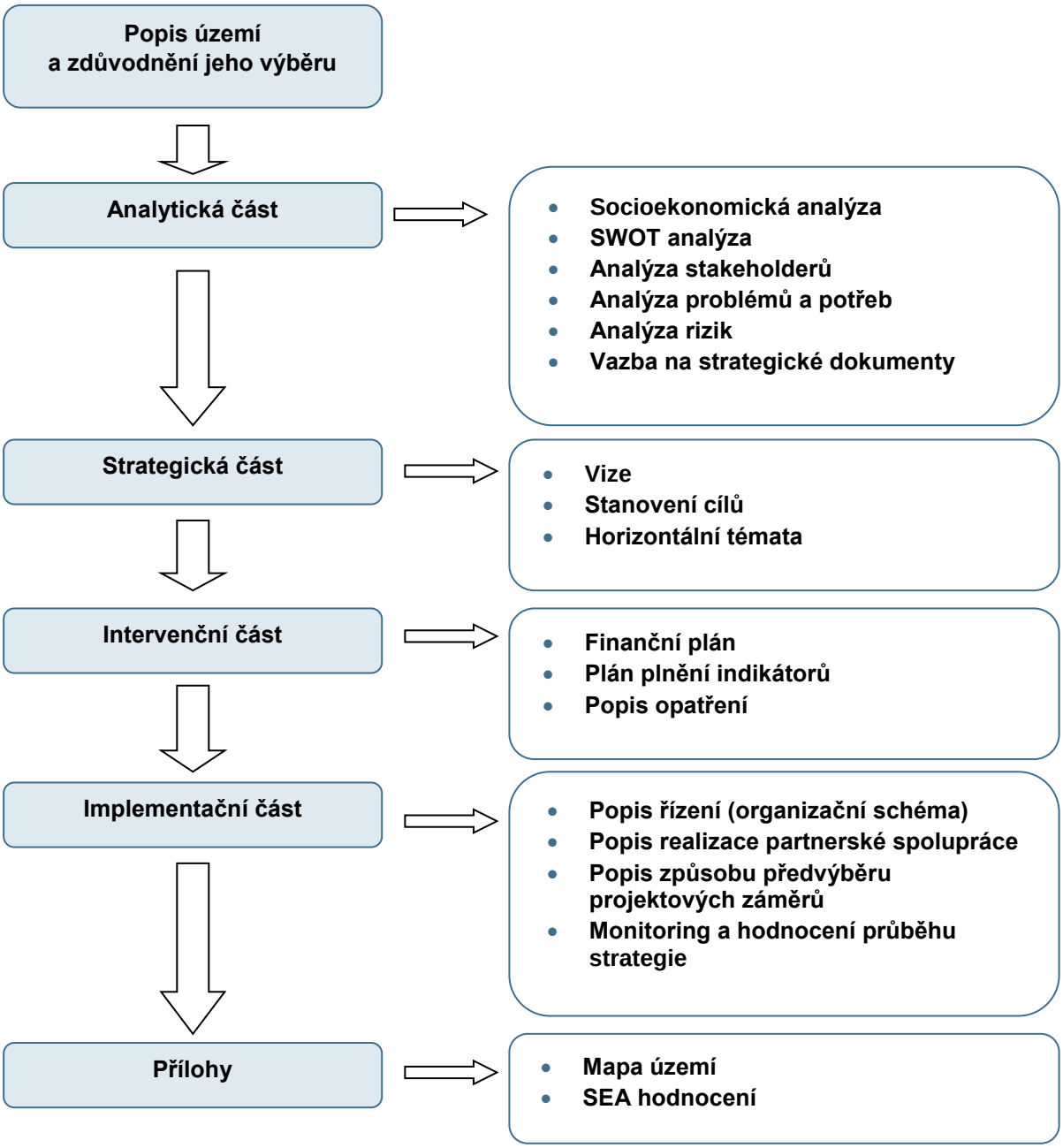

Zdroj: Manuál integrovaných plánů rozvoje území

2.2 NOSITEL IPRÚ

Nositelem IPRÚ České Budějovice na léta 2014-20 je jádrové sídlo celého řešeného území, tedy **Statutární město České Budějovice**. Nositel IPRÚ je v kontextu jeho implementace rovněž **zpracovatelem a předkladatelem strategie** IPRÚ a vedoucím partnerem koordinujícím partnerství ve vymezeném území.

Statutární město České Budějovice je s 95 tisíci obyvateli největším městem Jihočeského kraje a jeho **hospodářským, správním a kulturním centrem**. Jsou sídlem několika vysokých škol, výzkumných pracovišť, důležitých veřejných institucí a úřadů. Reformou veřejné správy se město České Budějovice stalo od 1. 1. 2003 obcí s rozšířenou působností velikostního typu III, která zabezpečuje výkon státní správy pro **79 obcí ve svém správním obvodu**. Takto vymezený region, o rozloze 1 638 km2 s přibližně 155,5 tis. obyvateli, představuje vymezené území pro účely realizace projektových záměrů v rámci Integrovaného plánu rozvoje území v období 2014 – 2020.

2.3 SUBJEKTY ZAPOJENÉ DO IPRÚ

Základní výčet subjektů, které jsou a budou v různých fázích implementace zapojeny do IPRÚ, lze shrnout do následujících skupin:

- ✓ Obce v řešeném území (zapojení do tvorby a implementace IPRÚ, zapojení do PS ad.);
- ✓ Pracovní skupiny - zástupci klíčových subjektů v území – obce, majitelé a správci infrastruktury – doprava, technická infrastruktura, zřizovatelé a provozovatelé zařízení a poskytovatelé služeb – školství, výzkum, zdravotní a sociální oblast, kultura, sport, spolkový život, životní prostředí, podnikatelské prostředí atd. (spolupráce na tvorbě IPRÚ);
- ✓ Veřejnost (zapojení do tvorby IPRÚ – veřejná projednání);
- ✓ Výbor pro přípravu strategie IPRÚ Č. Budějovice (koordinace přípravy IPRÚ).

Další informace k subjektům jsou v části analýzy věnované stakeholderům v řešeném území.

2.4 ÚZEMÍ IPRÚ

Územím dopadu vyčleněným pro realizaci IPRÚ je **správní obvod obce s rozšířenou působností České Budějovice**. Vymezené území představuje území realizace a dopadu jednotlivých projektů, které budou připravovány a realizovány v rámci této integrované strategie (IPRÚ ČB). Kromě správního území nositele IPRÚ, katastrálního území Statutárního města České Budějovice, území IPRÚ ČB tvoří také **zázemí města reprezentované především územím obcí, městysů a měst v rámci hranice správního obvodu obce s rozšířenou působností** (dále jen SO ORP ČB).

Takto vymezené území umožňuje **koordinované řešení problémů**, které se vyskytují ve spádovém území města České Budějovice, které současně tvoří jádro a přirozené správní a socioekonomické středisko celé oblasti. Správní území ORP České Budějovice je znázorněno společně se základními údaji o území na obrázku níže. **Území ORP České Budějovice je tvořeno 79 obcemi**, z nichž 5 má statut města a 2 statut městyse. Z hlediska počtu obcí tvoří území ORP 12,6 % všech obcí v kraji. Území ORP je tvořeno **4 správními obvody obcí s pověřeným úřadem** – České Budějovice, Hluboká nad Vltavou, Zliv a Lišov.

Obrázek 2 Správní obvod ORP – obecně geografická mapa

Zdroj: ČSÚ

Obrázek 3 Správní obvod ORP České Budějovice – administrativní členění

Zdroj: ČSÚ

3 POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU

3.1 STRUČNÝ POPIS ÚZEMÍ

SRR vymezuje jako území vhodné pro využití nástroje IPRÚ tzv. **sídelní aglomerace** (území s koncentrací 100 000 – 300 000 obyvatel). **Území, které je vymezeno za účelem realizace IPRÚ ČB, je tvořeno SO ORP České Budějovice.** Zdůvodnění výběru území je pak popsáno dále v této kapitole.

Správní obvod obce s rozšířenou působností České Budějovice leží uprostřed Jihočeského kraje. Rozlohou 924 km^2 je Českobudějovicko **čtvrtým největším správním obvodem v kraji**. Z celkové plochy obvodu představuje 54 % zemědělská a 29 % lesní půda. Podíl vodních ploch dosahuje třetí nejvyšší hodnoty v kraji.

Počtem cca 155 tis. obyvatel je obvod nejlidnatějším v kraji, **téměř dvě třetiny žijí ve městě České Budějovice**. To se odráží v hustotě zalidnění, která je nejvyšší v kraji. Odpovídá tomu i sídelní struktura, obvod zahrnuje 79 obcí, z toho 5 měst (České Budějovice, Hluboká nad Vltavou, Lišov, Rudolfov, Zliv). Podíl obyvatel v produktivním věku (15 - 64 let) patří v kraji mezi nejvyšší.

Tabulka 1 Struktura obcí ORP Č. Budějovice

UKAZATEL	SO ORP České Budějovice											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	79	79	79	79	79	79	79	79	79	79	79	79
Počet částí obcí	184	184	184	184	184	184	184	184	184	184	184	184
Počet základních sídelních jednotek	275	275	275	275	275	275	274	274	274	293	296	296
Počet katastrálních území	146	146	146	146	146	145	145	145	145	145	145	145
Počet obcí se statutem města	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Počet obcí se statutem městyse	x	x	x	x	x	-	1	2	2	2	2	2

Zdroj: ČSÚ

Území obce s rozšířenou působností Č. Budějovice bylo historicky orientováno na **rybníkářství a zemědělství**, stejně jako sousední Třeboňsko. Teprve později bylo doplněno hospodářskou těžbou dřeva a těžbou nerostných surovin. Převážná část území Budějovické pánve bývala bažinná a zavodněná. Technickými úpravami a vysušováním vznikaly vodní plochy rybníků a louky a pole, které nabývaly významu hospodářského. Hospodářské činnosti byly mimo rybochovné orientovány na **chov dobytka a později na prosperující potravinářské odvětví**.

Metropolí ORP i celých jižních Čech jsou České Budějovice. Město leží na soutoku řek Malše a Vltavy. České Budějovice mají v řadě případů dominantní postavení rovněž v rámci Jihočeského kraje. Společně s Plzní pak jsou hlavními rozvojovými centry v rámci **Regionu soudržnosti NUTS II Jihozápad**.

Území ORP obývá cca 155 tis. obyvatel o průměrném věku 41,2 let. To představuje téměř 25 % obyvatelstva Jihočeského kraje. Podstatná část obyvatel ORP bydlí v krajském městě, kde je průměrný věk o necelý 1 rok vyšší. Nejnižší průměrný věk je ve Vidově (34,7 let), nevyšší v Bošilci (44,4 roku).

Tabulka 2 Počet a věková struktura obyvatel ORP Č. Budějovice

Název obce	Počet obyvatel										Průměrný věk
	Celkem	0 - 14			15 - 64			65 a více			
		Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	
SO ORP České Budějovice celkem	155 589	23 459	12 028	11 431	106 104	52 839	53 265	26 026	10 816	15 210	41,2
České Budějovice	93 467	13 340	6 849	6 491	63 122	30 996	32 126	17 005	6 888	10 117	42,1

Zdroj: ČSÚ

Co do rozlohy je území ORP České Budějovice **čtvrtým nejrozsáhlejším správním obvodem** v rámci Jihočeského kraje. Stejně jako v celém Jihočeském kraji, i v území ORP stoupá postupně celkový počet obyvatel. Jinak je tomu v krajském městě – viz dále.

Tabulka 3 Počet a věková struktura obyvatel ORP Č. Budějovice

Kraj / správní obvody obcí s rozšířenou působností	Počet obcí	Výměra (ha)	Počet obyvatel celkem	Počet obyvatel (Sčítání lidu, domů a bytů)			
				1980	1991	2001	2011[1)]
Jihočeský kraj	623	1 005 635	636 611	613 171	622 889	625 267	635 750
České Budějovice	79	92 378	155 589	135 535	144 280	147 795	154 117

Zdroj: ČSÚ

3.2 ZDŮVODNĚNÍ VÝBĚRU ÚZEMÍ PRO IPRÚ

Nositel IPRÚ, Statutární město České Budějovice, **zvolil území pro realizaci IPRÚ primárně dle témat, která vykazují vysoký stupeň provázanosti a možnosti jejich řešení v rámci integrovaného přístupu**.

Pokud kritériem pro vymezení území IPRÚ mají být existující funkční, rozvojové či problémové vazby, které jsou v tomto území zaznamenávány, a jejich dopady a vzájemná provázanost, pak tímto územím musí být právě celé území ORP České Budějovice. Území ORP České Budějovice tvoří hlavní spádovou oblast (zázemí) krajské metropole, která současně představuje **území dopadů celé řady funkčních vazeb a vztahů**, které mezi krajským městem a jeho zázemím existují a jsou dlouhodobě rozvíjeny.

Výběr území tak respektuje přirozenou spolupráci Statutárního města České Budějovice s okolními obcemi a městy, co se týká trhu práce (dojížďky za prací), koncentrace rozvojových ploch, veřejné dopravy (MHD i regionální), dopravní infrastruktury, využívání škol, infrastruktury volného času (cestovní ruch, kultura a obchody), spádovosti zdravotnické a sociální infrastruktury, provázanosti technické infrastruktury (vodovody, kanalizace, tepelné hospodářství, odpadové hospodářství), protipovodňových opatření aj. SO ORP ČB zároveň představuje území, které je integrováno na úrovni výkonu veřejné správy území. Současně představuje statistickou územní jednotku, za kterou jsou sledovány údaje využitelné pro zhodnocení dopadů realizace IPRU ČB.

Ne všechny problémy a vazby se týkají celého území SO OPR. Některá témata se týkají vztahu **pouze některých obcí** (např. oblast řešení protipovodňové ochrany či spádovost městské hromadné dopravy) v území a krajského města, některé vazby mohou být dokonce **pouze bilaterální** (a to nejen na úrovni vztahu „Město České Budějovice – obec v území ORP“, ale i mezi ostatními obcemi v území – např. oblast odpadového hospodářství, oblast

využívání kapacit MŠ a ZŠ, dopravní obslužnost apod.). Existují dále rovněž témata, která jsou řešena **na úrovni celého ORP** (např. plánování rozvoje sociálních a souvisejících služeb).

Problémy ve vybraných oblastech nemohou být vnímány izolovaně a ve své komplexnosti nemohou být řešeny prostřednictvím jednoho projektu bez dalších vazeb. Naopak je nutné vytvořit účinné partnerství klíčových subjektů ve městě České Budějovice a spádovém území ORP a takový soubor projektů či opatření, které jsou schopny pouze společně dosáhnout významného efektu.

Území ORP lze na základě rozboru udržitelného rozvoje a dalších hodnocení vyváženosti územních podmínek zařadit do níže uvedených **charakteristických zájmových oblastí**.

Obrázek 4 Hlavní zájmové oblasti v rámci ORP České Budějovice

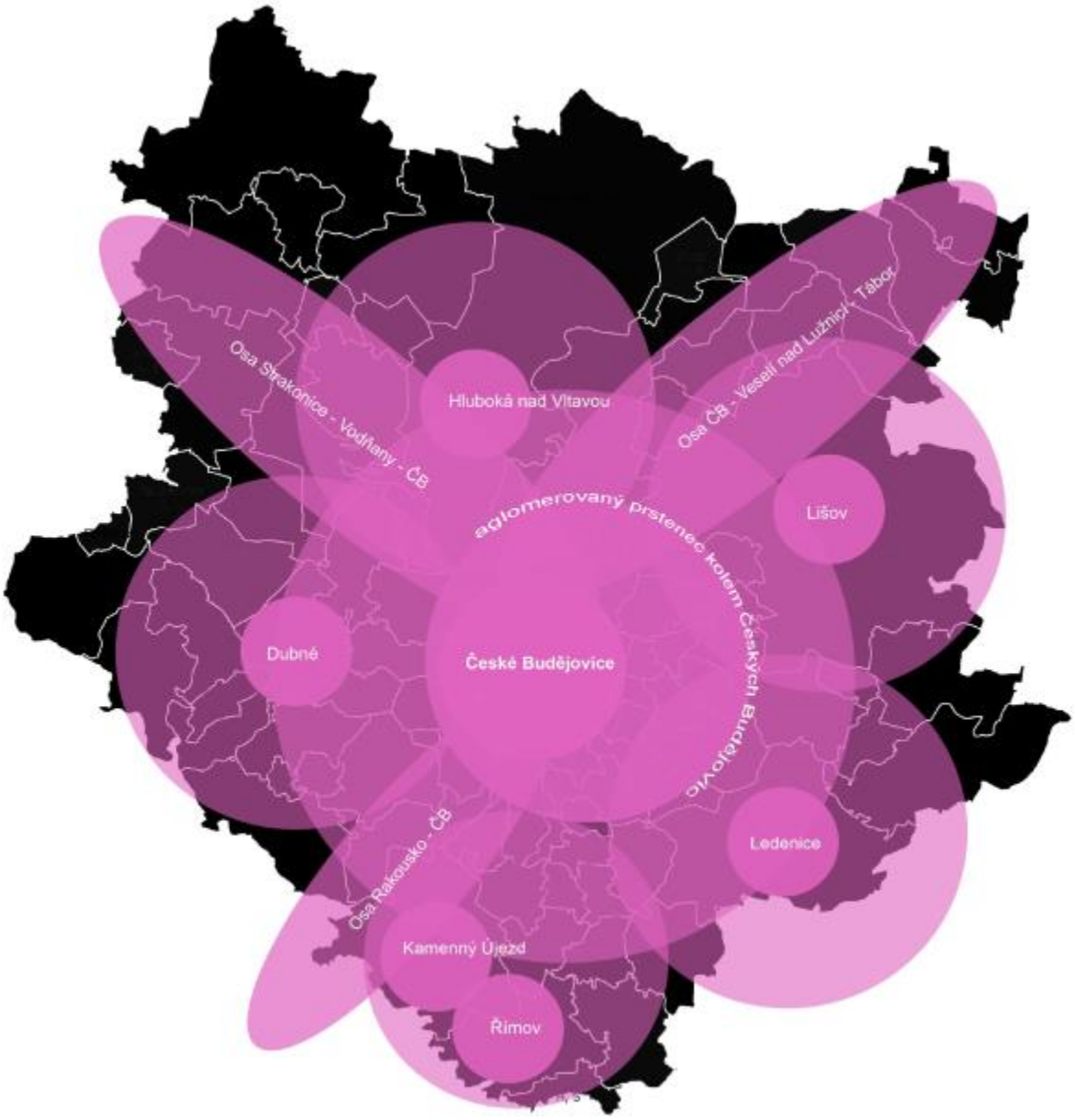

Zdroj: RURU ORP Č. Budějovice

Jádrem celé oblasti je město České Budějovice, které tvoří hlavní centrum celého Jihočeského kraje s vysokou úrovní občanské vybavenosti v regionu. Město funguje jako zásadní dopravní uzel na trase Praha – Rakousko a **regionální spádové centrum pro široké okolí z hlediska zázemí na úrovni ORP i na krajské úrovni**. Současně představuje široké zázemí pracovních kapacit.

Tyto aspekty však způsobují, že jádrová část města se vybydluje (dochází k dlouhodobému úbytku obyvatelstva) a jeho migraci. Migraci v rámci ORP lze charakterizovat následujícím způsobem:

- ✓ **směrem do aglomerovaného území (prstence) kolem Českých Budějovic** – to představuje vysokou míru dopravní zátěže a každodenní dojížďky (vztah obsluhovaného a obsluhujícího sídla) a s tím spojené nároky na dopravní infrastrukturu, integrování forem veřejné hromadné dopravy.
- ✓ **směrem podél navazujících dopravních os – zejména v proudech na Tábor, Strakonice nebo směrem na Rakousko** – v současné době je stále částečným hendikepem nedokončený úsek dálnice Praha – České Budějovice, nicméně například výrobní a skladové areály by bylo vhodné dlouhodobě soustřeďovat přednostně podél těchto dopravních os, tak aby nedocházelo k narušování krajinného rázu v krajinném zázemí Českých Budějovic.
- ✓ **směrem do vzdálenějšího okolí Českých Budějovic** (krajinné zázemí města) – to představuje nebezpečí v podobě nekontrolovaného / živelného růstu malých obcí, navyšování jejich počtu obyvatelstva, bez dostatečné připravenosti sídla z hlediska technické infrastruktury a občanské vybavenosti uspokojivé pro zmíněný růst, vzniká dále nebezpečí poškození tradiční urbanistické struktury těchto sídel a poškození krajinného rázu, jež je pro zachování identity jihočeských obcí mnohdy charakteristický a klíčový, nejen z hlediska rekreačního potenciálu, ale zejména z hlediska kulturního a sociálního.

Spádovost sídel v rámci ORP České Budějovice je znázorněna na následujícím obrázku. Spádovost sídel současně vyjadřuje jejich váhu a zázemí pracovních příležitostí v rámci ORP, a to vzhledem ke krajskému centru. Na obrázku jsou znázorněny **hlavní obslužné trasy** (světlé linie) a tím zároveň provázanost jednotlivých sídel, zejména podle jejich dopravní dostupnosti. Váha jednotlivých sídel (vyjádřená velikostí terčů: malá sídla - obsluhovaná, střední sídla - obsluhující, sídla plnící funkci mikroregionálních center - Lišov, Ledenice, Hluboká nad Vltavou, Kamenný Újezd, Římov, Dubné a nejvyšší regionální centrum - krajské město).

U obcí obsluhovaných, tvořících základní strukturu osídlení, lze sledovat zhruba stagnující nebo **zvyšující se podíl obyvatel, obce si udržují nejnižší úroveň občanské vybavenosti a mají minimální přírůstek zastavěných ploch**.

Obce obsluhující vykazují v obecné rovině lepší rozvojové trendy v přírůstku obyvatel, v zastavěnosti pozemků, v umístění základní a vyšší občanské vybavenosti, v zázemí pracovních příležitostí. Vývoj územních jednotek lze hodnotit pozitivně, jestliže jsou vytvářeny účelné vazby vzájemně mezi obcemi obsluhovanými nebo obcemi obsluhovanými a obsluhujícími, **kdy se tyto vazby řetězí do centra ORP Českých Budějovic**.

České Budějovice paradoxně vykazují **úbytek obyvatel**, kdy se v důsledku dobré dopravní dostupnosti přesouvají obyvatelé zejména do poloh přilehlého prstence obcí (obce obsluhované), **avšak zároveň vykazují stálost místní a nadmístní vybavenosti**. Na obrázku jsou dále **kritická místa v obslužnosti obcí, slabé vazby mezi sebou a na vyšší,**

obsluhující obce. Kritická místa tvoří obce Strýčice, Vlkov, Vrábče a sídlo Dobřejovice (Hosín). Strýčice a Vrábče jsou koncovými místy s problematickou dostupností, obec Vlkov a sídlo Dobřejovice jsou ve zcela izolované poloze.

Obrázek 5 Spádovost a vazby obcí v rámci ORP České Budějovice

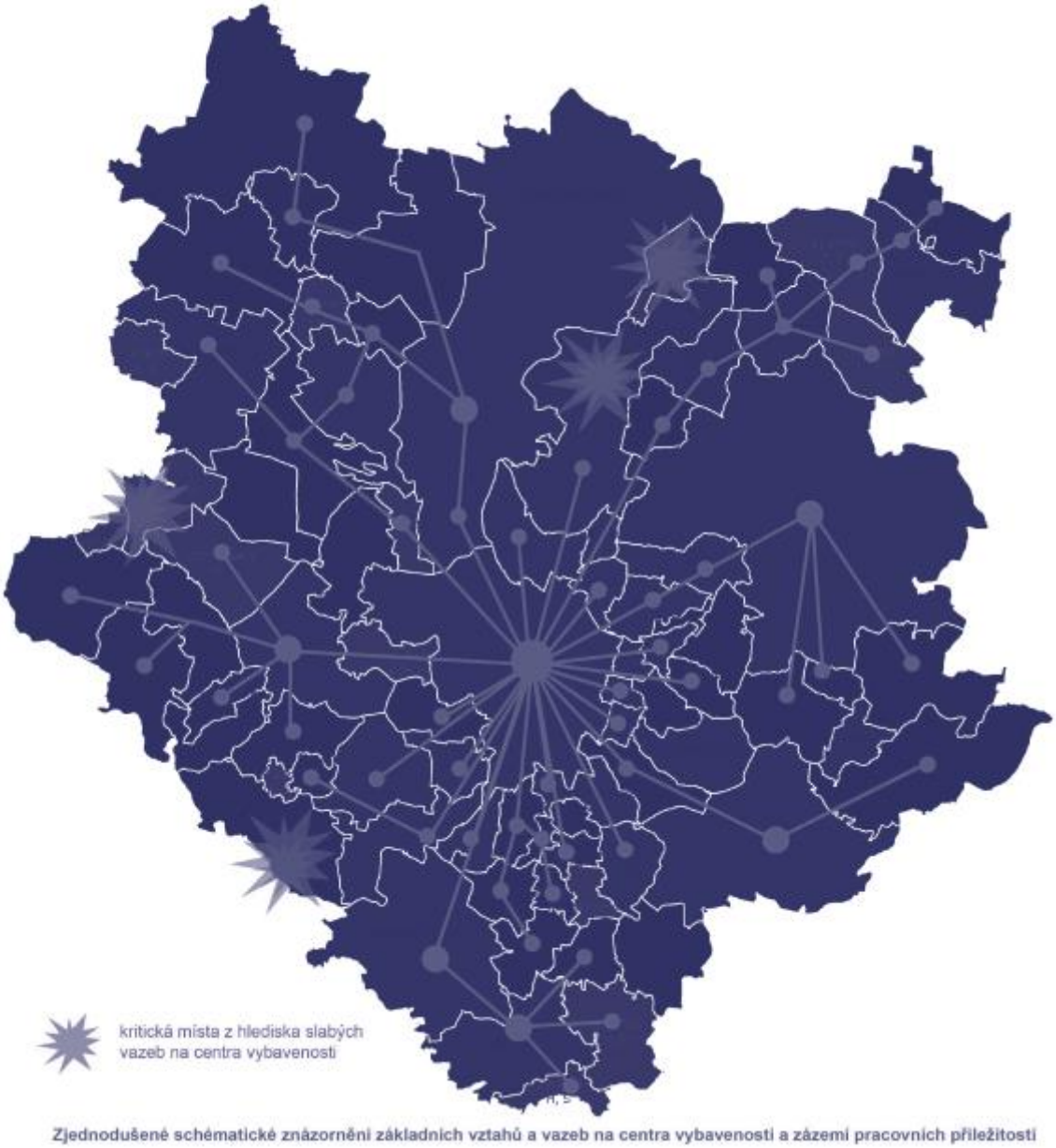

Zdroj: RURU ORP Č. Budějovice

V dále uvedeném přehledu jsou témata, která vykazují typicky integrovaný rozměr v prostředí zázemí velkých sídel v podmínkách ČR (dle Manuálu IPRÚ). V rámci těchto témat lze na území IPRÚ ČB sledovat **následující základní vazby, které vykazují integrovaný charakter – lze je tedy v území řešit / rozvíjet integrovanými přístupy**:

- ✓ **Trh práce a hospodářské vazby v rámci ORP:**
  - o významný objem dojížďky za prací do města Č. Budějovice z obcí spádového území;
  - o přítomnost důležitých zaměstnavatelů ve městě Č. Budějovice, které vytváří pracovní příležitosti pro celé spádové území ORP;
  - o koncentrace průmyslových aktivit regionálního a mikroregionálního významu (včetně průmyslových zón) v Č. Budějovicích, které uvedenou migraci za prací spoluutvářejí;
  - o přítomnost infrastruktury pro vzdělávání všech stupňů,
- ✓ **Výzkumně-vývojové instituce a technologicky orientované firmy:**
  - o významné postavení VaV ve městě Č. Budějovice - město představuje významný pól konkurenceschopnosti celého ORP a celého jihočeského regionu – vytváří tak významný předpoklad i pro rozvoj spádové oblasti, která díky blízkosti a snadné dostupnosti vzdělávací a vědeckovýzkumné infrastruktury a služeb může více než vzdálenější oblasti těžit z provázanosti v této sféře.
  - o Koncentrace výzkumných a vývojových institucí a technologicky orientovaných firem s výrazným integrujícím charakterem vymezeného území;
  - o Nadregionální a v řadě výzkumných oblastí i nadnárodní význam dvou nejvýznamnějších výzkumně-vzdělávacích institucí v Č. Budějovicích – Jihočeské univerzity a Biologického centra AV ČR představujících enklávu téměř 15 tisíc osob (zaměstnanci, studenti), tj. v souhrnu 2., resp. 3. nejvýznamnější zaměstnavatel ve městě a celé oblasti ovlivňující jak trh práce, tak působící prorozvojově a integračně na oblast místních služeb včetně ubytovacích, volnočasových aktivit, kongresové turistiky apod.;
- ✓ **Dopravní infrastruktura**:
  - o budoucí napojení Jihočeského kraje prostřednictvím dálnice D3 a IV. železničního koridoru vytvoří novou severojižní páteřní dopravní tepnu celého území ORP a zlepší jeho vnější dopravní dostupnost vzhledem k sousedním krajům a zemím;
  - o území ORP je významnou dopravní křižovatkou:
    - území ORP i města Č. Budějovice protínají ze všech 4 hlavních směrů páteřní komunikace Jihočeského kraje – silnice I. třídy I/3, I/20 a I/34 s navazující sítí silnic II. a III. třídy,
    - v podobném rozsahu je řešeno i napojení na železniční dopravu – tratě 190, 194, 198, 199 a 220),
    - část obcí v území ORP České Budějovice je spojena rovněž tématem vodní dopravy (Vltavská vodní cesta v úseku Č. Budějovice – Hluboká nad Vltavou a dále severním směrem z území ORP na Hněvkovice),
    - základní dopravní dostupnost Českých Budějovic je doplněna přítomností Letiště České Budějovice, což představuje významný prvek dopravní dostupnosti i pro okolní obce ve spádovém území;
    - z hlediska dálkové cyklistické dopravy je pro celé území ORP významným integrujícím prvkem severojižním směrem procházející Vltavská cyklistická cesta (součást sítě EuroVelo pod číslem 7).
- ✓ **Společná městská hromadná doprava/individuální doprava**:
  - o dopravní obslužnost zajišťovaná městskou hromadnou dopravou na území města Č. Budějovice a v části obcí spádového území (např. Srubec, Jivno, Hlincova Hora, Rudolfov, Borek Hrdějovice, Hosín, Hluboká nad Vltavou ad.) zajišťuje rozvoj vazeb v hospodářské i sociální oblasti;
  - o naproti tomu významné negativní dopady individuální automobilové dopravy

ovlivňující kvalitu života v celém spádovém území ORP (způsobené dojížďkou za zaměstnáním, vzděláním, nákupy, zábavou apod. do krajského města z okolních obcí ORP);

- ✓ **Společné využívání mateřských a základních škol, příp. infrastruktury a služeb volného času:**
  - v rámci celého území ORP existují důležité vazby a vzájemné synergie z hlediska dostupnosti a využívání kapacit pro počáteční (ale i navazující formy) vzdělávání;
  - infrastruktura a služby pro volný čas v Č. Budějovicích a jejich využívání obyvateli okolních obcí jsou rovněž důležitým prvkem vzájemné provázanosti fungování obcí v území ORP (jedná se např. zájmovou činnost dětí a mládeže z okolních obcí v Č. Budějovicích, dojížďku za nákupy, sportovními a kulturními možnostmi, ale např. i provázanost některých sídel prostřednictvím cyklostezek nebo tras pro pěší turistiku);
- ✓ **Spádovost základní zdravotnické infrastruktury a služeb**:
  - město Č. Budějovice představuje centrum nejen ORP, ale celého Jihočeského kraje v oblasti zdravotnictví – koncentrací zdravotnické infrastruktury a služeb představuje důležité a poměrně snadno dostupné centrum v této oblasti pro celé spádové území ORP;
  - pro obce v území ORP zajišťuje město České Budějovice dostupnost základní i specializované zdravotní péče (často v dosahu MHD či jiné formy veřejné dopravy);
- ✓ **Společně nabízené a využívané sociální služby**:
  - na celém území ORP probíhá integrovaným způsobem plánování zajištění a dalšího rozvoje sociálních a souvisejících služeb, což prohlubuje spolupráci a vzájemné synergie využívání jednotlivých typů služeb napříč územím ORP;
  - na území ORP současně působí řada poskytovatelů sociálních služeb, kteří své služby zajišťují nejen na území krajského města, ale také pro obce ve spádovém území a naopak (např. pečovatelská sužba, služby domova pro seniory ad.)
- ✓ **Odpadové hospodářství**:
  - V rámci území ORP existují významné integrační vazby rovněž v oblasti odpadového hospodářství (svoz, třídění a nakládání s odpady) – spolupráce v oblasti nakládání s komunálním, popř. tříděným odpadem s prvky meziobecní integrace probíhá např. v oblasti měst Hluboká nad Vltavou – Zliv nebo Lišov – České Budějovice, je rovněž připravován integrovaný systém nakládání s odpadem pro celé území ORP České Budějovice;
- ✓ **Bydlení, migrace**:
  - Velká část území ORP (jedná se zejména obce v těsné blízkosti krajského města) je propojeno problematikou suburbanizace a souvisejícími jevy (migrace obyvatel do klidnějšího zázemí metropole – do obcí v okolí a s tím související pokles počtu obyvatel krajského města)
- ✓ **Cestovní ruch**:
  - Českobudějovicko, tedy území ORP České Budějovice, patří v podmínkách Jihočeského kraje mezi regiony s vyšší turistickou atraktivitou – je to dáno zejména přítomností hojně navštěvovaných památek (zámek Hluboká nad Vltavou, ZOO Hluboká nad Vltavou), které současně (díky své blízkosti ke krajskému městu) dávají předpoklad k integrované spolupráci na rozvoji služeb a infrastruktury cestovního ruchu (krásným příkladem integrované spolupráce je např. projekt vybudování páteřní cyklostezky z Č. Budějovic přes Hlubokou nad

Vltavou do Purkarce / Karlova Hrádku nebo spolupráce obcí při realizaci národního projektu splavnění Vltavy)

- ✓ **Kultura a obchod**:
  - Město České Budějovice je nejen správním a hospodářským centrem celého ORP, ale také obchodním a kulturně-společenským centrem celého území (v tomto směru lze říci, že společně s městem Hluboká nad Vltavou) – tato skutečnost vytváří řadu přímých vazeb s obcemi ve spádovém území (využívání služeb supermarketů a hypermarketů, specializovaných obchodů, ale i kulturních a společenských akcí krajského města občany obcí ze spádového území)
- ✓ **Výkon veřejné správy**:
  - z pohledu výkonu veřejné správy existují napříč územím ORP rovněž významné provázanosti dané pozicí města Č. Budějovice jako obce III. stupně vůči ostatním obcím v území ORP (občané obcí ze spádového území řeší na pracovištích MM Č. Budějovice životní situace např. v oblastech doprava a silniční hospodářství, výplata sociálních dávek, vodoprávní řízení, odpadové hospodářství, ochrana životního prostředí ad.);
- ✓ **Ohrožení živelními pohromami**:
  - díky tomu, že územím ORP protékají řeky Vltava a Malše a také se zde nachází celá řada drobných vodních toků a vodních ploch, je velká část území reálně ohrožena rizikem živelných pohrom – povodní; plánování a realizace protipovodňových opatření je tedy dalším tématem, které vybrané obce v rámci území ORP spojuje a vytváří předpoklady pro integrovaná řešení a spolupráci.
- ✓ **Technická infrastruktura**:
  - Přítomnost JE Temelín je jednak možným rizikem z hlediska případné havárie, současně však pro celé území ORP představuje významný socioekonomický potenciál - jak z hlediska rozvoje systému pro vytápění krajského města z JETE vedoucí přes území části ORP, tak z hlediska tvorby pracovních míst a pracovního uplatnění absolventů škol v území ORP (dříve zvažované rozšíření by znamenalo ještě mnohonásobnou multiplikaci těchto socioekonomických efektů);
  - V souvislosti se správou území ORP a výkonem veřejné správy je dále potřeba zmínit potřebu integrované spolupráce v oblasti zvyšování efektivity, zlepšování dostupnosti a elektronizace služeb veřejné správy (efektivní využití informačních a komunikačních technologií), která je v mnoha ohledech rovněž integrujícím prvkem celého území ORP;

4 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA ÚZEMÍ

Analýza je zpracována pro celé definované území ORP. Vzhledem k již popsaným vazbám zdůrazňuje v řadě souvislostí především město České Budějovice, důraz je však kladen i na popis vazeb a souvislostí s dalšími obcemi v území nebo v rámci celého správního území ORP.

Účelem analýzy sociálně ekonomické situace popis aktuálního stavu jednotlivých tematických oblastí rozvoje území, zachycení hlavních tendencí jejich vývoje, postihnutí vzájemných vazeb, jejich podmíněnosti a identifikace kvantitativních i kvalitativních předností či nedostatků. Socioekonomická analýza IPRU ČB **vychází z existujících dat ČSÚ a koncepčních dokumentů a analýz** zpracovaných na úrovni města České Budějovice, resp. na úrovni ORP České Budějovice, resp. na úrovni Jihočeského kraje.

4.1 DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

4.1.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEL A MIGRACE

Následující tabulka shrnuje základní informace o vývoji počtu obyvatel a jejich migraci na území ORP Č. Budějovice v období 2001 – 2012. Z dlouhodobého vývoje je zřejmé, že **celkově roste počet obyvatel celého území**. **Přírůstek je tažen jak přirozeným přírůstkem** (ten byl v letech 2001 – 2003 ještě záporný a v roce 2001 byl hlavním důvodem pro negativní saldo celkového přírůstku obyvatel ORP), **tak pozitivním saldem migrace**.

Z hlediska věkové struktury **narůstá podíl věkové skupiny 65 a více let**.

Tabulka 4 Vývoj počtu a struktury obyvatel ORP Č. Budějovice (2001 – 2012)

UKAZATEL	SO ORP České Budějovice											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel (k 31. 12.)	147 695	147 798	148 028	148 266	149 370	150 481	152 171	153 269	154 323	155 315	154 786	155 589
Živě narození	1 265	1 325	1 331	1 416	1 468	1 533	1 731	1 772	1 755	1 849	1 628	1 777
Zemřelí celkem	1 385	1 349	1 422	1 394	1 419	1 430	1 373	1 425	1 468	1 438	1 436	1 561
Přirozený přírůstek obyvatel	-120	-24	-91	22	49	103	358	347	287	411	192	216
Přistěhovalí	1 706	1 944	2 135	2 169	2 725	2 781	3 014	2 624	2 300	2 208	2 136	2 226
Vystěhovalí	1 724	1 817	1 814	1 953	1 670	1 773	1 682	1 873	1 533	1 627	1 472	1 639
Přírůstek obyvatel stěhováním (přistěhovalí - vystěhovalí)	-18	127	321	216	1 055	1 008	1 332	751	767	581	664	587
Celkový přírůstek (úbytek) obyvatel	-138	103	230	238	1 104	1 111	1 690	1 098	1 054	992	856	803
Sňatky	723	841	708	741	791	777	902	795	748	765	756	761
Rozvody	525	605	530	459	472	437	446	504	460	438	466	437
Potraty	777	695	646	632	617	629	624	644	641	679	665	664

Zdroj: ČSÚ

Při pohledu do nejbližšího zázemí Českých Budějovic lze říci, že Českobudějovická aglomerace čítá nyní cca 130 tis. obyvatel. Celé ORP pak cca 155 tis. obyvatel. U SO ORP ČB se navíc projevuje i další příliv obyvatel z jiných regionů, přestože tento trend oproti rokům 2005 až 2007 už není natolik intenzivní. Důsledkem těchto jevů je **trend růstu počtu obyvatel ve SO ORP ČB a trend poklesu obyvatel ve Statutárním městě České**

Budějovice, jak dokládá graf níže.

Obrázek 6 Srovnání vývoje počtu obyvatel města a ORP v letech 2001 až 2012

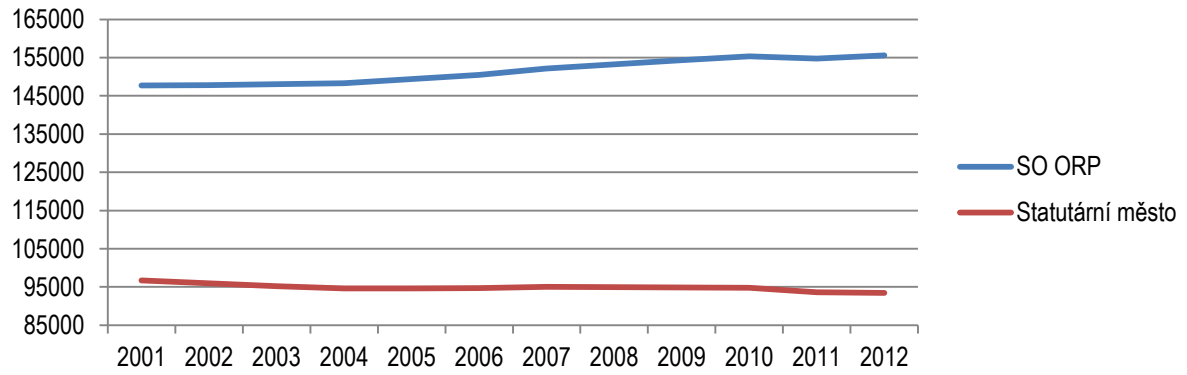

Zdroj: ČSÚ

Pozitivní vývoj z hlediska migrace je patrný i při srovnání hodnoty za ORP a za celý Jihočeský kraj, kdy za ORP jsou vykazovány **výrazně vyšší hodnoty u celkového přírůstku** (v přepočtu na 1 tis. obyvatel středního stavu)**, který je tažen opět jak přirozeným, tak především přírůstkem stěhováním**.

Tabulka 5 Srovnání údajů o migraci za území ORP a Jihočeský kraj (2012)

	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystě-hovalí	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek	Sňatky	Rozvody
Jihočeský kraj	**6 655**	**6 504**	**151**	**4 610**	**4 288**	**322**	**473**	**2 756**	**1 595**
ORP Č. Budějovice	1 777	1 561	216	2 226	1 639	587	803	761	437
	Na 1 000 obyvatel středního stavu								
Jihočeský kraj	**10,5**	**10,2**	**0,2**	**7,2**	**6,7**	**0,5**	**0,7**	**4,3**	**2,5**
ORP Č. Budějovice	11,4	10,1	1,4	14,3	10,6	3,8	5,2	4,9	2,8

Zdroj: ČSÚ

Z **demografického hlediska** je u města České Budějovice zřetelný odliv zejména mladší populace do okolních obcí, tzv. **proces suburbanizace**. Z obcí v zázemí Českých Budějovic, které suburbanizací získaly nejvíce obyvatel, lze jmenovat například Dobrou Vodu u Českých Budějovic, Borek, Srubec, Hrdějovice, Litvínovice, Rudolfov, Boršov nad Vltavou, Homole apod.).

Vývoj stěhování z krajského města dokladuje následující tabulka. Ta potvrzuje, že **do okolních obcí se dlouhodobě z Č. Budějovic stěhuje velký podíl obyvatel** (cca 35 %).

Tabulka 6 Vývoj stěhování z města Č. Budějovice (2000 – 2012)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vystěhovalí z města celk.	**1 815**	**2 219**	**2 643**	**2 508**	**2 575**	**2 351**	**2 449**	**2 450**	**2 605**	**2 328**	**2 259**	**2 067**	**2 194**
z toho do zahraničí	30	316	184	308	530	164	270	181	240	79	121	67	130
z toho do jiné obce ČR	1 785	1 903	2 282	2 200	2 045	2 187	2 179	2 269	2 365	2 249	2 138	2 000	2 064
z toho do okolních obcí	644	679	840	915	873	915	791	883	868	905	779	714	774
z toho do okol. obcí (%)	35,48%	30,60%	31,78%	36,48%	33,90%	38,92%	32,30%	36,04%	33,32%	38,87%	34,48%	34,54%	35,28%

Zdroj: ČSÚ

Na území samotného města České Budějovice byla v letech 2001 až 2011 zaznamenána pokračující tendence úbytku obyvatelstva **v oblasti Pražského předměstí a výrazný úbytek obyvatelstva zejména v oblastech s rozsáhlou zástavbou panelových sídlišť – Sídliště Šumava, Sídliště Vltava a Sídliště Máj**. **Sídliště Máj a Pražské předměstí** jsou zároveň jediné dva urbanistické obvody Českých Budějovic, ve kterých došlo v porovnání obou dekád k **proměně dynamiky vývoje zalidnění**. Zatímco v dekádě 1991-2001 tyto obvody na obyvatelstvu získávaly (Na západním okraji sídliště Šumava a Máj skončila výstavba panelových domů zhruba v roce 1992.), v období 2001-2011 jsou již charakteristické jeho výrazným úbytkem. Dle předpokladu v období 2001-2011 na obyvatelstvu získávaly zejména obvody při hranici města v souvislosti se suburbanizací – Vrbné, Hodějovice, Mladé, Rožnov a dále obce za hranicí města.

Obrázek 7 Změna hustoty zalidnění ve Statutárním městě České Budějovice v letech 2001 – 2011

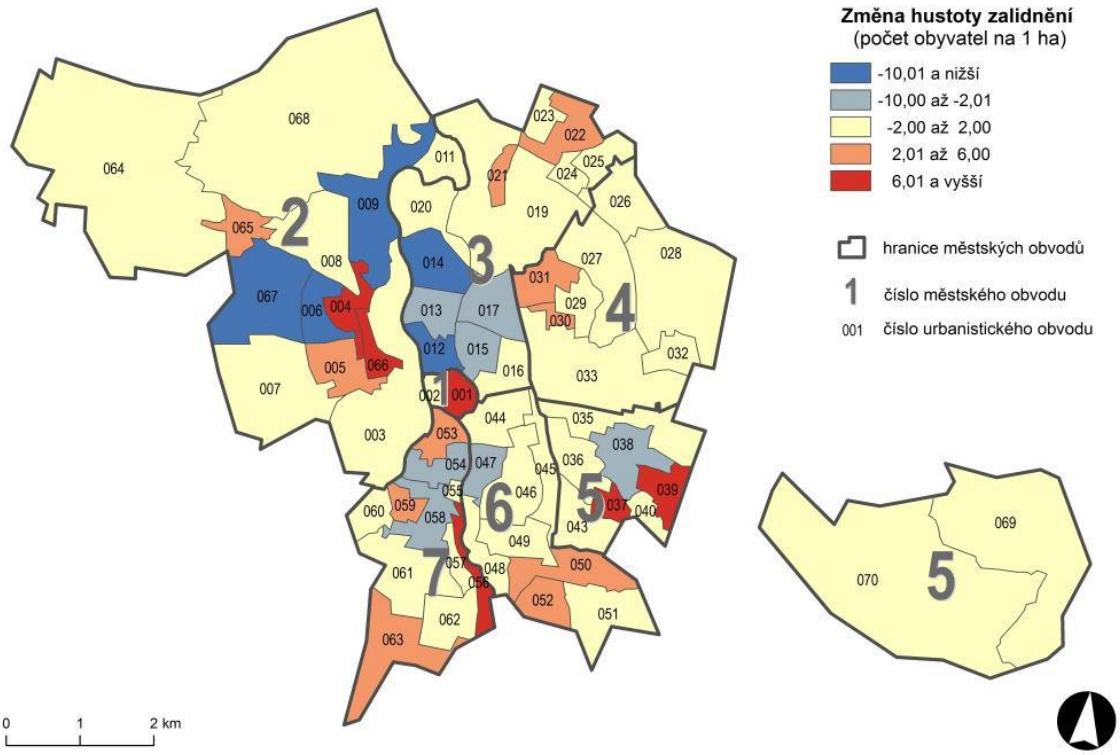

Zdroj: NEXIA AP dle dat CSU ,Strategický plán rozvoje města Ceské Budějovice 2014-2020 (koncept)

4.1.2 VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATEL

Věková struktura obyvatel ORP Č. Budějovice i krajského města je srovnatelná s údaji za celý Jihočeský kraj, jak vyplývá z následující tabulky.

Na složení a počtu obyvatel města a spádového území má vliv i **přítomnost škol a jejich studentů**. **Největší význam v tomto směru má Jihočeská univerzita**, jejíž studenti tvoří významnou část populace města (jedná se o cca 10 tis. studentů). V této souvislosti je velmi významný také aspekt setrvání absolventů JU (řada studentů je místních, další se po ukončení studií do města stěhují) a jejich umístění na místním trhu práce.

Tabulka 7 Věková struktura obyvatel města, ORP Č. Budějovice a Jihočeského kraje (2012)

		Celkem Jihočeský kraj	Celkem SO ORP	Celkem město Č. Budějovice	Podíl v % Jihočeský kraj	Podíl v % SO ORP	Podíl v % město Č. Budějovice
Obyvatelstvo celkem		628 336	**154 588**	93 715			
z toho ve věku	0 - 14	91 119	**22 073**	12 255	14,50%	**14,28%**	13,08%
	15 - 19	35 660	**8 281**	4 653	5,68%	**5,36%**	4,97%
	20 - 29	80 524	**20 894**	13 507	12,82%	**13,52%**	14,41%
	30 - 39	100 716	**26 161**	15 702	16,03%	**16,92%**	16,76%
	40 - 49	83 615	**20 839**	12 221	13,31%	**13,48%**	13,04%
	50 - 59	89 038	**21 114**	12 846	14,17%	**13,66%**	13,71%
	60 - 64	45 634	**10 591**	6 428	7,26%	**6,85%**	6,86%
	65 - 69	33 683	**8 388**	5 385	5,36%	**5,43%**	5,75%
	70 - 79	43 342	**10 215**	6 679	6,90%	**6,61%**	7,13%
	80 a více let	22 975	**5 404**	3 581	3,66%	**3,50%**	3,82%

Zdroj: SLDB

Důležitou informací plynoucí z demografického vývoje je poměrně výrazné **stárnutí obyvatelstva krajského města** (pokles dětí ve věku 0 - 14 a nárůst podílu generace 65 a více). Index stáří, který vyjadřuje, kolik je v populaci obyvatel ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0 - 14 let, vykázal za posledních 15 let značný nárůst. Samotné město České Budějovice mělo v roce 2010 tento index 122,6 a lze tak konstatovat, že **„stárne“ ještě rychleji než SO ORP Č. Budějovice**.

Je zřejmé, že s ohledem na stárnutí populace vzniká potřeba zvyšování výdajů do sociální oblasti. **Pokles počtu** obyvatel města Č. Budějovice v posledních letech lze částečně přičítat i snižující se porodnosti v devadesátých letech 20. století (příčinou byly zejména společenské změny po roce 1989 spojené se změnami sociálních a společenských jistot).

Tabulka 8 Vývoj věkové struktury obyvatel ORP Č. Budějovice (2001 – 2012)

UKAZATEL	SO ORP České Budějovice											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Průměrný věk mužů (roky)	37,5	37,8	38,1	38,4	38,6	38,9	39,1	39,2	39,4	39,5	39,8	39,9
Průměrný věk žen (roky)	40,3	40,6	40,9	41,2	41,4	41,6	41,7	41,8	41,9	42,1	42,3	42,4
Podíl obyvatel ve věku 65 a více let (%)	13,3	13,3	13,5	13,6	13,8	14,0	14,3	14,7	15,0	15,4	16,2	16,7
Index stáří (počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0 - 14 let)	84,1	87,0	90,2	93,1	97,2	100,8	103,3	105,5	107,1	107,5	109,1	110,9

Zdroj: ČSÚ

4.1.3 PREDIKCE DEMOGRAFICKÉHO VÝVOJE

Podle prognózy zpracované v Rozvojovém plánu sociálních služeb České Budějovice 2013-2018, **klesne v roce 2020 počet obyvatel na území SO ORP ČB na hodnotu 153 574**, což představuje pokles o více než 1 700 obyvatel. U věkové skupiny 15 až 64 let bude docházet k výraznému poklesu (cca 10 %) – ze 109 153 osob (rok 2010) na 98 675 osob (v roce 2020), tj. v absolutním vyjádření 10 478 osob. U věkové skupiny 0 – 14 let lze dle zjištěných

dat naopak predikovat 10%ní nárůst do roku 2020, tj. nárůst o 2 263 osob oproti roku 2010. **Zvýšení počtu osob lze očekávat i ve skupině 65letých a starších, a to dokonce o 27 %**. V absolutním počtu se jedná o nárůst o téměř 6,5 tisíc osob.

4.1.4 VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATEL

Dle údajů obsažených v následující tabulce je zřejmé, že nejvyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel vykazuje město Č. Budějovice. Pozitivem pro podmínky na trhu práce je však vzhledem k celokrajské hodnotě i fakt, že v SO ORP žije **o více než 5 % více vysokoškolsky vzdělaných než je regionální průměr**. V území ORP i v Č. Budějovicích je rovněž **méně lidí bez vzdělání nebo s pouze základním vzděláním** než v průměru za celý Jihočeský kraj.

Tabulka 9 Srovnání vzdělanostní struktury obyvatel města, ORP a kraje (2012)

		Celkem Jihočeský kraj	Celkem SO ORP	Celkem město Č. Budějovice	Podíl v % Jihočeský kraj	Podíl v % SO ORP	Podíl v % město Č. Budějovice
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		537 217	132 515	81 460			
z toho podle stupně vzdělání	bez vzdělání	2 489	423	274	0,46%	0,32%	0,34%
	základní včetně neukončeného	97 859	19 736	11 362	18,22%	14,89%	13,95%
	střední vč. vyučení (bez maturity)	187 621	39 833	22 558	34,92%	30,06%	27,69%
	úplné střední (s maturitou)	147 633	39 884	25 283	27,48%	30,10%	31,04%
	nástavbové studium	14 988	4 336	2 920	2,79%	3,27%	3,58%
	vyšší odborné vzdělání	7 069	2 019	1 371	1,32%	1,52%	1,68%
	vysokoškolské	58 268	20 926	13 950	10,85%	15,79%	17,12%

Zdroj: SLDB

Č. Budějovice jako centrum celého území vykazují také příznivý vývoj co do struktury vzdělanosti obyvatel. Při srovnání hodnot mezi SLDB 2001 a SLDB 2011 je patrný nárůst vysokoškolsky a středoškolsky s maturitou vzdělaných lidí a také pokles lidí s pouze základním vzděláním.

Obrázek 8 Vzdělanostní struktura obyvatel města Č. Budějovice (15 a více let, 2001 x 2011)

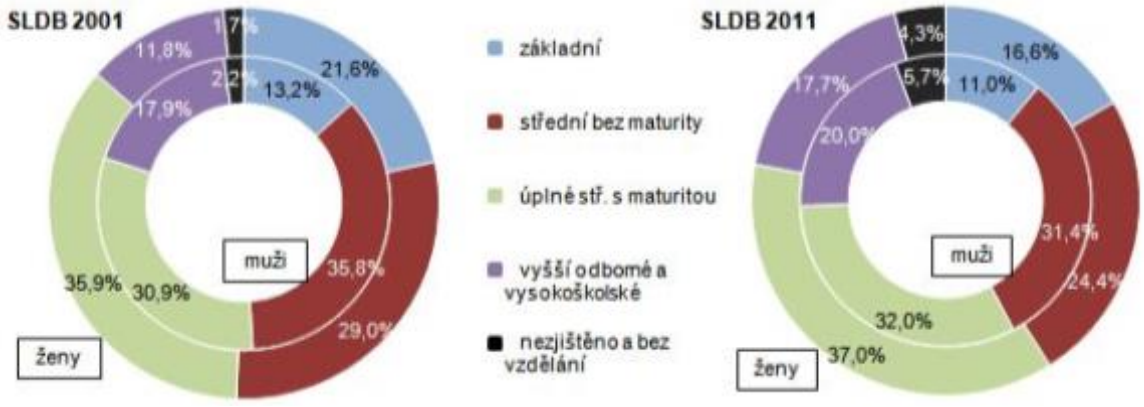

Zdroj: SLDB

4.2 BYDLENÍ A BYTOVÁ VÝSTAVBA

4.2.1 STRUKTURA OSÍDLENÍ

Soustavné osidlování území ORP začalo ve 13. století. V 19. století se stabilizuje a dále rozvíjí celý systém osídlení, je budováno město Hluboká nad Vltavou, zejména zámek (1840 – 1870) a další doprovodné stavby, včetně úpravy krajiny. Během 19. století vznikaly v území ORP významné kulturní a společenské instituce i průmyslové podniky, podpořené budovanou dopravní infrastrukturou železnice i silnic. **Vzestup centra regionu Českých Budějovic nastal na počátku 20. století** po přesídlení státní správy z Písku a Tábora. Během první poloviny 20. století byly zaváděny další technické vymoženosti (elektrické trakce, tramvaj a posléze trolejbus v Č. Budějovicích), letiště bylo založeno v roce 1932. V Č. Budějovicích se rozvíjely významné hospodářské podniky (pivovary a ostatní potravinářská odvětví, strojírenské a další výrobní podniky), železnice a další navazující činnosti, došlo k územnímu rozvoji centra regionu i větších měst a obcí.

V roce 1949 se České Budějovice staly krajským městem a během šedesátých let byl budován systém střediskových obcí, obce byly spojovány do větších administrativních celků, přičemž samospráva obcí byla podřízena státní správě a obce byly zcela svázány politickou mocí. Po roce 1990 se celky rozpadly, vznikly obce velmi malé. **Dnes je tak územní struktura obcí nevyvážená**. Na jedné straně stojí krajské město, na druhé straně existuje řada malých obcí, s jedním katastrálním územím, na hranici ekonomické rentability a s malým demografickým potenciálem.

Urbanizační vývoj postoupil za posledních dvacet let z centra do okolní krajiny, do území malých obcí, které na tuto skutečnost nejsou mnohdy připraveny. Jednoznačně se v území ORP profiluje osa Kamenný Újezd - Boršov nad Vltavou – Včelná - Roudné – České Budějovice – Borek – Hluboká nad Vltavou doplněná osou Srubec - Dobrá Voda – Vráto – Rudolfov. Ostatní území ORP je stabilizované.

Samotné město Č. Budějovice se vyznačuje **nedostatkem rozvojových ploch v** katastrálním území města (omezené možnosti další prostorové expanze) a jednak i poměrně **výraznými znaky suburbanizace**. Proces **suburbanizace**, který probíhá v posledních desetiletích, významně ovlivňuje život ve městě. Je doprovázen například zvýšenou migrací obyvatel a **masivní výstavbou v okolních obcích** či vyšším zatížením města individuální automobilovou dopravou (cesty za prací, do škol, za zábavou).

Celý správní obvod ORP České Budějovice se z hlediska rozvoje bydlení vyznačuje **typickými vlastnostmi zázemí velkého města**, kdy dochází k úbytku obyvatel v jádrovém sídle a kdy se obytná výstavba rozvíjí především formou rodinných domů v menších sídlech s příznivým životním prostředím a s dobrou dostupností jádrového města.

Ve většině obcí ORP je i přes stávající nárůst počtu obyvatel očekáváno naplnění menší než činí rozsah aktuálně vymezených rozvojových ploch pro bydlení dle ÚPD. **Pravděpodobně tedy nedojde ke stoprocentnímu využití ploch vymezených pro bydlení ani do deseti let a existuje tak dostatečná rezerva**. V malých obcích je často naopak navrhovaný růst obytné zástavby tak velký, že **může docházet až ke vzniku nových satelitních městeček** a k narušení tradičních struktury obcí, stavební i sociální. Toto riziko potvrzuje i vysoká intenzita bytové výstavby ve většině obcí v území ORP. **Riziko nadměrného stavebního rozvoje obytné zástavby se projevuje zejména v bezprostředním okolí města České**

Budějovice, jež s městem České Budějovice postupně urbanisticky prorůstá.

Specifickou problematikou, která se týká především krajského města, je život na **panelových sídlištích**. Ta jsou specifická koncentrací vysokého množství lidí a mnohdy i levnějšího bydlení. Ve třech českobudějovických sídlištích Šumava, Vltava a Máj je soustředěno cca 35 tis. obyvatel města, což je téměř čtvrtina celého ORP. Postupně probíhá regenerace panelových domů (zateplování, oprava fasád, výměny oken apod.). Přesto však zůstává řada výzev k řešení (dokončení revitalizace veřejných prostranství, nedostatek ploch pro realizaci „oživujících" investic, nedostatek služeb a vyžití pro místní obyvatele). **Handicapem dopravy na sídlištích** je pak nedostatek paralelních komunikací ve směru východ-západ.

Plošně za území ORP **dochází k mírnému úbytku zemědělského půdního fondu** ve velkých a aglomerovaných sídlech. Následující tabulka potvrzuje, že **roste podíl zastavěného území**, při jinak obdobném podílu výměry zemědělské půdy a lesních pozemků. Díky tomu a zvyšujícímu se počtu obyvatel **roste rovněž hustota zalidnění celého ORP**. Dle demografické predikce do roku 2020 se však v dalších letech všeobecně předpokládá pokles počtu obyvatel.

Tabulka 10 Struktura půdy a hustota zalidnění v ORP Č. Budějovice

UKAZATEL	SO ORP České Budějovice											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Výměra v ha (k 31. 12.)	92 360	92 358	92 379	92 379	92 378	92 382	92 381	92 381	92 384	92 383	92 384	92 378
zemědělská půda	50 010	49 935	49 914	49 868	49 840	49 797	49 729	49 663	49 558	49 494	49 465	49 435
lesní pozemky	26 909	26 915	26 918	26 919	26 927	26 931	26 934	26 956	26 966	26 979	26 983	26 982
zastavěné plochy	1 584	1 589	1 597	1 606	1 616	1 627	1 636	1 647	1 654	1 641	1 877	1 948
Hustota zalidnění (os./km^2)	159,9	160,0	160,2	160,5	161,7	162,9	164,7	165,9	167,0	168,1	167,5	168,4

Zdroj: ČSÚ

4.2.2 BYTOVÁ VÝSTAVBA

Následující tabulka shrnuje vývoj v oblasti bytové výstavy na území ORP Č. Budějovice. Je z ní patrné, že nejprve rostoucí výstavba nových bytů kulminovala v roce 2008 a od té doby kolísá. Přesto se v rámci celokrajského srovnání jedná o nejvyšší hodnoty. **Dle očekávání je celková hodnota přírůstku nových bytů tažena výstavbou v Č. Budějovicích** (nejvíce z pohledu výstavby bytů v nových bytových domech), a to i přesto, že od roku 2010 počet dokončených bytů klesá i v krajském městě. Ve městě jsou také v průměru dokončovány byty o menší rozloze.

Tabulka 11 Vývoj bytové výstavby v ORP a městě Č. Budějovice

ORP Č. Budějovice	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dokončené byty	596	465	512	826	807	795	577	1 128	797	915	829	783
Dokončené byty na 1 tis. obyvatel	4,0	3,1	3,5	5,6	5,4	5,3	3,8	7,4	5,2	5,9	5,4	5,0
Podíl bytů dokončených v rodinných domech (%)	49,7	71,2	75,4	51,7	54,9	47,7	71,9	56,9	68,3	51,7	51,5	53,9
Průměrná obytná plocha 1 dokončeného bytu (m^2)	67,5	86,1	81,0	67,0	69,8	72,9	79,2	70,9	74,3	69,4	74,1	70,1
Město Č. Budějovice												
Dokončené byty	348	198	189	364	408	481	245	490	371	542	409	370
Průměrná obytná plocha 1 dokončeného bytu (m^2)	46,7	71,8	68,6	54,2	56,8	57,5	70,0	60,0	63,1	54,0	62,1	57,4

Zdroj: ČSÚ

Co se týče formy bydlení, v bytech žije 97,2 % obyvatelstva, 1,4 % obyvatelstva bydlí v zařízeních, 1,2 % v jiných objektech (rekreační chaty, mobilní nebo nouzová obydlí) a 0,18 % obyvatelstva tvoří bezdomovci.

Na území SO ORP ČB bylo v roce 2012 celkem 71 255 bytů, z toho 43,6 % v rodinných domech a 55,3 % v bytových domech. Na území statutárního města České Budějovice bylo v březnu 2011 celkem 44 661 bytů, z toho 23,3 % (10 406 bytů) v rodinných domech.

Od roku 2012 došlo k postupné deregulaci nájemného. V této souvislosti zejména ze strany starších občanů a sociálně slabších rodin roste poptávka po malometrážních bytech ve vlastnictví města a dále o byty v domech s pečovatelskou službou, u kterých město stanovilo nájem na úroveň cca 50 % proti obvyklému nájemnému. Problém v zajištění bytových potřeb a rostoucí požadavky město zaznamenává zejména u občanů romského původu.

4.3 EKONOMIKA A TRH PRÁCE

Jihočeský kraj díky své blízkosti vyspělým německým a rakouským regionům **přilákal po roce 1989 významné zahraniční investice**. Ve struktuře ekonomiky kraje se prolínají tradiční odvětví (potravinářství, papírnický, textilní a nábytkářský průmysl) s odvětvími progresivními (komponenty pro automobilový průmysl, elektrická a elektrotechnická zařízení, energetický průmysl, biotechnologie, IT). Důležitou roli v kraji hraje vedle průmyslu také rozvoj cestovního ruchu, který má velmi dobré předpoklady díky zachovalému životnímu prostředí a mnoha kulturním památkám. **Tato charakteristika rámcově odpovídá také z pohledu aglomerace Č. Budějovic (SO ORP Č. Budějovice)**.

Atraktivitu Jihočeského kraje i Českobudějovicka pro rozvoj podnikání významně zvyšuje jejich poloha. Jihočeský kraj i SO ORP Č. Budějovice dlouhodobě **vykazuje jednu z nejnižších měr nezaměstnanosti v ČR**. Na druhou stranu je nutné konstatovat, že struktura ekonomiky s **absencí výrazného zastoupení high-tech výrob a znalostně a technologicky náročnějších služeb**, má za následek pomalejší růst regionu (podíl Jihočeského kraje na celkovém HDP ČR v posledních letech klesá).

Na trhu práce se vykytuje jednoznačný vliv spádovosti větších sídel. Dochází ke koncentraci pracovních příležitostí do Českých Budějovic a dalších větších sídel v ORP. **Tím je nedostatek pracovních příležitostí v menších obcích kompenzován dobrou dosažitelností větších měst v kraji**. Menší obce v ORP se vyznačují také stále větším podílem zaměstnanosti v priméru. Rozvojový potenciál je, kromě Českých Budějovic a větších měst, možné hledat v obcích, které se již dnes vyznačují vyššími cenami pozemků.

Průmyslová výroba je z celokrajského pohledu zastoupena zejména právě na Českobudějovicku (výraznější podíl je rovněž na Táborsku a Strakonicku, kde je také stejně jako na Českobudějovicku zaznamenána **nejvyšší stavební aktivita**).

V Č. Budějovicích, stejně jako v ostatních částech Jihočeského kraje, přetrvává **nedostatečná provázanost zaměření vysokoškolského vzdělávání a navazujících VaV aktivit se zaměřením na podnikatelskou sféru**. Přestože již existuje komunikace mezi akademickou a výzkumnou sférou a podniky a hledají se styčné plochy a je třeba podpořit změny v myšlení na obou stranách (tj. přístupu ke vzájemné komunikaci). S touto oblastí dále souvisí i nedostatečné **vazby mezi středním, vyšším odborným, vysokým školstvím** a **nesoulad požadavků trhu práce** v regionu s odbornými profily absolventů. Rezervy v oblasti aplikovaného a kooperativního výzkumu a všeobecná produkce méně

uplatnitelných absolventů (nutnost rekvalifikací), nedostatek a/nebo odliv kvalifikovaných VaV pracovníků jsou pak dalšími faktory, které jsou prozatím rezervou a současně potenciálem pro zvyšování konkurenceschopnosti českobudějovického regionu a města Č. Budějovice jako hlavního pólu růstu celého kraje.

4.3.1 EKONOMICKÁ AKTIVITA

Ekonomická aktivita obyvatel v ORP Č. Budějovice vykazuje obdobné hodnoty jako na celokrajské úrovni. Ve srovnání s ostatními ORP v kraji však **patří tradičně mezi nejvyšší**. Mírně vyšší je v samotném městě podíl pracujících důchodců. Naopak o více než 5%, resp. 6 % je v ORP, resp. městě méně ekonomicky neaktivních obyvatel. Zaměstnanost je ve městě i celém ORP o cca jedno procento vyšší než na krajské úrovni. Podíl nezaměstnaných vykazuje na úrovni města a ORP rovněž lepší hodnotu – v případě ORP o cca 1,5 %. Tyto charakteristiky **společně s lepší vzdělanostní strukturou obyvatel a výrazně hojnější nabídkou pracovních příležitostí v celé spádové oblasti poukazují na lepší výchozí podmínky na trhu práce v rámci celokrajského srovnání – jak pro město, tak pro celé území ORP.**

Tabulka 12 Srovnání ekonomické aktivity obyvatel ve městě, ORP a kraji (2012)

			Celkem Jihočeský kraj	Celkem SO ORP	Celkem město Č. Budějovice	Podíl v % Jihočeský kraj	Podíl v % SO ORP	Podíl v % město Č. Budějovice
Ekonomicky aktivní celkem			307 130	77 774	47 185			
v tom:	zaměstnaní		280 844	72 241	43 578	91,44%	92,89%	92,36%
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	218 996	56 230	34 394	71,30%	72,30%	72,89%
		zaměstnavatelé	9 679	2 887	1 575	3,15%	3,71%	3,34%
		pracující na vlastní účet	36 467	9 366	5 293	11,87%	12,04%	11,22%
	ze zaměstnaných	Pracující důchodci	12 927	3 938	2 642	4,21%	5,06%	5,60%
		ženy na mateřské dovolené	5 854	1 605	960	1,91%	2,06%	2,03%
	nezaměstnaní		26 286	5 533	3 607	8,56%	7,11%	7,64%
Ekonomicky neaktivní celkem			294 587	70 337	42 049	95,92%	90,44%	89,12%
z toho	nepracující důchodci		142 858	32 768	20 706	46,51%	42,13%	43,88%
	žáci, studenti, učni		90 905	22 019	12 301	29,60%	28,31%	26,07%
Osoby s nezjištěnou ekon. aktivitou			26 619	6 477	4 481	8,67%	8,33%	9,50%

Zdroj: SLDB

4.3.2 STRUKTURA EKONOMICKÉ ZÁKLADNY

Celkově je ve správním obvodě ORP ČB registrováno přes **44 tis. ekonomických subjektů**, z toho 48 velkých podniků (250 a více zaměstnanců), 187 středních podniků (50 až 249 zaměstnanců), 728 malých podniků (10 až 49 zaměstnanců), 4 034 mikropodniků (1 až 9 zaměstnanců) a téměř 14 tisíc ekonomických subjektů bez zaměstnanců. **Počet ekonomických subjektů postupně stále roste**, a to jak z pohledu fyzických, tak právnických osob. Cca 28 200 podnikatelských subjektů je registrováno ve městě Č. Budějovice. Téměř polovina z registrovaných subjektů však nevykazuje žádnou ekonomickou aktivitu.

Tabulka 13 Vývoj počtu ekonomických subjektů se sídlem v území ORP Č. Budějovice

UKAZATEL	SO ORP České Budějovice											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty	34 632	35 570	36 931	37 289	37 768	38 437	39 285	40 287	41 015	42 336	43 389	44 053
fyzické osoby	27 576	28 281	29 346	29 363	29 457	29 785	30 181	30 687	30 877	31 795	32 634	33 065
z toho zemědělští podnikatelé	931	954	971	942	963	958	928	920	394	416	435	451
právnické osoby	7 056	7 289	7 585	7 926	8 311	8 652	9 104	9 600	10 138	10 541	10 755	10 988
z toho obchodní společnosti	4 150	4 224	4 319	4 563	4 792	4 998	5 264	5 506	5 780	5 990	6 191	6 333
Dle vybraných odvětví ek. činnosti (%)												
zemědělství, lesnictví a rybářství	3,7	3,6	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	2,6	2,6	2,7	2,7
průmysl celkem	12,3	12,6	12,4	12,3	12,1	11,9	11,6	11,3	11,3	11,2	11,1	11,0
Stavebnictví	10,4	10,1	10,3	10,7	10,9	11,2	11,6	11,7	12,0	11,9	11,7	11,5
obchod, ubytování, strav. a pohost.	37,8	37,2	36,0	35,3	34,6	34,1	33,1	31,6	30,5	29,7	28,8	28,3
Podle počtu zaměstnanců (absolutně)												
bez zaměstnanců	24 648	.	23 563	21 735	12 508	12 230	10 969	12 927	13 341	13 893	14 144	13 894
1 - 9 zaměstnanci (mikropodniky)	3 690	.	3 973	4 060	3 681	3 931	4 028	4 030	3 946	3 908	3 958	4 034
10 - 49 zaměstnanci (malé podniky)	782	.	808	798	806	811	816	815	820	801	765	728
50 - 249 zaměst. (střední podniky)	183	.	184	191	205	197	199	202	196	201	187	187
250 a více zaměst. (velké podniky)	43	.	41	41	42	47	49	49	50	53	53	48
Nezjištěno	5 286	.	8 362	10 464	20 526	21 221	23 224	22 264	22 662	23 480	24 282	25 162

Zdroj: ČSÚ

V menších obcích ORP je stále zaměstnanost orientována na primérní sektor, na pracovní příležitosti v zemědělství, lesnictví a rybníkářství. Služby a vybavenost zaměstnávají minimum obyvatel malých a středně velkých obcí. Nezaměstnanost v území ORP však nepřevyšuje republikový průměr. **Velikostí a strukturou pracovních příležitostí hraje totiž rozhodující roli v regionu samotné město České Budějovice**, které nabízí příležitosti i obyvatelům obcí ze spádového území. Více než polovina obcí v území ORP má navržen dostatek zastavitelných ploch pro výrobu, týká se to však spíš menších obcí.

Přestože, zejména díky vlivu krajského města, není příliš vysoký podíl pracujících v priméru, **v menších sídlech ORP je často podíl pracujících v tomto segmentu mnohem vyšší než údaj za celé ORP**. Z průmyslových odvětví je největší počet subjektů registrován ve strojírenské, kovodělné výrobě, výrobě oděvů, zpracování dřeva a výrobě nábytku, výrobě elektrických zařízení a výrobě potravin a nápojů.

Samotné město České Budějovice je **nejvýznamnějším hospodářským centrem na jihu Čech**. Geografická poloha, přírodní surovinové zdroje a zemědělská výroba ve spádových oblastech příznivě ovlivňovaly podnikatelské aktivity. V posledních 25 letech se v hospodářské struktuře města opět projevuje **blízkost hranice s Rakouskem a Německem**, která umožňuje rozvoj podnikatelských aktivit, zahraničních investic i cestovního ruchu.

Ve městě se koncentrují **pracovní příležitostí pro široké okolí** (do města dojíždí za prací více než 18 tis. osob). Jako přirozené centrum je sídlem podniků, které mají své provozovny rozmístěny po celém kraji. Sídlí zde především **podniky strojírenského průmyslu, významné je též postavení průmyslu potravinářského**. Výrobky některých firem jsou známy v celé řadě zemí světa, jako například pivo Budvar, tužky Koh-i-noor a další. Ve městě sídlí řada významných stavebních firem. V posledních 25 letech došlo ke značnému rozvoji soukromého podnikání, ve městě má své sídlo více než 28 tis. firem a soukromých podnikatelů. Menší firmy se zaměřují především na obchodní činnost, poskytování služeb a poradenské činnosti různého druhu.

Největším zaměstnavatelem v regionu je společnost Robert Bosch. **Mezi významné**

zaměstnavatele v Č. Budějovicích dále patří např. Nemocnice České Budějovice, Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích, VLTAVA-LABE-PRESS, Budějovický Budvar, Budějovický měšťanský pivovar, Duropack Bupak Obal, GAMA, Gamex, Jihočeské tiskárny, Koh-i-noor Hardtmuth, Madeta, Motor Jikov, Viscofan, EGE, Čevak, Jihočeský kraj ad.

4.3.3 OBCHOD A SLUŽBY

České Budějovice jsou historickým obchodním centrem Jihočeského kraje a centrem širšího spádového území, které je možné vymezit zhruba správním územím ORP. Je to zejména díky **výhodným geografickým podmínkám a poloze na přirozené dopravní linii**. Rozhodující je v tomto ohledu také velikost města, ze které vyplývá násobně vyšší vybavenost obchodem a službami než v menších obcích.

Z **hlediska** maloobchodu vedla v současnosti změna nákupních zvyklostí k pokračujícímu rozvoji **nákupních center lokalizovaných zpravidla na periferii města** a ke strukturalizaci maloobchodní sítě. Síť nadnárodních řetězců je ve městě velmi rozvinutá a dále roste. Specializované malé prodejny jsou pak často koncentrované v obchodně-společensko-administrativních domech (např. IGY, Mercury, Géčko apod.). Průvodním jevem v oblasti obchodu jsou také levné „asijské“ maloobchody, které se vyskytují nejen v krajském městě, ale také v dalších sídlech ORP.

Relativně novým fenoménem v oblasti velkoobchodu jsou uzavřenější logistické systémy významných (průmyslových) firem. V Č. Budějovicích (díky výhodné poloze, specializaci distribučních kanálů a zvyšování koupěschopné poptávky) vzniklo mnoho **specializovaných** obchodních firem. Naopak exportéři začali zakládat dceřiné obchodní společnosti, obchodní střediska nebo konsignační sklady v zahraničí. Mezi hlavními faktory ovlivňujícími rozvoj obchodu lze hledat **koupěschopnou poptávku, konkurenceschopnou a exportující průmyslovou výrobu, ale především dopravní napojení města** (dálnice, letiště), případně konstrukce nových distribučních kanálů a prodejních resp. marketing. strategií (internet).

Lze konstatovat, že z pohledu zastoupení služeb aglomerace Českých Budějovic působí **jako servisní centrum celého ORP a jihočeského regionu**, což se nevymyká rolím měst v obdobných regionech. Sektor služeb pokrývá celou řadu **odborností**, nižší podíl lze však zaznamenat ve znalostně a technologicky náročnějších službách strategického charakteru (soukromá R&D centra, centra sdílených služeb apod.). Tento fakt tak tvoří limity rozvoje celkového hospodářství města a spádové oblasti.

4.3.4 NEZAMĚSTNANOST

Relativně dobrou hospodářskou situaci území dokládá i míra nezaměstnanosti (nově podíl nezaměstnaných osob), která se ve SO ORP ČB dlouhodobě nachází pod republikovým průměrem. K jejímu významnému nárůstu však došlo v roce 2009 z důvodu ekonomické krize a tento stav do roku 2011 přetrvává, třebaže dochází k opětovnému nárůstu pracovních míst a poklesu uchazečů na jedno pracovní místo.

Tabulka 14 Nezaměstnanost v ORP Č. Budějovice v letech 2005 - 2011

NEZAMĚSTNANOST (k 31. 12. MPSV)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	3 805	3 367	2 904	3 116	4 911	5 371	4 946
Volná pracovní místa	603	1 394	1 391	1 183	492	567	759
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	6,3	2,4	2,1	2,6	10,0	9,5	6,5
z toho občané se zdravotním postižením (%)	13,1	15,3	19,4	19,9	13,7	13,2	12,5
z toho absolventi (%)	9,1	7,0	6,5	8,4	7,9	7,3	8,4
z toho osoby s délkou evid. nad 12 měsíců (%)	19,5	21,3	19,2	14,6	12,3	18,0	22,2
Míra nezaměstnanosti (%) - ORP	**4,37**	**3,86**	**3,38**	**3,75**	**6,05**	**6,65**	**6,07**
- Jihočeský kraj	6,33	6,01	4,76	4,04	6,51	7,44	7,30
- Česká republika	**8,96**	**8,13**	**6,62**	**5,44**	**7,98**	**9,01**	**8,60**

Zdroj: ČSÚ

Podle hodnoty nového ukazatele „**Podíl nezaměstnaných osob**“ z 31.3.2014 dosahuje počet nezaměstnaných osob v území ORP celkem 6 470 osob, **což je 6,1 %**. V celorepublikovém srovnání všech ORP se jedná o jednu z absolutně nejnižších hodnot (nejnižší z ORP v kraji).

Z hlediska struktury uchazečů o zaměstnání je pozitivním trendem **snižování nezaměstnanosti občanů se zdravotním pojištěním** (přestože se jejich nezaměstnanost pohybuje stále nad celorepublikovým průměrem) a **přijatelný podíl nezaměstnaných absolventů**. Zvyšuje se však podíl osob s délkou v evidenci nezaměstnaných nad 12 měsíců, což je naopak negativním trendem.

Při pohledu na míru nezaměstnanosti v jednotlivých obcích ORP, je však patrná celá řada odchylek od průměru ORP. **Zejména menší obce ORP vykazují vyšší míru nezaměstnanosti**.

Tabulka 15 Vývoj nezaměstnanosti v obcích v ORP (2009 x 2011)

Obec	Počet obyv.	Míra nezaměstnan. k 31.12. 2009	Míra registr.nezaměstn. k 31.12. 2011	Obec	Počet obyv.	Míra nezaměstnan. k 31.12. 2009	Míra registr.nezaměstn. k 31.12. 2011
Adamov	699	4,7 %	5,1 %	Lipí	611	5.4%	3.6%
Borek	1 421	4.5%	4,1%	Lišov	**4 178**	6.4%	5.5%
Borovnice	112	8.5%	14.9%	Litvínovice	2 339	8.4%	9.1%
Boršov nad Vltavou	1 734	9.6%	8.6%	Mazelov	212	5.0%	9.9%
Bošilec	199	2.8%	4.6%	Mokrý Lom	102	9.4%	9.4%
Branišov	236	9.2%	5.3%	Mydlovary	301	6.1%	6.1%
Břehov	139	6.0%	6.0%	Nákří	217	12.8%	8.5%
Čakov	263	8.1%	8.1%	Nedabyle	347	12.1%	10.5%
Čejkovice	363	3.2%	6.4%	Neplachov	382	4.5%	4.0%
České Budějovice	**93 467**	6.0%	6.0%	Nová Ves	716	7.8%	7.1%
Dasný	317	8.0%	5.3%	Olešník	773	6.9%	6.4%
Dívčice	542	5.6%	6.8%	Pištín	601	4.4%	4.4%
Dobrá Voda u Č. Budějovic	2 542	4.4%	5.3%	Planá	268	0.8%	7.0%
Doubravice	298	8.2%	3.1%	Plav	381	7.5%	4.1%
Doudleby	435	5.4%	8.2%	Radošovice	185	8.3%	3.6%
Drahotěšice	297	8.4%	9.5%	Roudné	1 078	10.3%	9.7%
Dříteň	1 625	10.0%	9.2%	Rudolfov	**2 485**	4.7%	4.9%
Dubičné	346	6.1%	3.7%	Římov	830	6.5%	9.8%
Dubné	1 432	5.9%	6.3%	Sedlec	480	1.6%	2.1%

Dynín	325	6.1%	3.7%	Srubec	2 056	8.4%	10.0%
Habří	92	6.4%	4.3%	Staré Hodějovice	1 106	5.1%	6.8%
Heřmaň	189	4.6%	9.2%	Strážkovice	430	2.5%	6.6%
Hlavatce	147	2.9%	4.4%	Strýčice	60	8.3%	8.3%
Hlincová Hora	409	3.6%	5.4%	Střížov	199	10.3%	15.4%
Hluboká nad Vltavou	4 974	6.2%	5.2%	Ševětín (městys)	1 366	5.8%	5.1%
Homole	1 384	7.4%	8.5%	Štěpánovice	778	6.5%	5.3%
Hosín	823	6.8%	7.1%	Úsilné	441	5.2%	8.7%
Hradce	83	20.0%	10.0%	Včelná	1 693	5.8%	4.6%
Hrdějovice	1 564	4.6%	5.4%	Vidov	536	11.4%	9.6%
Hůry	538	3.4%	5.9%	Vitín	403	7.1%	13.4%
Hvozdec	119	6.1%	6.1%	Vlkov	33	7.1%	7.1%
Chotýčany	217	5.1%	9.1%	Vrábče	655	7.5%	8.5%
Jankov	387	6.0%	7.0%	Vráto	340	5.8%	9.7%
Jivno	272	11.1%	13.6%	Záboří	350	4.9%	7.7%
Kamenný Újezd	2 255	4.0%	5.6%	Zahájí	462	7.9%	5.3%
Komařice	312	5.4%	7.2%	Závraty	37	0.0%	4.8%
Kvítkovice	107	8.3%	5.6%	Zliv	**3 555**	6.2%	5.7%
Ledenice (městys)	2 375	5.8%	6.3%	Zvíkov	262	4.1%	3.3%
Libín	393	6.5%	9.2%	Žabovřesky	433	3.0%	4.5%
Libníč	476	2.9%	3.6%				

Zdroj: ČSÚ

Situace na trhu práce není zcela uspokojivá, neboť **struktura volných pracovních míst a jejich charakter není zcela v souladu se skladbou uchazečů o zaměstnání**. Z pohledu věkové struktury nejvyšší počet evidovaných uchazečů tvoří věková skupina **50 let a starší, tedy osoby v předdůchodovém věku**.

4.3.5 VYJÍŽĎKA A DOJÍŽĎKA DO ZAMĚSTNÁNÍ

Jak na úrovni ORP, tak zejména na úrovni města Č. Budějovice je při pohledu na statistiku vyjížďky do zaměstnání zřejmý **vliv velikosti a pestrosti pracovního trhu samotného krajského města**. Podíl dojíždějících za prací v rámci obce je výrazně vyšší u Č. Budějovic, ale i u hodnoty za celé ORP. Vyjížďka za prací do jiného okresu Jihočeského kraje nebo do jiného kraje v rámci ČR je cca poloviční oproti celokrajským hodnotám. **Migrace za prací tedy patří v rámci území ORP mezi zásadní vazby mezi krajským městem a obcemi v okolí, které vytváří prostor pro integrovaná řešení, včetně řešení v souvisejících oblastech** (vzdělávání, doprava apod.).

Tabulka 16 Vyjíždějící do zaměstnání – město, ORP a Jihočeský kraj (2012)

			Celkem Jihočeský kraj	Celkem SO ORP	Celkem město Č. Budějovice	Podíl v % kraj	Podíl v % SO ORP	Podíl v % město
	vyjíždějící do zaměstnání celkem		122 918	32 172	18 039			
	v tom	v rámci obce	48 181	15 451	14 287	39,20%	48,03%	79,20%
		do jiné obce okresu	48 648	13 130	1 659	39,58%	40,81%	9,20%
		do jiného okresu kraje	13 561	1 700	993	11,03%	5,28%	5,50%
		do jiného kraje	8 829	1 194	699	7,18%	3,71%	3,87%
		do zahraničí	3 699	697	401	3,01%	2,17%	2,22%

Zdroj: SLDB

Z pohledu celého ORP je na statistice dojížďky a vyjížďky do zaměstnání vidět **dominantní postavení (spádovost) města Č. Budějovice**. Z území ORP vyjíždí více než 32 tis. osob, z toho cca 56 % tvoří obyvatelé Č. Budějovic.

Spádovost města České Budějovice vyplývá rovněž ze statistiky **dojížďky do města za zaměstnáním**. Počet osob, které do Českých Budějovic dojíždějí do zaměstnání, se od roku 1980 (17 587) zvýšil o 35 % (na 23 791) v roce 2001 a následně snížil na 18 021 osob při SLDB v roce 2011. Přesto se jedná o vysoký podíl.

Co se týče spádovosti, nejvíce zaměstnanců dojíždí do města opět **z okolních obcí v území ORP** (Hluboká nad Vltavou, Zliv, Lišov, Dobrá Voda u Českých Budějovic, Litvínovice, Srubec, Rudolfov atd.). **Většina dojíždějících jezdí do města denně, což negativně ovlivňuje intenzitu dopravy**. Podle odvětví má u dojíždějících obyvatel nejvyšší zastoupení **průmysl** (27 %, stejně jako v roce 2001). Významný podíl dojíždějících za prací je i v oblasti obchodu a oprav motorových vozidel a ve zdravotní a sociální sféře.

Tabulka 17 Zaměstnaní dojíždějící za prací do Č. Budějovic dle odvětví

	Celkem	z toho odvětví							Dojíždějící denně
		zeměděl-ství, lesnictví, rybářství	průmysl	staveb-nictví	obchod a opravy motr. vozidel	doprava a skladování	vzdělávání	zdravotní a sociální péče	
Dojíždějící do města – v tom	**18 021**	**150**	**4 166**	**1 212**	**2 093**	**1 708**	**1 183**	**1 328**	**15 459**
z jiné obce okresu	11 504	75	2 867	777	1 412	819	827	905	10 629
z jiných okresů kraje	5 631	52	1 119	376	598	723	277	378	4 520
z jiných krajů	886	23	180	59	83	166	79	45	310
Dojíždějící z obce:									
Hluboká nad Vltavou	728	5	163	59	90	56	58	76	685
Zliv	503	1	147	39	59	39	15	42	457
Borovany	478	1	126	16	49	40	28	42	410
Lišov	468	4	119	21	63	37	40	29	436
Dobrá Voda u Č.Budějovic	432	3	94	32	54	23	52	50	404
Český Krumlov	410	2	75	17	43	26	23	27	362
Litvínovice	409	2	80	18	57	15	34	48	392
Trhové Sviny	391	6	117	24	50	31	18	29	350
Velešín	391	1	108	18	36	43	15	34	340
Srubec	374	5	78	16	40	23	45	30	354
Rudolfov	361	1	67	27	32	18	35	24	335
Třeboň	349	3	79	14	39	34	29	24	305
Boršov nad Vltavou	331	1	85	19	40	23	21	27	315
Hrdějovice	331	2	86	23	41	14	25	34	318
Ledenice	313	1	107	10	35	17	17	18	296
Kamenný Újezd	304	3	79	25	34	23	20	31	278
Dubné	294	2	59	28	41	23	28	17	280
Včelná	289	1	62	15	41	20	24	28	268
Týn nad Vltavou	282	-	51	37	33	21	12	21	245
Borek	272	2	67	20	27	6	26	17	259
Křemže	254	1	62	17	28	15	10	22	240
Homole	223	1	60	9	27	19	17	15	203
Roudné	204	-	44	9	21	11	17	22	194

Veselí nad Lužnicí	200	2	37	12	19	47	9	15	165
Staré Hodějovice	185	-	28	14	22	14	19	14	177
Ševětín	181	-	47	20	25	18	9	21	167
Jindřichův Hradec	178	3	27	10	15	26	10	10	125
Tábor	178	3	31	10	13	20	14	11	135
Kaplice	171	1	26	12	16	19	4	13	141
Písek	157	1	21	8	10	22	6	15	122
Netolice	153	2	41	19	19	10	7	11	137
Vodňany	152	1	37	6	20	16	13	3	129
Prachatice	150	2	26	6	13	21	7	10	114

Zdroj: ČSÚ

Co se týče vyjížďky obyvatel Č. Budějovic za prací mimo město, nejvyšší spádovost vykazovala (vlivem přítomnosti JETE) dříve obec **Temelín** (v roce 1991 to bylo 1 499 lidí, v roce 2001 pak 964, v roce 2011 však již jen 288 osob). **Nejvíce pracujících, co do absolutního počtu v meziobecním srovnání, vyjíždí za prací do Prahy (472)**. Další významnou spádovou oblastí vyjížďky za prací pak tvoří území obcí ORP (Hluboká nad Vltavou, Litvínovice, Lišov, Hrdějovice, Planá, Rudolfov nebo Boršov nad Vltavou). Celkem je vyjíždějících z města za prací 3 689, z toho téměř tři čtvrtiny vyjíždí denně. Jednoznačně nevyšší podíl má dojížďka za prací v oblasti průmyslu (téměř třetina všech vyjíždějících).

4.3.6 PRŮMYSLOVÉ ZÓNY, BROWNFIELDS

V Jihočeském kraji je dle mapovací studie zpracované v roce 2012 vymezeno cca 35 větších průmyslových zón o celkové výměře 1 173 ha, celkový počet zón je však vyšší. Jedná se většinou o plochy vhodné pro využití lehkým průmyslem či logistiku. Mezi největší průmyslové zóny celého kraje patří mimo jiné i **průmyslová zóna v Č. Budějovicích (Okružní)**. V rámci Jihočeského kraje je dle ZÚR dále identifikováno celkem 20 rozvojových ploch, které mají nadmístní regionální či republikový význam pro umístění investic. Z toho největší podíl vykazují plochy určené pro bydlení v rámci vybraných měst (celkem 10, **z toho 3 v Č. Budějovicích**). Důležitou rozvojovou plochu dle ZUR Jihočeského kraje pak představuje lokalita situovaná na západním okraji Českých Budějovic ve vazbě na areál Biologického centra Akademie věd ČR a Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, využívaná jak pro rozvoj samotné JU a BC, tak pro fungování a další rozvoj JVTP.

Obecným trendem by mělo být spíše než vymezovat nové průmyslové zóny na volném území snaha provádět **revitalizace ploch typu brownfields** ve prospěch zachování relativně přírodní příměstské krajiny. Takový záměr představuje snaha využít pozemky a nemovitosti uvnitř urbanizovaného území, které ztratily svoji funkci a využití, jsou opuštěné či podvyužité, často mají ekologickou zátěž a zdevastované výrobní či jiné budovy, intenzifikaci využití již zabraných ploch. Dle informací KÚJK však v posledních letech u potenciálních investorů jednoznačně **převažuje poptávka po volných plochách** (tzv. výstavba na zelené louce) **oproti ochotě investovat do již existujících, ale zchátralých objektů** (důvody: špatný stav nemovitostí a z toho plynoucí vysoké náklady na modernizaci a rozdrobené vlastnické vztahy). **Jedním z příkladů úspěšné revitalizace starého chátrajícího objektu je rekonstrukce bývalého mlýna u slepého ramene v Č. Budějovicích** (dnes hotel Budweis).

Budoucí rozvoj hospodářství ORP a oblast vytváření nových pracovních míst může být do budoucna pozitivně ovlivněn intenzívnějším využitím **několika průmyslových zón**. Na

severovýchodním okraji Českých Budějovic v návaznosti na stávající průmyslovou zónu v prostoru mezi silnicí I/34, navrženou trasou D3 a Okružní ulicí (lokalita z ÚP 3.2.3. **Na Světlících**, cca 43 ha) se nacházejí plochy určené dle specifikace pro nespecifikované nadměstské funkce (průmysl, komerce, logistika), většinou v privátním vlastnictví. Nedaleko této lokality, ovšem v severovýchodním zázemí města vznikla **průmyslová zóna Borek-sever** (cca 6 ha). Nově budovaná průmyslová zóna vzniká **u českobudějovického letiště v Plané**.

Kromě toho existují ve městě a celém území ORP i rozvojové plochy typu brownfields. Nejrozsáhlejší lokalitou tohoto typu, která je současně v majetku města, je **bývalý vojenský areál Čtyři Dvory** na severozápadním okraji města, který již postupně začíná být transformován do nové podoby (obytné domy, rekreační park). Jedná se o území 425 tis. m^2 s předpokládaným využitím pro občanskou vybavenost. Potenciálním problémem do budoucna může být otázka využití průmyslových areálů několika velkých podniků, které zvažují z ekonomických a logistických důvodů přemístění výroby na kraj města, do jeho zázemí, případně odchod do jiného regionu.

4.3.7 VĚDA, VÝZKUM A INOVACE

Základní potenciál v oblasti VaVaI

V celokrajském měřítku platí, že jádro VaVaI kapacit je koncentrováno na území města České Budějovice. Na základě **RIS Jihočeského kraje** pro roky 2010 – 2015 a **Krajské přílohy k národní RIS3 strategii Jihočeského kraje** lze pro území kraje i pro území Českobudějovicka identifikovat **obory s možným inovačním potenciálem**, mezi které patří průmysl výroby motorových vozidel, součástek a dalších komponentů, výroby kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, výroby a oprav strojů a zařízení, biotechnologické technologie, inovace v oblasti zemědělství, rybářství, potravinářství a lesního hospodářství, výroby zdravotnických, přesných, optických a časoměrných přístrojů, energetický průmysl atd.

Strojírenství je tradičním nosným segmentem hospodářství v Č. Budějovicích (i v celém Jihočeském kraji) s dlouholetou tradicí, vysokou efektivitou a kritickou masou firem se silným inovačním potenciálem. **Prioritní směry v oblasti strojírenství** (je zde uzavřena sektorová dohoda) jsou inovace v konstrukčních činnostech při využití progresivních materiálů a technologií; tepelná energetika, energetické stroje a zařízení; zpracování a energetické využití zbytkových komunálních odpadů; nové technologie a inovace v materiálovém inženýrství. Netradiční návaznost pak lze spatřit rovněž v **propojení mechatroniky s oblastí biotechnologií (především potravinářských)**, které patří mezi tradiční obory v Č. Budějovicích a celém regionu.

Dalším významným oborem se silným růstovým potenciálem je **elektrotechnika a elektroenergetika**. Klíčovým bodem v této oblasti je zajištění **dostatku kvalifikované pracovní síly**, a to průřezově od středního odborného vzdělávání po špičkové výzkumné pracovníky v daném oboru. I pro tuto oblast se připravuje uzavření sektorové dohody na úrovni Jihočeského kraje, škol a zaměstnavatelských svazů.

Činnost řady velkých zaměstnavatelů směřuje do oblasti **zpracovatelského průmyslu** (dodávky pro automobilový a letecký průmysl, strojírenské a slévárenské produkty a elektrotechnika). Významným hospodářským potenciálem Českobudějovicka je rovněž **energetika** (i v souvislosti s blízkostí JETE). Ve VTP Č. Budějovice sídlí také Česká

bioplynová asociace, o. s., která je národní technologickou platformou pro oblast výroby a využití bioplynu. Firmy zaměřené na oblast IT se kromě jiných lokalit na území kraje sdružují při IT Klubu při Jihočeské hospodářské komoře v Českých Budějovicích.

Vědeckovýzkumná základna na Českobudějovicku (i v celém regionu) se orientuje především na základní výzkum, méně pak do oblasti aplikovaného výzkumu. Důsledkem je mimo jiné nízký počet firem realizujících vyšší řády technických inovací. Z pohledu rozvoje excelentního výzkumu je zapotřebí podpora zapojení rezidentních výzkumných institucí do Evropského výzkumného prostoru a intenzifikace mezinárodní kooperace, stejně tak jako uplatnění a šíření výsledků v navazujícím výukovém procesu. Do budoucna je nutná intenzivnější a především efektivnější podpora spolupráce soukromé a vědeckovýzkumné sféry za účelem realizace kooperativního výzkumu (společensky orientovaného výzkumu) a navazujících inovačních aktivit za účelem zvýšení konkurenceschopnosti regionu. Důraz bude kladen na obory KETs, avšak stejně tak na obory blízké tradičním specializacím v oblasti přírodních věd, potravinářství, environmentálních disciplín, vodního a lesního hospodářství, rybářství, zemědělství, zdravotně-sociálních věd, ale také v oblasti sociálních a humanitních oborů.

Nezbytným a kritickým předpokladem relevantních dopadů takto zaměřené podpory je rozvoj a stabilizace výzkumné infrastruktury, zkvalitnění infrastrukturních podmínek pro výzkumně zaměřené studijní programy, rozvoj zázemí a materiálního vybavení pro prakticky orientovanou výuku, podpora návštěvnických a demonstračních center, stejně tak jako rozvoj informačních systémů a datových zdrojů pro výzkum obecně. V oblasti podnikového výzkumu se potom jedná především o podporu vlastní výzkumně-vývojové infrastrukturní a instrumentální základny. Zásadním aspektem v oblasti podpory transferu technologií bude taktéž dobudování a rozvoj kvalitních služeb JVTP.

Vzhledem k historii regionu a zaměření vědecko-výzkumných kapacit ve městě a okolí lze spatřovat **potenciál zejména v oblasti biotechnologií**, **biomedicíny a ekologie** který na sebe váže i potenciál firem působících v tomto oboru a oborech příbuzných (potravinářských, zemědělských, zdravotnických, environmentálních a molekulárních biotechnologií). S danou oblastí je propojen i potravinářský klastr „Chutná hezky Jihočesky“ a Klastr pivovarský. Při Jihočeské univerzitě v ČB vzniká Česká biotechnologická platforma CEBIO pro posílení spolupráce mezi vědeckovýzkumnými institucemi a firmami. V celém Jihočeském kraji je v kontextu ČR **výjimečný prostor pro vznik dalších biotechnologických, biomedicínských a ekologických platforem, klastrů i významných individuálních aktivit v této oblasti**. Tato oblast poskytuje Českobudějovicku a kraji vysokou přidanou hodnotu a významnou konkurenční výhodu s podstatným ekonomickým potenciálem.

Subjekty v oblasti VaVaI

Největší vysokou školou v řešeném území (i na území Jihočeského kraje) je **Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích (JU) se statutem veřejné vysoké školy univerzitního typu a** 8 fakultami (Ekonomická, Filozofická, Pedagogická, Přírodovědecká, Teologická, Zdravotně sociální, Zemědělská a Fakulta rybářství a ochrany vod). Význam a postavení JU potvrzují i údaje o rozsahu a záběru jejích aktivit (12 878 studentů k 31.10.2013 bez započtení studujících v rámci celoživotního učení, 154 akreditovaných programů, 25 studijních programů akreditovaných v cizím jazyce; 1 125 akademických a vědeckých pracovníků, obrat cca 1 440 mil. Kč atd.). Z hlediska dlouhodobého záměru se Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích profiluje jako **univerzita výzkumná** s orientací

zejména **na problematiku přírodních, sociálních a humanitních věd**.

Další veřejnou VŠ se sídlem v Č. Budějovicích je **Vysoká škola technická a ekonomická (VŠTE) v Č. Budějovicích** (nejmladší veřejná vysoká škola v ČR). VŠTE je veřejnou vysokou školou neuniverzitního typu se čtyřmi bakalářskými obory (doprava, strojírenství, stavitelství a ekonomika) a jedním magisterským (logistické technologie).

Nejvýznamnější veřejnou výzkumnou institucí na Českobudějovicku (i v rámci Jihočeského kraje) je **Biologické centrum Akademie věd ČR**, v.v.i. (BC). BC je mezinárodně uznávanou institucí zaměřenou na obecný a aplikovaný výzkum v oblasti biologických, biotechnologických, biomedicínských a ekologických věd. BC je klíčovou institucí umožňující postgraduální vzdělání studentů JU a dalších mladých vědců a vědkyň z ČR i zahraničí. Svým zaměřením vytváří prostor pro vědeckou kariéru absolventů magisterského a doktorského studia a je tak přirozeným článkem navazujícím na terciární vzdělávání. Významnou součástí a prioritou BC jsou aktivity v oblasti inovací, transferu technologií a „science communication“. BC AV ČR zahrnuje 5 ústavů s více než 500 ročními publikacemi, více než dvěma sty aktivními účasti na mezinárodních konferencích, více než 25 realizovanými granty a projekty financovanými ze zahraničí ročně, téměř 50 pracovníky působícími na VŠ a řadou aktivit směřujících také ke vzdělávání široké veřejnosti.

Charakteristickým rysem vědecko-výzkumné činnosti univerzity je její úzká spolupráce s ústavy Akademie věd ČR, především potom s Biologickým Centrem AV ČR, v.v.i, která posiluje výzkumný a vzdělávací charakter zejména přírodovědných oborů JU.

Přes aktivní účast JU a BC v programovacím období SF EU 2007-2013 se nepodařilo doposud zajistit všechny strategické infrastrukturní a instrumentální předpoklady pro rozvoj odborných aktivit. Z toho vyplývá současná příprava na programovací období ESI fondů, která počítá s navazujícími rozvojovými projekty jak JU, tak BC včetně společných partnerských projektů. V rámci České biotechnologické platformy CEBIO je také mimo jiné plánován vznik **Technologického institutu JU**, který se zaměří na 2 oblasti (biotechnologie a oblast mechatroniky, která má položit základ novým technickým oborům).

V území ORP Č. Budějovice působí také **organizace, jež se zabývají problematikou podpory VaV, transferem technologií, podporou investic a podporou MSP**. Jedná se o Jihočeskou agenturu pro podporu inovačního podnikání o.p.s. (JAIP), Jihočeský vědeckotechnický park, a.s., Jihočeské univerzitní a akademické centrum transferu technologií (institucionálně zastřešené JU a BC AV), Jihočeskou hospodářskou komoru, Regionální rozvojovou agenturu a.s. či Agenturu pro podporu podnikání a investic CzechInvest.

Důležitým partnerem v dané oblasti je pro město Č. Budějovice **Jihočeský kraj**, který finančně podporuje většinu klíčových podpůrných aktivit v oblasti VaVaI (kofinancování JVTP I. a II. etapy v Č. Budějovicích a podporu ostatních nástrojů skrze veřejně prospěšné činnosti v oblasti inovací realizované JAIP, o.p.s. a JHK).

V menší míře je do podpory inovací zapojeno samotné město Č. Budějovice. Kromě **kofinancování výstavby I. etapy VTP a příspěvku na činnost JHK** podporuje spíše jednotlivé projekty jako např. Biotechnologická konference 2013, Prezentace ČB jako města vědy, Věda ve fotografiích atd.

Infrastruktura v oblasti VaVaI

V Č. Budějovicích se nachází **Jihočeský vědeckotechnický park**. Správou parku je pověřena **Jihočeská agentura pro podporu inovačního podnikání (JAIP)**. V I. etapě byla vybudována užitná plocha 620 m^2, která plní funkci Podnikatelského inkubátoru, Podnikatelského inovačního centra a Centra pro transfer technologií. Dokončovaná II. etapa JVTP nabídne užitnou plochu 2000 m^2. Ve struktuře zaměření subjektů v JVTP je opět zřejmá orientace do oblasti biotechnologií. I. i II. etapu JVTP kofinancuje Jihočeský kraj (I. etapu také Statutární město Č. Budějovice).

V posledních letech (zejména díky dotační podpoře) bylo realizováno **poměrně rozsáhlé posílení hmotné základny pro VaVaI na území města** (vybudování nových kapacit JU, částečně BC, dovybavení VaVaI institucí z programů OP VaVpI a podpůrné nástroje financované z OP VpK). I přes tuto skutečnost však doposud nebyly dokončeny poměrně zásadní rozvojové projekty, které jsou plánovány pro nové programovací období.

Klíčové problémy v oblasti VaVaI

Klíčovým problémem v oblasti VaVaI je rozvoj excelentního výzkumu mimo jiné díky intenzivnější mezinárodní spolupráci, za předpokladu rozvoje potřebné infrastruktury a instrumentálního vybavení. Jako druhý nejzávažnější problém lze spatřovat nedostatečnou a méně efektivní výzkumnou, ale také technologickou spolupráci veřejných výzkumných kapacit a firem (resp. aplikační sféry obecně) působících ve městě, ORP i kraji.

Dalším navazujícím problémem na úrovni města, ORP i kraje je nedostatek technicky a přírodovědně vzdělaných pracovníků potřebný pro další hospodářský rozvoj (ať již v důsledku nedostatečného počtu absolventů technických oborů, tak i odchodem talentů do jiných regionů). Tuto situaci je nutno aktuálně řešit napříč všemi stupni vzdělávací soustavy v území.

Rozvoj konkurenceschopnosti regionu je dále omezen faktem, že **těžiště výroby mnoha podniků je ve výrobě s nižší přidanou hodnotou a stále nedostatečným počtem podniků s výzkumným a inovačním potenciálem**. Klíčovým limitem dalšího rozvoje stále zůstává nedostatečně rozvinutá dopravní (silniční, železniční) a logistická infrastruktura včetně systémů jejího řízení.

Ve vazbě na strukturu vzdělávací základny, ale i požadavky trhu práce a představy rodičů, studentů i absolventů (nízký zájem o studium technických a přírodovědných oborů u studentů primárního a sekundárního vzdělávání) je v území dlouhodobě registrován **nedostatek absolventů i kvalifikovaných pracovníků v technických a přírodovědných oborech**. Probíhá i selektivní migrace (odchod talentů do jiných krajů či zahraničí) a s tím související prohlubování nedostatku vysoce kvalifikovaných pracovníků v oblasti VaVaI.

4.3.8 CESTOVNÍ RUCH

Českobudějovicko je poměrně oblíbenou destinací cestovního ruchu. Zásadní podíl na tom jistě lze přisuzovat Hluboké nad Vltavou a samotnému městu Č. Budějovice. Z globálního pohledu území ORP České Budějovice vykazuje solidní **potenciál pro rozvoj cestovního ruchu**. Ten je podpořený přítomností městské památkové rezervace Č. Budějovice, národní kulturní památky Zámek Hluboká nad Vltavou (s návštěvností kolem 250

tis. osob ročně), památky UNESCO Holašovice, významným architektonickým dědictvím selského baroka, ZOO Hluboká nad Vltavou a dalšími atraktivitami a hodnotami. V době rozmachu vědy a techniky, počátkem 19. století, reprezentovalo českou technickou vyspělost ojedinělé dílo mezinárodního významu - **koněspřežní železnice**, vedoucí z Českých Budějovic do Lince. Dle ÚPD SO ORP Č. Budějovice však jen cca 8 % obcí má vysoký turistický a rekreační potenciál.

Na Českobudějovicku je významná **četnost výstavby rekreačních zařízení a chat**. Region je známý také **vodáckou turistikou**. Infrastruktura cestovního ruchu a rekreace však dosud není na dostatečném kvalitativním stupni, **zejména v obcích mimo hlavní centra** ORP (zejména České Budějovice a Hluboká nad Vltavou). Potenciál území spočívá rovněž v oblasti rozvoje cykloturistiky. V severní části ORP České Budějovice byla vybudována **atraktivní a hojně navštěvovaná cyklostezka**, vedoucí z Č. Budějovic přes území obcí Hluboká nad Vltavou a Purkarec.

Rekreačně atraktivní přírodní území jsou situována především severně od Hluboké nad Vltavou podél toku Vltavy ve směru k údolní nádrži Orlík a ve směru jižním. Jako rekreačně zajímavé jsou oblasti Vltavy, Stropnice a Malše obecně. V obcích není vysoký podíl objektů druhého bydlení. V oblasti rekreace se vzhledem k fenoménu vodních toků nabízí právě další **šetrné využití břehů Malše a Vltavy pro tyto účely**. Nutná je rovněž rekonstrukce rekreačního areálu Malý jez.

Nejčastějšími důvody návštěvy Českobudějovicka jsou kultura a turistika. Od roku 2007 pravidelně rostla návštěvnost za účelem turistiky. Tento trend se změnil až v roce 2012, nicméně i v tomto roce je turistika zastoupena většinově v porovnání s ostatními důvody návštěvy.

Největší zastoupení mezi tuzemskými návštěvníky samotného města Č. Budějovice tvoří obyvatelé Jihočeského kraje (45,1 %). Dále jsou hojně zastoupeny kraje Praha (10,7 %) a Středočeský (7,4 %) kraj. Mezi zahraničními návštěvníky převládají z důvodu blízkosti státních hranic právě turisté z Německa (27,3 %) a Rakouska (11,5%). Dalšími národy, které hojně navštěvují město Č. Budějovice, jsou Francouzi (6,9 %), Italové (6,2 %) a Slováci (6,2 %).

V následující tabulce je shrnut **vývoj kapacity hromadných ubytovacích zařízení** v rámci celého území ORP České Budějovice. U této kategorie ubytování **došlo v posledních letech k mírnému nárůstu**. **Došlo rovněž k nárůstu počtu lůžek v území ORP**. Na budování nových či rekonstruovaných kapacit se na Českobudějovicku významně podílely rovněž projekty spolufinancované ze zdrojů EU (větší množství infrastruktury se podařilo z těchto zdrojů realizovat např. ve městech Hluboká nad Vltavou nebo Č. Budějovice ad.).

Tabulka 18 Vývoj počtu hromadných ubytovacích zařízení a počtu lůžek v ORP Č. Budějovice

UKAZATEL	SO ORP České Budějovice											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hromadná ubytovací zařízení (zařízení s 5 a více pokoji nebo s 10 a více lůžky určenými pro cestovní ruch)	80	75	78	81	79	79	80	76	79	79	91	87
lůžka	4 850	6 469	6 443	6 644	6 487	6 672	6 547	6 245	6 605	6 604	6 873	6 914

Zdroj: ČSÚ

Stejně tak i v samotném centru celého ORP, městě Č. Budějovice, došlo v posledních letech

k nárůstu počtu hromadných ubytovacích zařízení, který se týkal především kategorie penziony. Vývoj v letech 2002 – 2012 je patrný z následující tabulky.

Tabulka 19 Vývoj počtu hromadných ubytovacích zařízení ve městě Č. Budějovice

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet hromadných ubytovacích zařízení	**43**	**44**	**46**	**41**	**42**	**45**	**42**	**41**	**41**	**51**	**50**
v tom:											
hotely ****	4	4	4	4	4	4	4	5	6	6	6
hotely ***	10	11	11	9	9	9	9	8	9	9	11
hotely **	2	2	2	2	3	3	3	1	1	1	1
hotely *	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
hotely garni	2	2	2	3	3	3	3	2	2	2	2
penziony	16	16	17	15	15	18	16	18	17	24	22
kempy	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-
turistické ubytovny	1	1	1	-	-	-	-	-	-	4	4
ostatní zařízení (VŠ koleje apod.)	7	7	8	7	7	7	6	5	4	4	3

Zdroj: ČSÚ

V období 2009 - 2012 došlo k postupnému nárůstu počtu lůžek a počtu pokojů v hromadných ubytovacích zařízeních v Č. Budějovicích, přičemž se jedná o lůžka s celoročním provozem.

Tabulka 20 Vývoj počtu lůžek a pokojů v hromadných ubytovacích zařízeních ve městě

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet hromadných ubytovacích zařízení	43	44	46	41	42	45	42	41	41	51	50
Počet lůžek	4 669	4 798	4 805	4 358	4 593	4 489	4 328	4 203	4 259	4 421	4 496
z toho s celoročním provozem	2 307	2 435	2 330	2 057	2 084	2 004	1 960	1 940	2 116	2 421	2 496
Počet pokojů	2 150	2 189	2 170	2 004	2 072	2 010	1 970	1 938	1 952	2 059	2 088

Zdroj: ČSÚ

Stávající turistickou nabídku (vyjma služeb) a turistické atraktivity města České Budějovice je možné dle Strategie rozvoje cestovního ruchu města opřít o 5 základních pilířů: **1. historické památky, 2. Kultura, 3. Gastroturistika, 4. Výstavnictví, 5. zajímavá místa v okolí města.**

Dalšími segmenty turistiky, které mají v řešeném území potenciál dalšího rozvoje, jsou například zážitková turistika, pořádání sportovních akcí nebo technické památky. Město Č. Budějovice vykazuje také výrazný **potenciál i z hlediska kongresového a incentivního cestovního ruchu a výstavnictví**. V této souvislosti je třeba zmínit vliv přítomnosti akademických pracovišť působících v zájmovém území na uvedenou oblast cestovního ruchu. Tato oblast přímo souvisí s nabídkou kongresových, ubytovacích a stravovacích kapacit. K dispozici jsou ve městě prostory pro konání akcí v této oblasti a také dostatečné zázemí v podobě ubytovacích a stravovacích kapacit. V ORP zejména Č Budějovice nabízejí dobré zázemí pro pořádání menších kongresů a především pak úzce zaměřených konferencí, seminářů a dalších firemních akcí. Sektor kongresové turistiky opět souvisí s gastronomií, pivem, nabídkou dalších volnočasových aktivit (sport, zážitky, kultura), pořádání seminářů a konferencí může souviset i s tradičním výstavnictvím. V průběhu celého roku jsou dále pořádány na **Výstavišti v Č. Budějovicích** různé typy výstavních akcí.

Nejvýznamnějšími z nich jsou mezinárodní výstava Země živitelka nebo HOBBY. Výstavy nejrůznějšího zaměření navštíví v průběhu celého roku více než 300 tisíc návštěvníků.

Vývoj počtu hostů a počtu jejich přenocování ve městě Č. Budějovice odrážel celkový vývoj v této oblasti na úrovni ORP i celého Jihočeského kraje. Tzn., že po růstu v letech 2005 – 2008 došlo k poklesu u obou ukazatelů, který byl následován výrazným zlepšením od roku 2012. Jak u absolutního počtu hostů, tak u počtu přenocování vykazuje město Č. Budějovice vyšší podíl u zahraničních turistů.

Průměrná doba pobytu návštěvníků v posledních letech víceméně stagnuje, na počátku století však byla jak u českých, tak u zahraničních návštěvníků delší.

Tabulka 21 Vývoj počtu hostů, přenocování a průměrná doba pobytu hostů v Č. Budějovicích

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hosté celkem	**80 296**	**84 913**	**96 012**	**98 297**	**112 212**	**115 037**	**123 680**	**108 386**	**116 138**	**89 042**	**126 272**
z ČR	34 222	37 805	39 595	36 904	41 983	42 787	47 795	41 622	41 175	40 248	54 639
ze zahraničí	46 074	47 108	56 417	61 393	70 229	72 250	75 885	66 764	74 963	48 794	71 633
Přenocování celkem	**165 548**	**161 634**	**175 702**	**167 815**	**198 951**	**195 484**	**217 029**	**190 351**	**196 073**	**155 727**	**218 584**
hostů z ČR	71 689	70 216	76 328	68 047	88 989	83 389	90 566	77 358	70 740	71 371	97 615
hostů ze zahraničí	93 859	91 418	99 374	99 768	109 962	112 095	126 463	112 993	125 333	84 356	120 969
Průměrná doba pobytu ve dnech	3,1	2,9	2,8	2,7	2,8	2,7	2,8	2,8	2,7	2,7	2,7
z ČR	3,1	2,9	2,9	2,8	3,1	2,9	2,9	2,9	2,7	2,8	2,8
ze zahraničí	3,0	2,9	2,8	2,6	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7

Zdroj: ČSÚ

4.4 OBČANSKÁ VYBAVENOST

Základní vybavenost obcí v rámci území ORP není, vyjma Českých Budějovic, na optimální úrovni. To dále podporuje spádovost krajského města směrem k okolním obcím. Pouze ve třetině obcí se nachází základní škola, skoro v polovině však je zdravotní středisko. **Uvedené deficity se ovšem týkají především menších obcí**, cca 90% obyvatel správního obvodu těmito skutečnostmi není nikterak závažně ohroženo.

V dlouhodobém horizontu pravděpodobně nelze předpokládat posilování občanské vybavenosti na místní úrovni. **Naopak bude spíše zvyšovat svou váhu vybavenost větších center**. Ve třetině obcí najdeme dostatek zastavitelných ploch pro občanskou vybavenost, naopak ve čtvrtině je jejich vážný nedostatek. Problémy s rozvojem občanské vybavenosti a služeb však nedosahují velkých rozměrů **vzhledem k dobré dostupnosti velkého krajského města**.

Občanská vybavenost chybí zejména v oblasti školství a sociální péče u středních, větších a aglomerovaných sídel, rušení školských zařízení je problémem u malých sídel. Následující tabulka shrnuje základní vybavenost obcí v území ORP dle výsledků aktualizace RÚRÚ ORP Č. Budějovice.

Tabulka 22 Základní informace o občanské vybavenosti obcí v ORP Č. Budějovice

obec	Počet obyvatel	Vybavenost obce – vybrané údaje dle RURU	Přímé napojení na železnici	Napojení na MHD	Zdravotní středisko	Počet objektů druhého bydlení
Adamov	699	Restaurace, Domov pro seniory, Mateřská škola, Obchod	NE	NE	NE	35
Borek	1 421	Restaurace, Zdravotnické zařízení, Obchodní centrum, Základní škola a mateřská škola, Sportovní areál, Dům s pečovatelskou službou, čerpací stanice PHM , hřiště, koupaliště	NE	ANO	ANO	26
Borovnice	112	Požární zbrojnice, Hřiště, Hostinec	NE	NE	NE	91
Boršov nad Vltavou	1 734	Mateřská škola a základní škola, Policie, Pošta, Sokolovna, Požární zbrojnice, Dětský domov, Ubytování Restaurace (10x), Benzínová pumpa – Včelná, Knihovna, 2x dětské hřiště, Fotbalové hřiště, Obchod, Kadeřnictví, Vodácké tábořiště, Hřbitov (2x)	ANO	ANO	NE	221
Bošilec	199	Požární zbrojnice, Hřbitov, Hostinec, Knihovna, Hřiště, Obchod	ANO	NE	NE	30
Branišov	236	Požární zbrojnice, Obchod, Restaurace	NE	NE	NE	18
Břehov	139	Sběrný dvůr, Knihovna, Požární zbrojnice	NE	NE	NE	62
Čakov	263	Mateřská škola, Knihovna, Hostinec, Požární zbrojnice, Hřiště	NE	NE	ANO	73
Čejkovice	363	Požární zbrojnice, Hostinec, Knihovna, Hřiště, Kulturní dům, Ubytování, Rekreační zařízení	NE	NE	NE	14
České Budějovice	93 467	Viz samostatné kapitoly analytické části	ANO	ANO	ANO	2 994
Dasný	317	Požární zbrojnice, Hostinec, Knihovna, Hřiště, Obchod, mateřská škola, Autokemp	NE	NE	NE	70
Dívčice	542	Požární zbrojnice, Hostinec, Hřiště, Knihovna, Kulturní dům, Pošta, krytá hala a venkovní překážky pro koně	ANO	NE	NE	118
Dobrá Voda u Č. Budějovic	2 542	Hřbitov, obchod-potraviny, Základní škola a mateřská škola, Hřiště, Pošta, Hostinec, Moštárna, Knihovna, Domov pro seniory	NE	ANO	ANO	83
Doubravice	298	Obchod, Restaurace, Hřiště	NE	NE	NE	23
Doudleby	435	Mateřská škola a základní škola, Hostinec, Kulturní dům, Obchod, Sportovní areál, hotel	NE	NE	NE	254
Drahotěšice	297	Požární zbrojnice, Hostinec, Knihovna, Hřiště	NE	NE	NE	71
Dříteň	1 625	Hřbitov, Požární zbrojnice, Obchod, Restaurace, Pekárna, Tělocvična, Sportovní areál, Penzion pro důchodce, Základní škola, Pošta, Sběrný dvůr, Knihovna	ANO	NE	ANO	277
Dubičné	346	Hostinec, Knihovna, Lyžařský vlek, Požární zbrojnice, Sběrný dvůr, Hřiště	NE	NE	NE	39
Dubné	1 432	Knihovna, Požární zbrojnice, Mateřská škola a základní škola, Zdravotní středisko, Hostinec, Pošta, Kadeřnictví Obchod, Hřbitov	NE	NE	ANO	119
Dynín	325	Požární zbrojnice, Hostinec, Knihovna, Hřiště, Pošta, Obchod	ANO	NE	NE	23
Habří	92	Hostinec, Ubytování, Hřiště, Penzion	NE	NE	NE	29
Heřmaň	189	Hasičská zbrojnice, Knihovna, Hřiště	NE	NE	NE	76
Hlavatce	147	Hřiště, Požární zbrojnice, Knihovna	NE	NE	NE	20
Hlincová Hora	409	Sportovní areál, Knihovna, Hřiště	NE	NE	ANO	42
Hluboká nad Vltavou	4 974	Viz samostatné kapitoly analytické části	ANO	ANO	ANO	560
Homole	1 384	Požární zbrojnice, Hřiště, Restaurace, Zdravotnické zařízení, penzion	ANO	ANO	ANO	44
Hosín	823	Požární zbrojnice, Hostinec, Knihovna, Hřiště, Hřbitov, Mateřská škola a základní škola, Letiště	ANO	ANO	NE	73
Hradce	83	Knihovna, Restaurace	NE	NE	NE	70
Hrdějovice	1 564	Požární zbrojnice, Hostinec, Knihovna, Hřiště, Mateřská škola a základní škola, sportovní klub, vodní slalom, Zdravotní středisko, Pošta	ANO	ANO	ANO	69
Hůry	538	Knihovna, Kulturní dům, Restaurace	NE	NE	NE	57

Hvozdec	119	Požární zbrojnice, Hřiště	NE	NE	NE	17
Chotýčany	217	Restaurace, Pošta, Hřiště, Knihovna, koupaliště	ANO	NE	NE	54
Jankov	387	Knihovna, Restaurace (Jankov), Fotbalové hřiště, Víceúčelové sportoviště, Kulturní dům, Pedikůra, Prodejna smíšeného zboží, Hospoda (Holešovice), 2x Hasičská zbrojnice (Jankov, Holašovice), Informační centrum, veřejné WC	NE	NE	NE	37
Jivno	272	Hasičská zbrojnice, Restaurace	NE	NE	NE	218
Kamenný Újezd	2 255	Požární zbrojnice, Základní škola a mateřská škola, Tělocvična, Dům s pečovatelskou službou, Sokolovna, Knihovna, Hřiště, Hostince, vinárny, Obchod, Hřbitov	ANO	NE	ANO	358
Komařice	312	Obchod, Požární zbrojnice, Pošta, Knihovna, Kulturní středisko, Zdravotní středisko	NE	NE	ANO	190
Kvítkovice	107	Knihovna, Hřiště	NE	NE	NE	65
Ledenice (městys)	2 375	Požární zbrojnice, Hostinec, cukrárna, Kino, Hřiště, Knihovna, Ubytování, Základní škola, Mateřská škola, Základní umělecká škola, Učiliště, Zdravotní středisko, Truhlářské muzeum, Vojenské muzeum, Hřbitov, Čerpací stanice, Lékárna, Pošta	NE	NE	ANO	253
Libín	393	Požární zbrojnice, Hostinec, Hřiště, Knihovna, Hřbitov., Ubytování	NE	NE	NE	240
Libníč	476	Sportovní klub, Společenský dům, Hostinec, Prodejna, Domov Libníč, Centrum sociálních služeb Empatie	NE	NE	NE	45
Lipí	611	Knihovna, Hřiště, Mateřská škola, Restaurace, Kulturní dům, Ubytování	NE	NE	NE	72
Lišov	4 178	Knihovna, Koupaliště, Mateřská a základní škola, Hřiště a stadion, Zdravotní středisko, Policejní stanice, Pošta, Dům s pečovatelskou službou, Kino, Hřbitov, Muzeum, Střední odborné učiliště	NE	NE	ANO	511
Litvínovice	2 339	Knihovna, Základní škola, Mateřská škola, Obchod, Hřiště, Tělocvična	NE	ANO	NE	76
Mazelov	212	Požární zbrojnice, Hostinec, Knihovna, Hřiště, Obchod	NE	NE	NE	35
Mokrý Lom	102	Požární zbrojnice, Knihovna, Kulturní dům, Hřiště	NE	NE	NE	22
Mydlovary	301	Požární zbrojnice, Hostinec, Knihovna, Hřiště, Pošta, sběrný dvůr	NE	NE	NE	29
Nákří	217	Požární zbrojnice, Hostinec, Hřiště, Knihovna, Obchod, Ubytování, Kadeřnictví	NE	NE	NE	26
Nedabyle	347	Hostinec, Kino, Požární zbrojnice, Knihovna, Hřiště, Základní škola	NE	NE	NE	21
Neplachov	382	Obchod, kadeřnictvím, Knihovna, Pohostinství, Kulturní dům, Hřiště, Koupaliště s tábořištěm, Dětské hřiště, ubytování, Požární zbrojnice	ANO	NE	NE	30
Nová Ves	716	Knihovna, Mateřská škola, Obchody, Hostinec, Pošta, Benzínová pumpa, Hřiště, Požární zbrojnice	ANO	NE	NE	85
Olešník	773	Požární zbrojnice, Hostinec, Knihovna, Hřiště, Pošta, Obchod, Plavecký bazén, Mateřská škola, Základní škola (1. - 5. ročník)	NE	NE	ANO	86
Pištín	601	Požární zbrojnice, Hřiště, Pošta, Pohostinství, Ubytování, Knihovna, benzínová pumpa-Češnovice, Obchod, Zdravotnické zařízení	NE	NE	ANO	70
Planá	268	Letiště, Kulturní dům, hřiště, Pohostinství, Ubytování, Požární zbrojnice, kadeřnictví, Obchody	NE	ANO	NE	11
Plav	381	Požární zbrojnice, Knihovna, Hostinec, Hřiště, Obchod	NE	NE	NE	86
Radošovice	185	Požární zbrojnice, Hostinec, Knihovna, Obchod, Sběrný dvůr, Hřiště, Mateřská škola, Kulturní dům	NE	NE	NE	39
Roudné	1 078	Požární zbrojnice, Mateřská škola, Sběrný dvůr, Hřiště, Restaurace, Knihovna	NE	ANO	NE	33
Rudolfov	2 485	Muzeum, Knihovna, Lékař, pediatr, zubař, Pěstitelská palírna ovoce, moštárna, Restaurace, Sběrný dvůr, Dům s pečovatelskou službou, Mateřská školka, Obchod, Základní škola, internát, Požární zbrojnice, Holičství, Hřiště, Hřbitov, Sportovní hala	NE	ANO	**ANO**	**91**
Římov	830	Požární zbrojnice, Muzeum Roubenka, Hostince, restaurace, Sportovní areál, knihovna, Ubytování, Hřiště, Obchod, Pekařství, Hřbitov, Pošta, Základní škola, mateřská škola, Lékař, Tábořiště Hamr, „I“ Centrum a Galerie	NE	NE	ANO	325
Sedlec	480	Požární zbrojnice, Knihovna, pošta, Hostinec, Lékař, Dům s pečovatelskou službou, Obchod, Čerpací stanice, Hřbitov, Ubytování, Mateřská škola, Hřiště	NE	NE	ANO	91
Srubec	2 056	Hřiště, 2x Mateřská škola, Hasičská zbrojnice, Obchod, Dětské hřiště	NE	ANO	NE	58

Staré Hodějovice	1 106	Požární zbrojnice, Sportovní hala, Hřiště, Obchod, Pohostinství	NE	ANO	NE	86
Strážkovice	430	Požární zbrojnice, Knihovna, Kulturní dům, Restaurace, Obchod, Hostinec, Ubytování, Lékař, Hřiště, Zdravotní středisko	ANO	NE	ANO	268
Strýčice	60	Základní škola, Hřiště, Požární zbrojnice, Obchod, Hřbitov	NE	NE	NE	9
Střížov	199	Požární zbrojnice, Knihovna, Obchod, Hřiště, Ubytování, Hřbitov, Základní škola, mateřská škola	NE	NE	NE	99
Ševětín (městys)	1 366	Požární zbrojnice, Zdravotnické zařízení, Lékárna, Hřiště, Sportovní areál, Mateřská škola, základní škola, Policie, Kino, Pošta, Obchody, Knihovna, Pohostinství, Banka, Sběrna surovin, Kadeřnictví, Veterinární lékař, Hřbitov	ANO	NE	ANO	166
Štěpánovice	778	Hřbitov, Hasičská zbrojnice, Pošta, Knihovna, Sběrný dvůr, Hřiště, Základní a mateřská škola	NE	NE	NE	62
Úsilné	441	Knihovna, obchod, Lékař, Mateřská škola, Hostinec a kavárna, Letní přírodní koupaliště, penzion, Fotbalové hřiště, Víceúčelový obecní dům s hasičskou zbrojnicí	NE	NE	NE	27
Včelná	1 693	Požární zbrojnice, Mateřská škola, Restaurace, Hřiště, Kulturní dům, Knihovna, Obchod, Čerpací stanice	ANO	ANO	NE	61
Vidov	536	Požární zbrojnice, Hostinec, Obchod, Dětské hřiště, Hřiště	NE	ANO	NE	38
Vitín	403	Požární zbrojnice, Hostinec, Knihovna, Hřiště, Obchod	ANO	NE	NE	146
Vlkov	33	Hřiště, Restaurace, Ubytování	NE	NE	NE	22
Vrábče	655	Požární zbrojnice, Hřbitov, Knihovna, hřiště(fotbalové a tenisové), Pohostinství, Obchody, Ubytování	ANO	ANO	NE	115
Vráto	340	Požární zbrojnice, Benzínová pumpa, Pohostinství, ubytování, Obchod	NE	ANO	NE	11
Záboří	350	Požární zbrojnice, Knihovna, Pohostinství, Ubytování, Obchod	NE	NE	NE	109
Zahájí	462	Hřbitov, Požární zbrojnice, Hostinec, Knihovna, Kulturní dům, Základní a mateřská škola, Kadeřnictví, obchod, Hřiště, Zdravotní středisko	NE	NE	ANO	42
Závraty	37	Požární zbrojnice, Místnost pro setkávání občanů	NE	NE	NE	6
Zliv	**3 555**	Požární zbrojnice, Hostinec, Kino, Hřiště, Hřbitov, Knihovna, Pošta, Lékař, Obchod, Kulturní dům, Mateřská škola, základní škola, Ubytování, Dům s pečovatelskou službou, Zdravotní středisko, Banka	**ANO**	**NE**	**ANO**	**202**
Zvíkov	262	Požární zbrojnice, Hostinec, Knihovna, Hřiště	**NE**	**NE**	NE	12
Žabovřesky	433	Požární zbrojnice, Sportovní areál, Hřiště,Knihovna, Mateřská škola, Restaurace, Kulturní dům, Obchod, Zdravotní středisko	**NE**	**NE**	NE	179

Zdroj: ČSÚ

4.5 SOCIÁLNÍ OBLAST, ZDRAVOTNICTVÍ A BEZPEČNOST

4.5.1 SOCIÁLNÍ A SOUVISEJÍCÍ SLUŽBY

V oblasti zajištění sociálních a doprovodných / souvisejících služeb probíhá na úrovni ORP dlouhodobě proces komunitního plánování (je připravován Rozvojový plán sociálních služeb) - RPSS. Jeho výsledkem jsou aktualizované přehledy o potřebách obyvatel území a požadavky na zajištění těchto potřeb právě sociálními a souvisejícími službami. Odbor sociálních věcí MM každoročně vydává aktualizovaný Průvodce sociálními službami města České Budějovice, který obsahuje seznam všech organizací, které působí v sociální oblasti a informace o činnosti odboru sociálních věcí a dalších institucí

Nabídka sociálních služeb na území ORP je poměrně pestrá a stejně jako u dalších témat se koncentruje především v krajském městě. Nejčetnější sociální službou ve SO ORP ČB je odborné sociální poradenství (15x). V rámci služeb sociální péče je největší výskyt domovů pro seniory (6x). Další služby – osobní asistence, pečovatelská služba, odlehčovací služba, denní stacionář a domov se zvláštním režimem – jsou zastoupeny vždy stejným počtem poskytovatelů a to 4x. V rámci služeb sociální prevence je největší výskyt

patrný u sociální rehabilitace (7x) a sociálně aktivizačních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením (5x). V počtu 4 sociální služby jsou na daném území dostupné azylové domy, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež a terénní programy. Raná péče, krizová pomoc a sociálně terapeutické dílny jsou realizovány vždy 3 poskytovateli sociálních služeb. **Na území SO ORP ČB naopak nejsou zastoupeny tyto sociální služby**: podpora samostatného bydlení, centra denních služeb a terapeutické komunity. Současně je nutné upozornit, že v rámci SO ORP ČB není ani jeden poskytovatel, který by zajišťoval službu krizové pomoci v pobytové formě na přechodnou dobu určená pro děti, mládež i dospělé („krizová lůžka“). Následující tabulka shrnuje kapacitní údaje o nabídce sociálních služeb na území celého ORP.

Tabulka 23 Informace o rozsahu a struktuře sociálních služeb v území ORP Č. Budějovice (2013)

	pobytová				Ambulantní				terénní			
Druh zařízení sociálních služeb	klienti	kontakty	Inter-vence	lůžka	klienti	kontakty	Inter-vence	lůžka	klienti	kontakty	Inter-vence	lůžka
Centra denních služeb	x	x	x	x	x	x	X	x	x	x	x	x
Denní stacionáře	114	x	x	50	x	x	X	x	x	x	x	x
Týdenní stacionáře	35	x	x	32	x	x	X	x	x	x	x	x
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	70	x	x	70	x	x	X	x	x	x	x	x
Domovy pro seniory	760	x	x	713	x	x	X	x	x	x	x	x
Domovy se zvláštním režimem	215	x	x	215	x	x	X	x	x	x	x	x
Chráněné bydlení	27	x	x	24	x	x	X	x	x	x	x	x
Azylové domy	214	x	x	80	x	x	X	x	x	x	x	x
Domy na půl cesty	4	x	x	2	x	x	X	x	x	x	x	x
Zařízení pro krizovou pomoc	x	x	x	x	1231	3160	X	x	x	x	x	x
Nízkoprahová denní centra	x	x	x	x	428	17350	1251	x	x	x	x	x
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	x	x	x	x	748	16665	X	x	x	x	x	x
Noclehárny	332	x	x	26	x	x	X	x	x	x	x	x
Terapeutické komunity	x	x	x	x	x	x	X	x	x	x	x	x
Sociální poradny	x	x	x	x	5734	x	16402	x	x	x	x	x
Sociálně terapeutické dílny	x	x	x	x	156	x	960	x	x	x	x	x
Centra sociálně rehabilitačních služeb	x	x	x	x	453	x	3519	x	x	x	x	x
Pracoviště rané péče	x	x	x	x	789	x	2400	x	x	x	x	x
Intervenční centra	x	x	x	x	313	879	821	x	x	x	x	x
Služby následné péče	49	x	x	12	55	x	128	x	x	x	x	x
Ostatní	113	x	x	50	4703	6015	3780	x	3882	12102	nelze spočítat	x

Zdroj: Data byla sebrána v rámci vyhodnocování naplnění aktivit RPSS a jsou pouze orientační.

V rámci zpracování RPSS ORP Č. Budějovice byla realizována i dotazníková šetření mezi uživateli sociálních služeb a širokou veřejností. Z šetření vyplývá, že nejvíce respondentů potřebuje pomoc/podporu v následujících oblastech: **hledání zaměstnání, finanční**

problémy, zdravotní problémy, sociálně právní problematika, mezilidské vztahy a bytová problematika. V oblasti zaměstnání jde nejčastěji o nalezení pracovního uplatnění a podpory při řešení problematiky rekvalifikací. V oblasti finančních problémů dominoval zájem o pomoc při splácení dluhů včetně splácení hypoték. V oblasti mezilidských vztahů se jedná o řešení tíživé situace zejména v rodinných, popř. v partnerských vztazích. V souvislosti s úkony týkající se sociálně právní problematiky je vítána pomoc při vyřízení čerpání sociálních dávek. Problémy související s bytovou situací spočívají především ve finanční nedostupnosti bydlení a bariérovosti bydlení.

Za nejpalčivější sociální problémy v území ORP byly označeny při průzkumech zpracovaných při aktualizaci RPSS na roky 2013 - 2018: **agresivní mládež, uživatelé drog, kriminalita, nevhodné zacházení se seniory, sociálně nepřizpůsobiví občané, nedostatečný počet mateřských škol.** Dále respondenti poukázali na nedostatečný počet veřejných WC vhodných i pro osoby užívající kompenzační pomůcky, nepropojenost navigace nevidomých se systémy (v bankách, na poštách, úřadech), špatný stav a údržba komunikací a chodníků, nedostatek laviček, chybějící zázemí u dětských hřišť, nedostatek dětských hřišť pro děti do 10 let a legálních zdí pro graffiti.

V obecné rovině z analytické části RPSS vyplývá, že:

- ✓ současná lůžková kapacita v domovech pro seniory pro potřeby SO ORP ČB je i v rámci střednědobého výhledu dostatečná za předpokladu, že v domovech pro seniory budou z více než 95 % pouze osoby se střední a těžkou mírou závislostí a terénní a ambulantní formy péče budou poskytovány osobám s minimální a lehkou mírou závislosti;
- ✓ existuje reálná potřeba průběžného navyšování počtu lůžek domova se zvláštním režimem vzhledem k nárůstu počtu osob starších 65 let do roku 2020;
- ✓ je potřebné zřízení odlehčovacích lůžek např. využitím stávajících kapacit domovů pro osoby se zdravotním postižení, aby se počet lůžek dostal na minimálně Jč. Krajem plánovanou úroveň z roku 2011, tj. 8 lůžek;
- ✓ kapacita sociálních služeb „osobní asistence“, „průvodcovské a předčitatelské služby“ a „sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením“ je dostačující a měla by být udržována na stávající úrovni;
- ✓ v lokalitách s vysokou koncentrací dětské populace (např. sídliště Vltava a Máj) chybí dostatečné zastoupení nízkoprahových zařízení pro děti a mládež, i když nabídka se postupně začíná rozšiřovat (na sídlišti Máj se otevírá KC Máj, ve kterém NZDM bude provozovat Salesiánské středisko mládeže – DDM, na sídlišti Vltava probíhá monitoring potřebnosti);
- ✓ kapacita poskytovatelů sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi na území ORP ČB není dostatečná, stejně tak kapacita domů na půli cesty;
- ✓ v souvislosti s narůstajícím počtem osob v dluhové krizi lze doporučit další rozvoj služeb odborného sociálního poradenství.

Kromě zajištění sociálních a souvisejících služeb je v sociální oblasti potřeba věnovat pozornost i **provázanosti na místní trh práce**. Rezervy jsou např. v oblastech návratu matek po mateřské dovolené do pracovního procesu, rekvalifikací, v oblasti uplatnitelnosti Romů na trhu práce, tvorbě příležitostí pro uchazeče o zaměstnání znevýhodněných na trhu práce, ale i pro vysoce kvalifikovanou pracovní sílu apod. V oblasti vazeb mezi sociální oblastí a trhem práce zůstává velkou výzvou **téma sociálního podnikání**.

4.5.2 ZDRAVOTNICTVÍ

Podobně jako v jiných oblastech je město České Budějovice i **centrem zdravotnických služeb Jihočeského kraje**. Vybavenost zdravotnickými službami je v díky zařízením a službám dostupným v krajském městě z pohledu celého ORP velmi dobrá. Je pochopitelné, že v místních podmínkách, zejména u malých obcí, je přímá dostupnost zdravotnických služeb velmi omezená, je to však „kompenzováno" blízkostí Č. Budějovic. Přehled dostupných zdravotnických zařízení ve městě Č. Budějovic v roce 2013 je patrný z následující tabulky.

Tabulka 24 Přehled zdravotnických zařízení města Č. Budějovice

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nemocnice	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
počet lůžek celkem	1 650	1 615	1 580	1 570	1 577	1 576	1 576	1 585	1 500	1 500
z toho akutních	1 371	1 335	1 300	1 262	1 263	1 263	1 263	1 272	1 213	1 213
počet lékařů (přepočtený)	366	392	389	396	388	388	400	414	415	422
počet středních a nižších zdrav. pracovníků (přepočtený)	.	1 456	1 435	1 413	1 395	1 369	1 365	1 416	1 419	1 418
počet hospitalizovaných	48 800	51 540	51 384	45 856	49 876	50 848	54 705	54 922	52 328	54 035
počet operací	25 500	26 158	25 823	.	23 765	25 081	27 025	27 346	27 223	26 916
Samostatné ordinace vč. detaš. prac.										
praktického lékaře pro dospělé	58	59	60	58	58	57	57	57	56	57
praktického lékaře pro děti a dorost	31	32	31	30	30	28	27	26	25	25
praktického lékaře stomatologa	89	89	89	87	87	89	93	95	96	96
praktického lékaře gynekologa	21	22	22	22	22	22	22	23	22	22
lékaře specialisty	136	136	141	141	141	140	143	142	142	138
Ostatní samostatná zařízení vč. detaš. prac.	59	63	65	65	61	59	62	64	71	73
Transfusní stanice	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Rychlá zdravotnická pomoc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Lékárny a výdejny léků vč. detaš. prac.	30	35	36	41	41	48	46	43	42	42
Jesle vč. detaš. prac	5	2	2	2	2	2	2	2	2	2
počet míst v jeslích	95	75	75	105	75	105	105	75	80	85
Zdravotní ústav	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Zdroj: ÚZIS

Nejdůležitějším a největším zdravotnickým zařízením ve městě a v Jihočeském kraji je Nemocnice České Budějovice a.s. ta patří také mezi největší zaměstnavatele v rámci celého kraje. Problémem (nejen zdravotnictví ve městě) je **nedostatek středního a nižšího zdravotnického personálu**. Dalším problémem jsou i **odchody kvalifikovaných lékařských pracovníků do zahraničí**. Zejména z důvodů finanční motivace pak někteří lékaři odcházejí i do soukromé praxe. Samostatnou kapitolou jsou problémy spojené s **úbytkem praktických i některých odborných lékařů** (např. stomatologové, psychologové, oční ad.). Tento jev je obecně doprovázen **stárnutím lékařů**. Tyto skutečnosti

se společně s problémy v oblasti financování zdravotnictví podílejí například na prodlužování čekacích dob na operace a na přesunu pacientů od lékařů do českobudějovické nemocnice. Mezi dlouhodobé problémy lze zařadit také **nedostatek lékařských pracovníků** u Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje (ZZS).

4.5.3 BEZPEČNOST

Z hlediska bezpečnosti je problematická situace **především v krajském městě a zde pak na největším sídlišti Máj**. V minulosti zde byl realizován rozvoj kamerových systémů (např. v ulicích V. Volfa, M. Chlajna) či posílení složek Městské policie i Policie ČR. Celkově lze však situaci na sídlišti Máj (především v jeho části za ulicí Milady Horákové směrem na západ) hodnotit jako stále neutěšenou.

České Budějovice si v posledních letech získaly pozornost také v souvislosti s problematikou **etnických menšin**, zejména protesty krajní pravice právě na sídlišti Máj. RPSS identifikuje v této oblasti 5 problémových / vyloučených lokalit – část sídliště Máj v okrajové západní části města, ubytovnu pro neplatiče v Okružní ul., městský panelový dům s malometrážními byty pro sociálně slabé ve Vrbenské ul., nájemní dům v Pekárenské ul. a stará zástavba na Palackého náměstí.

V dalších částech ORP nejsou v dlouhodobém pohledu zaznamenávány výraznější problémy v oblasti zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku. Místně jsou problémy s **vandalismem nebo vznikem černých skládek**, což však souvisí zejména s otázkami prevence a osvěty mezi obyvateli.

V oblasti krizového řízení existuje solidní vybavenost území obcí ORP jednotkami dobrovolných hasičů, v krajském městě funguje Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje. Je zpracován Krizový plán města a na úrovni kraje pak Havarijní plán. Pro zajištění bezpečnosti je zásadní, kromě infrastrukturního a materiálního vybavení, také zajištění vzdělávání příslušníků bezpečnostních složek (složek IZS v oblasti krizového řízení), které představuje další významnou výzvu. V zájmu lepšího zajištění informovanosti obyvatel o případném nebezpečí je vhodné využít v budoucnu například i plánované informační technologie na zastávkách MHD vč. jejich využití pro činnost Městské policie a složek IZS.

4.6 VZDĚLÁVÁNÍ

České Budějovice jsou **tradičním centrem vzdělávání regionu**. Existuje zde **poměrně silné zastoupení středního a vyššího stupně vzdělávání včetně odborných specializovaných škol a škol vysokých**. V posledních letech je patrná rovněž snaha o strukturalizaci vysokoškolského studia v souvislostech středního a vyššího odborného vzdělávání a snaha o rozvíjení technického školství s vazbou na potřeby trhu práce. Aglomerace Českých Budějovic vykazuje **poměrně vysoký podíl obyvatelstva s dosaženým třetím stupněm vzdělání**. **Stále nedostatečný je podíl na celoživotním učení** formálního i neformálního charakteru, což plyne mimo jiné i z nízké motivace na straně jednotlivých skupin pracovního trhu. Pro další rozvoj celoživotního učení je potřeba podpořit např. i vzdělávání starších generací (např. akademie 3. věku).

Vzdělávací oblast je úzce provázána s oblastí sociální. Napříč vzdělávací soustavou by tedy měla být realizována rovněž pomoc žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí a ohroženým předčasným opuštěním škol (rozvoj činnosti odborníků, asistentů, ale i rozvoj

mimoškolních aktivit). Podpořeno bude odstraňování bariér v rozvoji klíčových kompetencí zaváděním vyrovnávacích a podpůrných opatření, rozvojem školních poradenských pracovišť a zlepšováním sociálního klimatu ve školách.

V obecné rovině by se rovněž měla **zlepšit spolupráce základních, středních, vyšších odborných a vysokých škol s podniky v regionu (nejen) ORP s cílem zlepšit vazby na trhu práce**. S cílem reagovat na přetrvávající nesoulady na trhu práce, je nutné zajistit již od stupně MŠ polytechnické a přírodovědné vzdělávání. Je potřeba zkvalitňovat vzdělávání všech žáků v klíčových kompetencích včetně rozvoje základních gramotností a zaměřit se na rozvoj nadání a talentu každého žáka. Vzhledem ke spádovosti krajského města v oblasti vzdělávání je vhodné také vytvoření systému hodnocení kvality škol na území ORP.

4.6.1 PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Pro oblast předškolního a základního vzdělávání a plánování kapacit pro jejich zajištění jsou velmi významné údaje o demografickém vývoji. Dle statistických demografických údajů činil v roce 2011 počet obyvatel ve věku 0 – 14 let přibližně 15 000. Za posledních 5 let se ustálil počet narozených dětí na hodnotě 1 000 dětí ročně. Na základě známých údajů **lze predikovat do roku 2020 nárůst obyvatel ve věkové kategorii 0 – 14 let o 10%, což činí zvýšení o cca 2 263 obyvatel**.

Předškolní vzdělávání reprezentují zejména mateřské školy veřejné, církevní i soukromé. Děti v Českých Budějovicích ve věkové kategorii 3-6 let mohly ve školním roce 2013/2014 navštěvovat jednu z 21 městem zřizovaných mateřských škol. Nabídku doplňovaly také 2 speciální MŠ zřizované krajem, 2 církevní a tři soukromé MŠ.

Tabulka 25 Vývoj kapacit mateřských škol ve městě Č. Budějovice

	k 1.9.2007	k 1.1.2008	k 1.9.2008	k 1.9.2009	k 1.1.2010	k 1.9.2010	k 1.9.2011	k 1.11.2011	k 1.9.2012	K 1.12.2013
Počet míst	2 424	2 498	2 539	2 595	2 739	2 824	2 894	2 974	3 034	3 116

Zdroj: OŠT

Celková kapacita zřizovaných mateřských škol městem České Budějovice je v současné době **3 116 míst**. Jde o maximální možnou kapacitu stávajících zařízení, tedy i po udělení výjimky zřizovatele z počtu dětí na třídu.

V poslední době zřizování předškolních zařízení proniká do soukromé sféry – **hlídací koutky, dětské skupiny, lesní školka, firemní školky apod.** Kapacita všech těchto zařízení je kolem 500 – 650 míst, tedy asi pětina kapacity mateřských škol zřizovaných statutárním městem.

I přes toto každoroční navyšování kapacit mateřských škol zůstává v Českých Budějovicích nabídka volných míst nedostačující. To je výrazně ovlivněno i zájmem o umísťování dětí obyvatel sousedních obcí spádového území (např. v souvislosti s dojížďkou za prací do Č. Budějovic). Následující graf dokladuje vývoj počtu neumístěných dětí v mateřských školkách v Č. Budějovicích v letech 2004 – 2014.

Obrázek 9 Počet dětí v MŠ a počet nepřijatých v Č. Budějovicích dle počtu žádostí (2004-14)

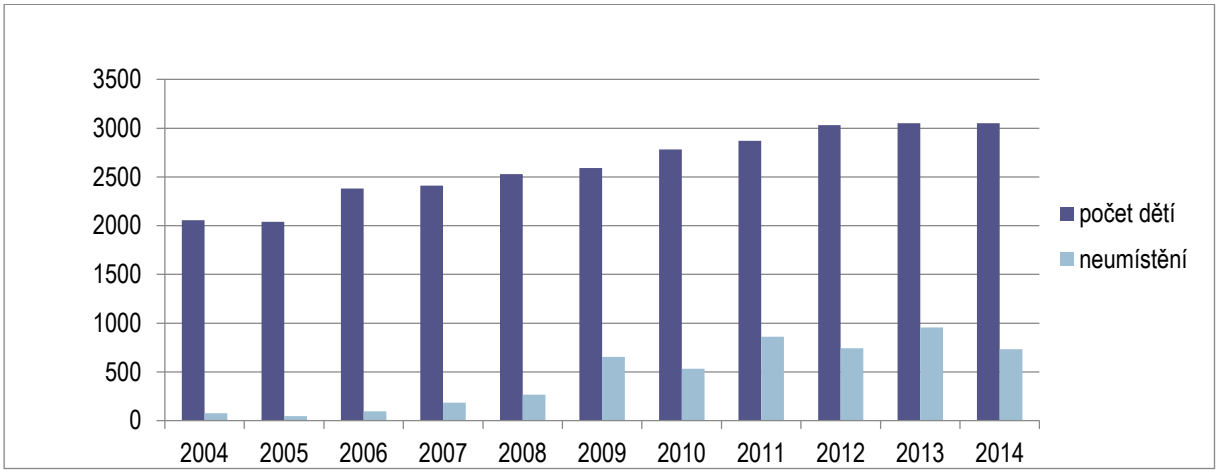

Zdroj: OŠT

Počty neumístěných dětí od roku 2009 jsou výrazně vyšší, neboť zákonní zástupci podávali několik žádostí na různé mateřské školy. Pro zápis v roce 2014 byl poprvé využit elektronický zápis dětí do MŠ, který zamezil duplicitním rozhodnutím o přijetí i nepřijetí, čímž jsou uváděná data objektivnější. Stále neustupující poptávka po volných místech je způsobena i **zvýšeným zájmem rodičů zapisovat děti mladších tří let, což je důsledek chybějící systémové péče o děti do 3 let věku**. Nelze přesně zjistit, kolik dětí pobývá v Českých Budějovicích, přestože trvalé bydliště má v jiné obci či městě. Taktéž jsou v okolí města obce, které mateřské školy nezřizují. Obyvatelé okolních obcí dojíždějí do zaměstnání do Č. Budějovic a přivážejí si s sebou i své děti Dále nedostatek míst v mateřských školách způsobují i zvyšující se odklady školní docházky.

V souvislosti s výše popsanými skutečnostmi a s ohledem na faktor umístění dětí do MŠ jako podpory trhu práce je jedním z cílů města Č. Budějovice v oblasti předškolního vzdělávání **navýšení kapacity na cca 3 300 míst a tuto kapacitu udržet**.

4.6.2 ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Na území města působí **14 základních škol zřizovaných městem** a 1 církevní základní škola. Od roku 2008 vznikly také Základní škola a mateřská škola waldorfská na sídlišti Máj, montessori Soukromá základní škola a mateřská škola Viva Bambini. Malá část žáků navštěvuje Mateřskou školu, Základní školu a Praktickou školu zřizovanou Jihočeským krajem a speciální školy Mateřskou školu, základní školu a střední školu pro sluchově postižené zřizovanou MŠMT, dále speciální školy při centru Arpida a centru Bazalka. Celkový počet žáků českobudějovických škol čítá cca 8 300, z toho 7 700 ve školách zřizovaných statutárním městem. **Povinnou školní docházku lze také plnit na víceletých gymnáziích**. Žáci škol ve městě a okolí mají možnost volby ze tří státních, jednoho církevního a dvou soukromých. Celkem gymnázia navštěvuje cca 800 studentů do 15 let věku. V ORP působí také **5 základních uměleckých škol** (všechny v Č. Budějovicích).

Základní školství se potýká s **velkým podílem pedagogů s vysokým počtem let praxe** a v příštích letech lze očekávat jejich generační výměnu. Ve školním roce 2010/2011 bylo z 571 pedagogů základních škol zřizovaných městem České Budějovice pouze 70 v kategorii do 6 let praxe a naproti tomu 261 pedagogů v kategorii 23-27 let praxe.

Vývoj počtu žáků základních škol v posledních dvaceti letech **prošel obdobím pozvolného snižování a později stagnace, v současné době dochází opět k navyšování počtu žáků a současně tříd ZŠ**. V roce 1991/1992 působilo ve městě 21 základních škol. V následujících letech docházelo k postupnému slučování škol případně změně zřizovatele školy, v roce 2005 navštěvovali žáci ve městě 17 základních škol. K 1.9.2005 bylo šest velkých škol sloučeno ve tři subjekty. **Předpokládaný vývoj počtu žáků na základních školách je pak vyobrazen na následujícím obrázku**.

Obrázek 10 Předpokládaný počet žáků v ZŠ ve městě Č. Budějovice do roku 2023

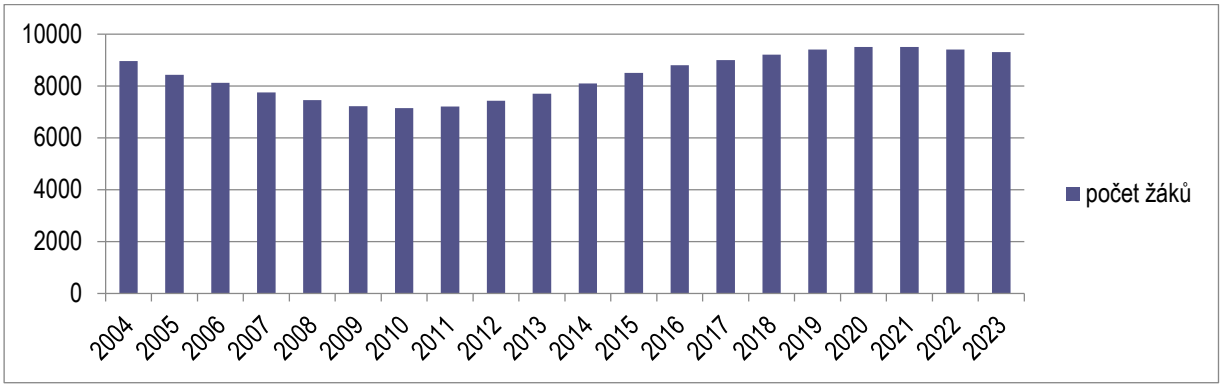

Zdroj: OŠT

Třídy českobudějovických ZŠ jsou naplňovány na cca 25 žáků na třídu, průměr za město České Budějovice je 23,4 na třídu. **Ve školách roste počet dětí se speciálními vzdělávacími potřebami**. Budoucí předpokládané zvýšené počty dětí ve třídách **mohou být zdrojem i zvýšeného výskytu rizikového chování**. Podpora pedagogicko-psychologického poradenství proto bude na školách nezbytná, a to včetně zvýšení diagnostické a intervenční činnosti.

V okolí krajského města se nachází mnoho menších obcí, které nezřizují žádné školy nebo zřizují školy, ale pouze s prvním stupněm. **Z tohoto důvodu je ovlivněna naplněnost českobudějovických škol i rostoucím počtem obyvatel v okolních obcích**. Dojížďka z okolních obcí činí 1 253 žáků, což je 15 % z jejich celkového počtu v ZŠ.

Obrázek 11 Počet dojíždějících žáků do města Č. Budějovice

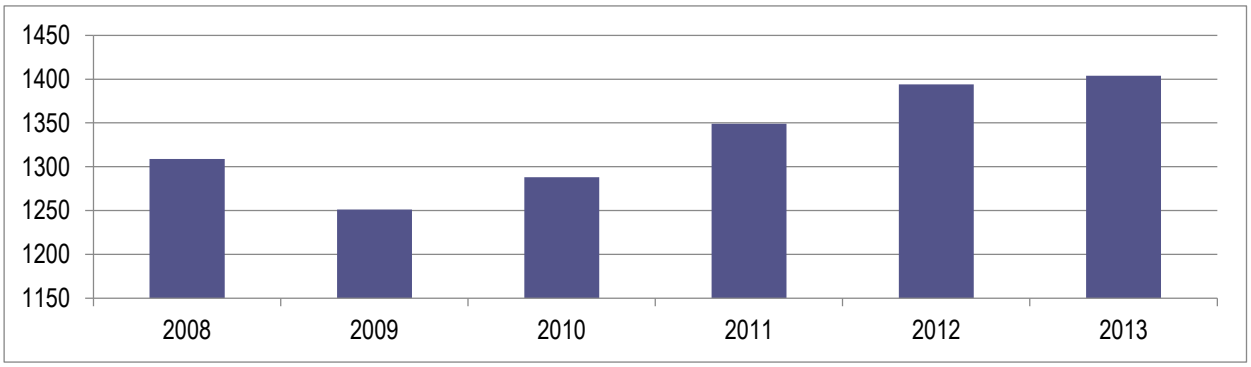

Zdroj: OŠT

Se zvyšujícím se počtem žáků v základních školách oslovili starostové několika obcí město České Budějovice v souvislosti s **uzavřením dohody o společném školském obvodu.**

Jedná se o obec Čejkovice, Dasný, Homole, Vrábče, Nová Ves u Českých Budějovic, Hosín, Nedabyle a Planá. Obrázek dokladuje vybavenost okolních obcí MŠ a ZŠ.

Obrázek 12 Vybavenost okolních obcí mateřskými a základními školami

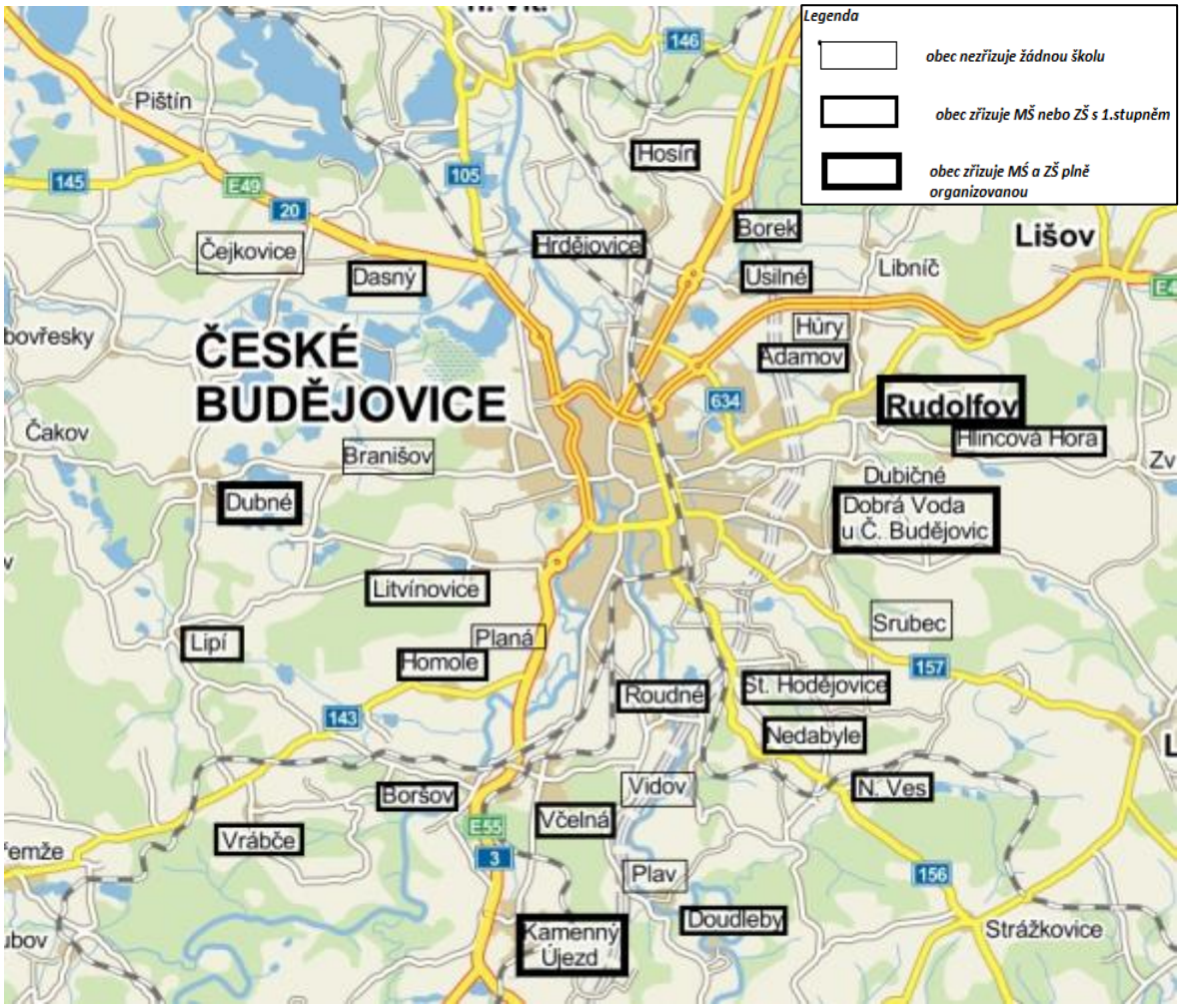

Zdroj: Mapy.cz (2014), upraveno OŠT

Z předpokládaného vývoje počtu žáků na základních školách vyplývá, že oproti školnímu roku 2010/2011 do školního roku 2014/2015 **vzrostl počet žáků na českobudějovických základních školách zhruba o 1000**. **Dle dalšího vývoje lze předpokládat v roce 2017/2018 na základních školách cca 9 000 žáků**. Prudký nárůst žáků byl dán odcházejícími nejslabšími devátými ročníky a příchodem silnějších ročníků do prvních tříd. V dalších letech bude již nárůst pozvolnější, vzhledem k vyššímu počtu odcházejících žáků devátých ročníků.

Tabulka 26 Předpokládaný vývoj naplněnosti základních škol

školní rok	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
počet žáků	7150	7240	7430	7700	8100	8500	8800	9000
žáci 9.roč.	814	673	663	681	712	793	758	768
žáci 1.roč.	872	887	1004	1064	1089	1200	1100	1100

Zdroj: OŠT

Předpokládaná výše naplněnosti základních škol v následujících letech je samozřejmě pouze

orientační, tyto hodnoty mohou být v reálném čase odlišné, protože současná doba s sebou nese **vysokou míru migrace a to především z pracovních důvodů. Město České Budějovice je v této souvislosti krajskou metropolí, která je přirozenou spádovou oblastí v resortu vzdělávání**. V otázce celkové kapacity základních škol je tedy nutné ze střednědobého hlediska zachovat možnost zapojení objektu bývalé Základní školy E. Destinové, kde je možné výhledově počítat s celkovou kapacitou cca 250 - 300 míst.

4.6.3 STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Nabídku středního vzdělávání ve městě představuje **více než 20 středních škol** zřizovaných Jihočeským krajem a ostatními zřizovateli s počtem necelých 10 tisíc studentů. Z hlediska struktury gymnázií ve městě jsou zastoupeny 3 gymnázia státní, 2 soukromá a 1 církevní. **Kromě Českých Budějovic jsou střední školy ještě v Lišově a Hluboké nad Vltavou**. Systém vzdělávací soustavy ve městě dostatečnou měrou doplňují školy pro žáky se speciálními potřebami, základní umělecké školy, domy dětí a mládeže, školská poradenská zařízení, školská účelová zařízení a školská výchovná a ubytovací zařízení. V Hluboké nad Vltavou dále působí mezinárodní škola Townshend připravující studenty na Mezinárodní Cambridgské zkoušky.

Tabulka 27 Přehled počtu žáků v oblasti středoškolského vzdělávání v Č. Budějovicích (všichni zřizovatelé)

	Školní rok												
	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Gymnázia (od r. 2006 školy v oborech gymnázií)	7	7	7	7	7	7	7	8	8	8	9	9	7
počet žáků	2 911	2 906	2 934	2 919	2 899	2 892	2 914	2 894	2 904	2 894	2 940	2 853	2 777
Střední odborné školy (od r. 2006 školy v oborech středních odborných škol a praktických škol)	14	14	13	13	13	12	.	16	16	16	17	17	18
počet žáků	4 278	4 016	3 993	4 008	4 175	4 028	4 076	4 177	4 203	4 273	4 145	3 957	3 862
Střední odborná učiliště (od r. 2006 školy v oborech středních odborných učilišť)	9	9	8	8	7	7	8	7	7	7	7	8	8
počet žáků	3 829	3 431	3 338	3 215	3 939	3 237	3 240	2 819	2 848	2 767	2 680	2 580	2 420
Školy v oboru nástavbového studia	.	.	.	.	.	.	.	7	7	7	7	7	6
počet žáků	.	.	.	.	.	.	.	1 114	1 115	1 100	1 049	868	741

Zdroj: ČSÚ

Stále ne zcela optimální je provázanost nabídky oborů na středních školách a zaměření místní ekonomiky. Byť statistické údaje hovoří o více méně setrvalém stavu počtu žáků na gymnáziích, středních odborných školách a učilištích, trh práce vykazuje citelný **nedostatek absolventů technických oborů**. Je to celorepublikový problém a podepisuje se na něm rovněž nedostatečná atraktivita těchto oborů mezi studenty i jejich rodiči, **kterou nelze zvýšit bez přímé spolupráce se zaměstnavateli**. Podpora by měla zaměřovat i na

zatraktivnění technických a přírodních věd pro dívky včetně badatelsky orientovaného učení. Podporována bude i podnikavost a kreativita dětí a žáků.

Částečně to lze přičíst i spolupráci mezi ZŠ a středními školami, kterou je třeba i nadále posilovat (již dříve útlum praktické výuky, omezené možnosti motivace žáků ke studiu technických oborů již na ZŠ) a rozšiřovat o další segmenty spolupráce, především se zaměstnavateli v regionu (motivace studentů – nejen kam půjdou studovat, ale kde následně naleznou uplatnění na trhu práce). V rámci předchozího programovacího období bylo v Jihočeském kraji realizováno několik projektů s dopadem na žáky ZŠ a SŠ v ORP ČB, které podporovaly spolupráci ZŠ a SŠ při výuce technických předmětů a zintenzívnění spolupráce se zaměstnavateli formou zapojení odborníků z praxe do přímé výuky včetně většího zapojení odborného výcviku u zaměstnavatelů.

S ohledem na potřebu zlepšení situace nedostatečně kvalifikovaných pracovníků, konkrétně pro strojírenské obory, vznikla v roce 2011 iniciativa zástupců zaměstnavatelů a vzdělavatelů, která vyústila podpisem **Sektorové dohody pro obor Strojírenství**.

Z hlediska zlepšení provázanosti nabídky oborů SŠ s potřebami trhu práce je nezbytné zaměřit se i na další nástroje, jako je **vzdělávání výchovných poradců** s akcentem na potřeby trhu práce, podpora prezentace středních škol (např. v rámci výstavy Vzdělání a řemeslo), zvyšování motivace žáků o studium technických oborů formou konkrétních projektů spolupráce škol a firem či podpora technických a řemeslných kroužků.

Z hlediska pozitivního přínosu odborných praxí, které ulehčují vstup a uplatnění na trhu práce je nezbytné **posilování spolupráce odborných škol a firem**. Z hlediska zpřístupnění reálné praxe se osvědčuje mimo realizaci odborných praxí také výuková forma „fiktivních firem“, která má mimoto i motivační charakter pro studenty v podobě veletrhů, výstav či soutěží.

Dle Strategie rozvoje školství Jihočeského kraje v horizontu do roku 2020 (2011) bude cílem mj. nezvyšovat kapacity soukromých a církevních středních a vyšších odborných škol a současně prosazovat změny ve struktuře škol a struktuře jejich oborového portfolia podle místních podmínek s cílem přizpůsobení nabídky škol potřebám trhu práce.

4.6.4 TERCIÁRNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Ve městě působí 3 vysoké školy s celkovým počtem téměř 17 tisíc studentů. Základním pilířem vysokého školství ve městě i celém ORP je **Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, kde** probíhá výuka v akreditovaných bakalářských, magisterských a doktorských studijních programech, které tvoří širší vědní základ 251 studijním oborům se specializacemi v prezenční a kombinované formě studia **pro cca 13 tis. studentů.** JU spolupracuje s **ústavy akademie věd, především potom s Biologickým centrem AV ČR, se kterým sdílí společný univerzitní a akademický kampus v rozvojovém území levého břehu řeky Vltavy**.

Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích (VŠTE) vznikla v roce 2006. VŠTE vznikla z dosavadní VOŠ Okružní, s níž sdílí výukové prostory. **Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s.** (VŠERS) byla založena v roce 2003 jako první soukromá vysoká škola neuniverzitního typu v Č. Budějovicích. Následující tabulka dokladuje vývoj počtu studentů a absolventů vysokých škol ve městě Č. Budějovice. Z tabulky je zřejmé, že kapacity a s tím související počty studentů a absolventů pro vzdělávání na

vysokých školách v posledních letech narostly.

Vyšší odborné vzdělávání je na území města poskytováno ve 4 VOŠ zřizovaných krajem a 2 VOŠ ostatních zřizovatelů. Některé VOŠ fungují v rámci společné instituce se střední školou. Co do počtu představují VOŠ cca 900 studentů.

Tabulka 28 Počty studentů a absolventů VOŠ a VŠ vysokých škol v Č. Budějovicích

	Školní rok												
	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013
	Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích												
Počet fakult	5	5	5	5	5	5	7	7	7	7	8	8	8
Počet studentů	5 844	6 119	6 616	7 393	8 228	8 992	9 724	10 716	11 719	12 189	12 596	12 927	12 890
Počet absolv.	.	1 123	1 098	1 204	1 341	1 408	1 885	2 078	2 119	2 459	2 740	2 774	3 066
	Vysoká škola evropských a regionálních studií												
Počet studentů	-	-	-	76	238	405	532	574	631	607	579	544	448
Počet absolv.	-	-	-	-	-	-	69	149	141	194	188	219	244
	Vysoká škola technická a ekonomická												
Počet studentů	-	-	-	-	-	-	-	324	530	1 204	1 876	3 008	3 470
Počet absolv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	208	126	250
	Vyšší odborné školy												
VOŠ	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
počet studentů	.	.	1 260	1 384	1 379	1 448	1 409	1 437	1 169	1 061	1 023	993	926
z toho v denním studiu	1 399	1 314	1 092	1 217	1 241	1 298	1 262	1 225	932	856	817	771	699

Zdroj: ČSÚ

Poznámka k tabulce: údaje lze chápat pouze jako orientační (jsou dle statistik vykazovaných ČSÚ a mohou se v různé míře lišit od skutečnosti – např. na JU studovalo ve skutečnosti v akademickém roce 2012/2013 celkem 13 458 studentů *-údaj ze Sdružených informací matrik studentů k 31. 10. 2012).*

4.7 VYJÍŽĎKA A DOJÍŽĎKA ZA VZDĚLÁVÁNÍM

Při pohledu na statistiku vyjížďky za vzděláváním, je podobně jako v oblasti migrace za prací zcela **jednoznačný vliv spádovosti města Č. Budějovice vzhledem k okolnímu území** (v případě dojížďky za vzděláváním pravděpodobně ještě vyšší než v případě dojížďky za prací). Mimo Č. Budějovice vyjíždí pouze cca 25 % osob ze všech, kteří vyjíždí za vzděláváním oproti více než 65 % z vyjíždějících v rámci kraje (v případě ORP se jedná o hodnotu cca 55 %).

Tabulka 29 Vyjíždějící do škol – město, ORP a Jihočeský kraj (2012)

			Celkem kraj	Celkem SO ORP	Celkem město	Podíl v % kraj	Podíl v % SO ORP	Podíl v % město
	vyjíždějící do škol celkem		49 251	12 002	6 251			
	v tom	v rámci obce	17 074	5 386	4 655	34,67%	44,88%	74,47%
		mimo obec	32 177	6 616	1 596	65,33%	55,12%	25,53%

Zdroj: SLDB

Význam a spádovost města Č. Budějovice vyplývá i ze statistiky dojížďky za vzděláváním, kdy **necelých 12 tis. osob do města do škol dojíždí**. Co do absolutního počtu nejvíce dojíždějících pochází opět z území ORP Č. Budějovice (Hluboká nad Vltavou, Srubec, Boršov nad Vltavou, Lišov, Zliv, Litvínovice, Hrdějovice, Rudolfov, Včelná ad.).

Naproti tomu vyjížďka za vzděláváním je tvořena pouze 1 579 osobami. Nejvíce obyvatelé Č. Budějovic vyjíždí do škol do jiných krajů (zejména Praha, Plzeň a Brno – vysoké školy).

Tabulka 30 Dojížďka a vyjížďka za vzděláváním do a z města Č. Budějovice

	Dojíždějící do škol v Českých Budějovicích					Vyjíždějící do škol z Českých Budějovic		
	celkem	z toho				celkem	z toho	
		ve věku 6–14 let	denně				ve věku 6–14 let	denně
Dojíždějící celkem	**11 678**	**1 253**	**7 002**		**Vyjíždějící celkem[1)]**	**1 579**	**88**	**578**
z jiné obce okresu	4 020	1 123	3 781		do jiné obce okresu	184	67	171
z jiných okresů kraje	4 952	117	2 884		do jiných okresů kraje	282	8	189
z jiných krajů	2 706	13	337		do jiných krajů	1 053	4	189
					do zahraničí	60	9	29
Obce s největším počtem (dojíždějících | vyjíždějících):								
Hluboká nad Vltavou	250	73	240		Praha	627	-	120
Písek	241	3	111		Plzeň	168	-	27
Český Krumlov	233	9	204		Brno	161	1	28
Tábor	229	1	98		Hluboká nad Vltavou	59	2	56
Týn nad Vltavou	203	3	185		Český Krumlov	49	2	43
Jindřichův Hradec	200	1	96		Velešín	36	2	36
Třeboň	193	4	162		Třeboň	35	1	29
Srubec	165	84	157		Trhové Sviny	30	2	28

Zdroj: SLDB

4.8 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Území ORP Č. Budějovice tvoří **dva základní typy krajiny**: Českobudějovická pánev (rybniční a silně urbanizovaná krajina - České Budějovice) a Lišovský práh - Západní Třeboňsko (lesopolní, lesní a okrajově, zejména na východě, rybniční krajina). Severovýchodní okraj území ORP České Budějovice zasahuje do prostoru CHKO Třeboňsko a jihozápadní část je součástí CHKO Blanský les.

Lokality NATURA 2000 jsou vymezeny na několika místech ORP. Nejvýznamnější z nich se nachází v lesích severně od města Hluboká nad Vltavou – Hlubocké obory včetně rozsáhlé ptačí oblasti. Další významná ptačí oblast leží v CHKO Třeboňsko, která do ORP zasahuje. Ochrana přírody se dále soustřeďuje do **mnoha maloplošných zvláště chráněných území přírody**, vymezena je zde jedna národní přírodní památka rezervace – Ruda. Celé území je rovněž pokryto **sítí územního systému ekologické stability** od skladebných prvků nadregionálních po lokální.

Z tradice rybníkářství na Českobudějovicku pochází **velké plochy rybníků v území**. Druhým největším rybníkem v jižních Čechách je Bezdrev u Hluboké nad Vltavou. Dalšími velkými

rybníky jsou Dehtář, Dvořiště, Záblatský, Volešek, Starý Vrbenský, Vlhavský, apod. Ve 20. století se počet rybníků ustálil a místy došlo i k jejich navýšení. V současnosti je hlavní úsilí vynakládáno na **odbahnění rybničních soustav a na zpevnění hrází, které byly během velkých povodní, zejména v roce 2002, poničeny**.

Většina obcí SO ORP České Budějovice nespadá do území se zhoršenou kvalitou ovzduší vzhledem k imisním limitům pro ochranu zdraví. **Zhoršené podmínky se týkají zejména Českých Budějovic a nejbližšího okolí**. Byť množství stacionárních zdrojů znečištění není velké, je jejich dopadem ohroženo **velké množství obyvatel především v krajském městě a blízkém okolí**. Z celkového pohledu se tedy kvalita životního prostředí na území SO ORP ČB zdá být relativně dobrá. Obecně je možné konstatovat, že dochází ke zmenšování narušených ploch v rámci území ORP (např. skládek a k rekultivaci postižených území).

Oproti jiným krajským městům se v Českých Budějovicích a zázemí nenachází významné zdroje, které by negativně kvalitu životního prostředí ovlivňovaly (zejména velké průmyslové podniky, těžební areály apod.). **Nejvíce negativním faktorem ovlivňujícím kvalitu životního prostředí ve městě i celém spádovém území Českobudějovicka dlouhodobě je doprava**. Zejména ve vnitřním městě je často překračována přípustná hranice znečištění ovzduší polétavým prachem PM 10, který je silně kancerogenní. Nejvíce imisí tohoto prachu způsobují naftové motory vozidel a i proto je cílem provozovat MHD ve městě jen ekologicky čistými vozidly. Specifickou roli ve znečišťování místního klimatu zároveň sehrávají centrální a lokální teplárny. V okolí teplárny České Budějovice se vyskytuje zvýšené riziko koncentrace uhelného prachu. Teplárna bude také muset splnit přísnější emisní limity platné od roku 2016.

Nepříjemnou hrozbou jsou staré ekologické zátěže, které najdeme téměř v polovině obcí ORP. V území byla ve druhé pol. 20 století umístěna linka na chemickou úpravnu uranu, na jejíž ploše se dnes nachází největší ekologická zátěž ČR. Jedná se o území uranových odkališť spolu s bývalou chemickou úpravnou uranové rudy **MAPE Mydlovary** cca 20 km od Č. Budějovic (hlavní kontaminanty jsou těžké kovy a radioaktivní látky).

Velká část území ORP je zasažena exhalacemi z dopravy. Exhalace jsou navíc doprovázeny i **zvýšenou hlučností a prašností**. K hygienickým závadám můžeme připočíst i absenci kanalizace v cca 6% obcí, nicméně se tato závada týká pouze necelého 1 % obyvatelstva.

4.8.1 KRAJINA, HISTORICKÉ HODNOTY

Území ORP České Budějovice je typické **krajinou modelovanou dlouholetou hospodářskou činností a množstvím kulturních hodnot vytvořených lidskou činností**, ve kterém můžeme nalézt památky zapsané do Seznamu světového a kulturního dědictví lidstva UNESCO, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace a zóny, krajinné památkové zóny a území s archeologickými nálezy jako doklady kulturního a historického vývoje a osídlení kraje. Charakteristický je v ORP lesní pokryv krajiny s hlubokými údolími těchto vodních toků, jež vtékají do rovinatého terénu Českobudějovické pánve.

Při pohledu na mapu území Jihočeského kraje z hlediska hodnot koeficientu ekologické stability (KES) je zřejmé, že **Českobudějovicko patří k územím se spíše intenzívně, místně až nadprůměrně vysokou hodnotou využívání krajiny**. Pouze okrajové části regionu (zejména pás Hlubocko – Lišovsko – Ledenicko) se řadí mezi území s relativně

vyváženou krajinou.

Obrázek 13 Hodnoty KES v obcích na území Jihočeského kraje

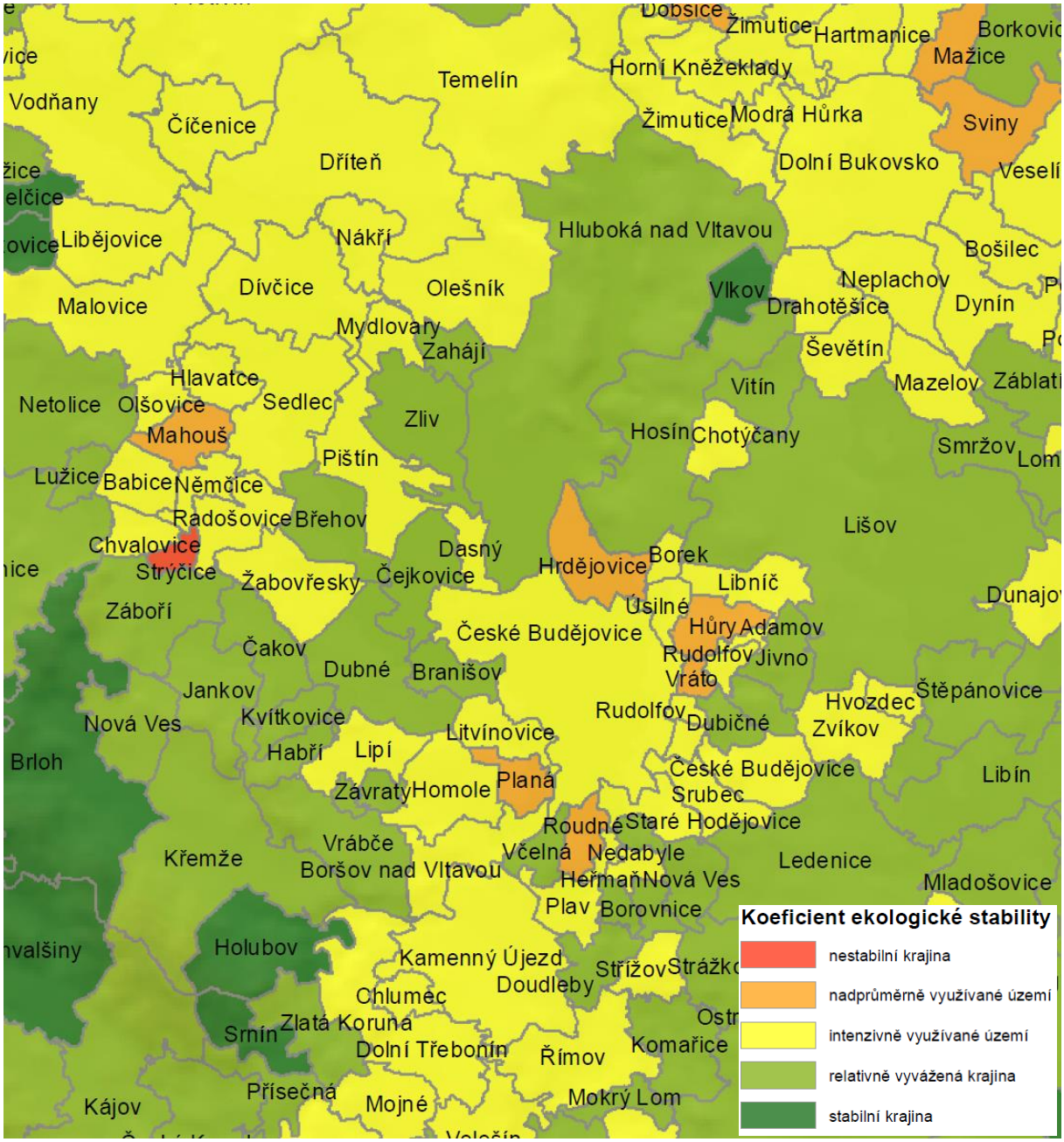

Zdroj: Program rozvoje Jihočeského kraje 2014 – 2020

Památkové hodnoty jsou v ORP reprezentovány především **městskou památkovou rezervací v Českých Budějovicích**, vesnickou památkovou rezervací zónou v Holašovicích (UNESCO) a dále vesnickými památkovými rezervacemi Malé Chrášťany, Mazelov, Plástovice, Záboří. Vesnické památkové zóny jsou v Dobčicích, Záboří, Zbudově, Bošilci, Municích, Dyníně, Vitíně, Bavorovicích, Lipanovicích, Opatovicích, Břehově a Rožnově. To ukazuje na význam a kvalitu dochovaného vesnického osídlení v tomto území. **Všechny památkové rezervace a zóny vytvářejí podmínky pro rozvoj turistiky a cestovního ruchu.** Ve správním obvodu se dále nachází **krajinná památková zóna Římovsko**, dále

řada přírodních památek.

Charakteristické pro oblast ORP v této době je tzv. **selské baroko s centrem Blat**. Z hlediska architektury jsou Blata velice významná, ovlivnily spoustu vesnic v širokém okolí, i poměrně vzdálené Holašovice. Nejvýznamnějšími vesnicemi selského baroka jsou Plástovice a Zbudov. **Největší hodnotou samotných Českých Budějovic je jejich historické jádro** s množstvím cenných církevních i světských staveb, s gotickými, renesančními a hlavně pak barokními domy, s unikátně zachovaným podloubím. Centrum je městskou památkovou rezervací.

4.8.2 VODNÍ REŽIM A RIZIKO POVODNÍ

Ve správním území ORP České Budějovice se nachází velké množství vodních zdrojů, což přispívá k dobré úrovni zásobování pitnou vodou. Na druhou stranu přítomnost vodního prvku je důvodem k tomu, že **velká část SO ORP České Budějovice zasahuje do záplavových území**. Význam protipovodňové ochrany se projevil při velkých povodních v roce 2002. V území ORP je vymezeno větší množství rozsáhlých záplavových území, **nejvýznamnější jsou z hlediska ohrožení obyvatel řeky Vltava a Malše, dále Bezdrevský potok a Dehtářský potok**. Z hlediska povodňového ohrožení území jednotlivých obcí v ORP je nutno zmínit také možnost **ohrožení i ze strany běžně nevýrazně vodných vodotečí**, **struh a terénních depresí** při extrémních spíše lokálních srážkových příhodách, popř. i při méně intenzivních srážkách za předchozího extrémního nasycení povodí (přetížení obecní kanalizační sítě).

U téměř 27 % obcí v území ORP České Budějovice zasahují zastavěné plochy do záplavového území. Ne ve všech případech však představují reálné ohrožení (to je u cca 18 % obcí). V těchto obcích je potřeba zaměřit se na návrhy a realizaci protipovodňových opatření, na snižování podílu zástavby v záplavovém území a na zlepšení odtoku povodňových vod. U 25 % obcí ORP zasahuje návrh zastavitelného území do záplavového území Q100. Stejně tak zasahují do záplavových území návrhy silniční a železniční sítě. V zasažených obcích je nutné v územních plánech eliminovat návrhy zastavitelných ploch v záplavovém území a realizovat hydrotechnicky vhodně navrhované objekty silniční a železniční sítě.

Pro území ORP České Budějovice je zpracován povodňový plán. Veškeré vodní toky na území správního obvodu ORP hydrologicky náleží k povodí Vltavy. Následující tabulka shrnuje významné vodní toky na území ORP. Významné jsou rovněž Radomilický a Spolský potok.

Tabulka 31 Významné vodní toky na území ORP

Název toku	Recipient	Správce
Bezdrevský potok	Vltava	Povodí Vltavy, s.p.
Dehtářský potok	Vltava	počet úseků 2: Povodí Vltavy, s.p.
Dobrovodská stoka	Vltava	Povodí Vltavy, s.p.
Malše	Vltava	počet úseků 2: Povodí Vltavy, s.p., zahraniční správce
Mlýnská stoka	Vltava	Povodí Vltavy, s.p.
Svinenský potok	Stropnice	Povodí Vltavy, s.p.
Vltava	Labe	Povodí Vltavy, s.p.

Zdroj: Povodňový plán ORP České Budějovice

V rámci protipovodňové ochrany na území města České Budějovice je dále nutné zaměřit se

na Hodějovický potok a po zkušenostech z povodně v červnu 2013 na oblast toku Kyselá Voda a Čertík v Nemanicích s přesahem do obce Hrdějovice, kde došlo a v budoucnu by mohlo docházet k významným materiálním škodám.

Co se týče vodních děl, v rámci správního obvodu OPR jsou **významné z hlediska potenciálního ohrožení území selháním své funkce především následující vodní díla**.

Tabulka 32 Významná vodní díla na území ORP Č. Budějovice

Název	Druh VD	Typ VD	Tok	Vlastník	Dotčené obce
Římov	přehrada	kamenitá se zemním těsněním	Malše	Povodí Vltavy, s.p.	Netřebice, Římov, Svatý Jan nad Malší, Velešín
Bezdrev	přehrada	zemní	Bezdrevský potok	Rybářství Hluboká, a.s.	Hluboká nad Vltavou, Pištín, Zliv
Dříteňský rybník	přehrada	zemní	Dříteňský p.	Rybářství Hluboká, a.s.	Dříteň
Hodějovice	odkaliště		-	Teplárna České Budějovice	České Budějovice, Srubec, St. Hodějovice
Mydlovary	odkaliště		-	DIAMO s.p., Mydlovary	Dívčice, Mydlovary, Nákří, Olešník
OH Vltava, km 242	ochranná hráz	zemní	Vltava	Povodí Vltavy, s.p.	České Budějovice
Zbudovský r.	přehrada	zemní	Olešník	Rybářství Hluboká, a.s.	Dívčice
Přivaděč VD Římov	přivaděč		-	Jihočeský vodárenský svaz	Římov
Mrhal	přehrada	zemní	Rudolfovský potok	Rybolov CB	Hlincová Hora, Jivno,
PPO Jiráskovo nábřeží	VD III. kategorie	Ochranná hráz, B.M.	Vltava	Povodí Vltavy, s.p.	České Budějovice

Zdroj: Povodňový plán ORP České Budějovice

Záplavová území jsou na území ORP Č. Budějovice vyhlášena ve vazbě na následující toky: Bezdrevský potok, Dehtářský potok, Dobrovodská stoka, Hodějovický potok, Mlýnská stoka, Malše, Stropnice, Svinenský potok a Vltava. Povodňový plán ORP dále vymezuje **kritická místa**, která omezují odtokové poměry (přemostění, jezy apod.). Kritická místa jsou vymezena na území měst Č. Budějovice, Radošovice, Břehov, Lišov, Dívčice, Dubné, Plav, Neplachov a Olešník. Ohrožení ledovými jevy je v následujících lokalitách: zdrž Jiráskova jezu, zdrž Trilčova jezu, Voříškův Dvůr a jezová zdrž Rožnov.

Povodně na území ORP jsou způsobené zpravidla déletrvajícími **regionálními srážkami v povodí velké intenzity nebo odtokem ze sněhu**. Následující obrázek zobrazuje klasifikaci povodňového ohrožení v obcích ORP ve škále 1-3, kdy stupeň 1 znamená zanedbatelné riziko a stupeň 3 vysoké riziko pro obec.

Obrázek 14 Klasifikace povodňového ohrožení v obcích ORP Č. Budějovice

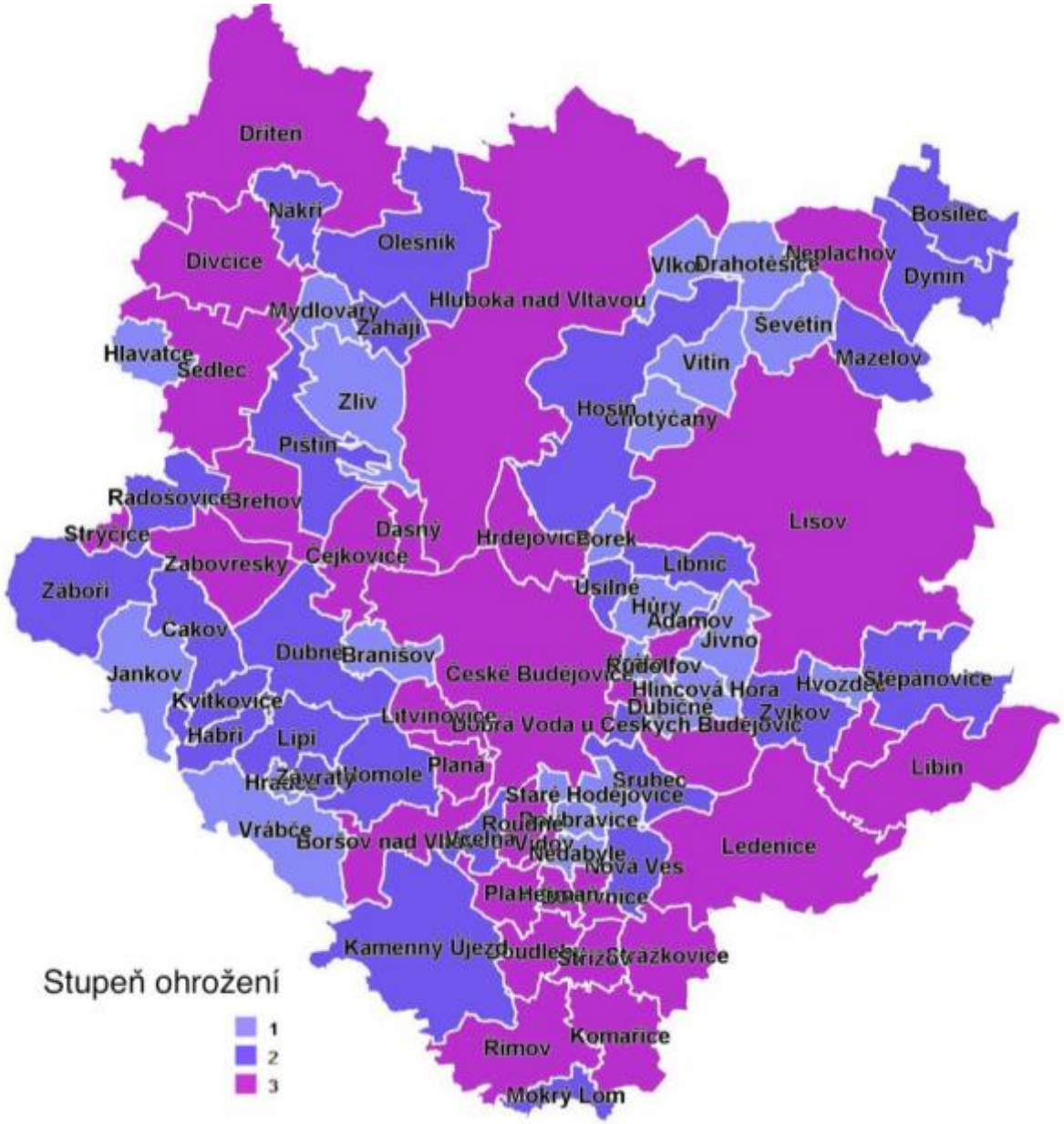

Zdroj: Povodňový plán ORP České Budějovice

Na území samotného města Č. Budějovice a jeho zázemí byla v minulosti realizována řada **protipovodňových opatření** (např. zkapacitnění koryta řeky Vltava na Q100 v úseku od nadjezí jezu České Vrbné až k podjezí Jiráskova jezu v letech 2008 – 2010, vybudování protipovodňové bariéry s mobilní nástavbou v úseku od Dlouhého mostu k Novému mostu na Strakonické ul. v délce 1870 m v roce 2012, zkapacitnění koryta Dobrovodského potoka na Q100 nebo úpravy Dobrovodské stoky a zkapacitnění propustku Hodějovického potoka v rámci řešení přeložek silnic II/156 a II/157 v Českých Budějovicích - zanádražní komunikace – v letech 2012 a 2014). Vliv na snížení povodňového rizika na Českobudějovicku mají i provedené úpravy koruny hráze VD Římov, zvýšení retenční schopnosti na vodním díle Lipno I. Investorem uvedených opatření byl převážně podnik Povodí Vltavy s. p. a Jihočeský kraj nebo město Č. Budějovice.

V rámci zvyšování protipovodňové ochrany **jsou mimo jiné plánovány také další stavby** – navazující úseky zkapacitnění koryta a propustků Dobrovodského potoka, opatření na řece Malši (Havlíčkova kolonie, Malý jez – Velký jez, Velký jez – U Špačků), na Mlýnské stoce, úprava funkčních objektů u vybraných rybníků, vodotečí a stok a další. Ochranné projekty si vyžaduje i lokalita ČOV České Budějovice. Plné zabezpečení města na Q100 si vyžádá do budoucna ještě řadu dalších rozsahově středních a menších projektů.

Protipovodňové projekty je nutné realizovat i v dalších místech v rámci ORP. Např. v obci Pištín se v reakci na ohrožení povodní připravují úpravy související s převodem vody ze Štičího rybníka do rybníka Volešek či úpravy Knížecího rybníka. Úpravy se týkají dále obce Češňovice v extravilánu. Plánováno je zřízení suchého poldru a opravy trubních vedení. Podobně i v obci Plav je nutné realizovat úpravy na odvodňovacích stokách či pořídit mobilní hradící stěny. Dobrá voda u Č. Budějovic pak připravuje v dané oblasti např. projekt kanalizace v Potoční ulici. Nutné je rovněž vybudování suchého poldru mezi údolní nádrží Švajce v k.ú. Srubec a Dobrou Vodou u Českých Budějovic. V lokalitě obce Dobrá voda je problematická rovněž nevyjasněnost budoucího řešení dálnice D3, kdy zvolené technické řešení může vyvolat potřebu řešit navazující otázky protipovodňové ochrany.

Řada dalších obcí v území ORP plánuje dílčí úpravy zkapacitnění drobných toků, náhradu nekapacitních mostních objektů a lokální ohrázování ohrožených objektů. U drobných toků s menším objemem povodňové vlny jsou vytipovány potenciální retenční objemy, účinné pro transformaci povodně v zastavěných územích.

Obecným problémem v oblasti povodňového rizika je **legislativa, která nezakazuje stavby a činnost v záplavových územích ostatních** (mimo aktivní záplavové zóny). Vhodným protipovodňovým opatřením je tedy zabezpečení volného rozlivu vody v inundačních územích a nevytváření souvislých zástaveb v okolí toků, což je úkol na úrovni územního plánování.

Pro varování obyvatel v případě povodně, chemických, radiačních či jiných havárií jsou v některých obcích na území ORP České Budějovice využívány systémy místních informačních systémů (dále MIS) prakticky bez doplňkových prvků k přenosu stavu hladin vodních toků či úrovně srážek. Město České Budějovice od r. 2005 budovalo v několika etapách systém VISO doplněný dvěma limnigrafy o celkovém počtu cca 350 prvků a dále integraci do zhruba padesáti označníků zastávek MHD. Z toho více než polovina prvků neumožňuje zpětnou vazbu a funkci vzdálené diagnostiky potřebnou pro bezporuchový provoz systému a je potřeba je modernizovat či obměnit. Některé další obce ORP používají MIS jiných dodavatelů, většinou bez integrace do systému Jednotného varování a vyrozumění provozovaného MV ČR, některé obce nejsou vybaveny vůbec. **Chybí jakákoliv provázanost těchto systémů v rámci ORP**. Tyto systémy obecně umožňují integraci telemetrických prvků, jako jsou limnigrafy na lokálních vodních tocích či srážkoměry. Právě **ucelená síť těchto prvků by byla přínosem v oblasti varování obyvatel obzvláště při tzv. bleskových povodních, či lokálních srážkách**, kde by srážkový inkrement v čase byl schopen včas varovat před náhlými jevy odpovědné orgány i obyvatele obcí.

4.8.3 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Město Č. Budějovice má zpracovaný Plán odpadového hospodářství (POH) na období 2011 – 2015 (s výhledem do roku 2020). Roční produkce odpadů Statutárního města České Budějovice činí více než 30 tis. tun ostatního odpadu a více než 370 tun nebezpečného

odpadu. Účelem POH je vytvoření podmínek pro předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi v souladu se zákonem o odpadech. **Cílem POH je navrhnout takový systém nakládání s odpady, který zefektivní současný systém a upřednostní materiálové a energetické využívání odpadů před jejich odstraněním**.

Nakládání s odpady zajišťuje pro krajské město a část spádového území společnost .A.S.A. České Budějovice, s. r. o. Ve městě je **zaveden separovaný sběr využitelných složek odpadu** do separačních nádob a prostřednictvím **tří sběrných dvorů**. Pro zvýšení separovaného sběru využitelných složek odpadu by bylo zapotřebí vybudovat **min. 2 nové sběrné dvory**, popř. i více. Zvýšený počet sběrných dvorů by měl zajistit vyšší využití komunálního odpadu. Sběrné dvory shromažďují také nebezpečné složky komunálního odpadu. Tento systém je doplněn **svozem** nebezpečných složek komunálního odpadu a objemného odpadu. Separovaný odpad je předáván k využití. Základní komodity (papír, plast, směsné sklo, bílé sklo a nápojový karton) mají občané možnost třídit do speciálních nádob také textil, upotřebené potravinářské oleje a elektroodpad. Nádoby na textil, elektroodpad a potravinářské oleje jsou na vybraných místech součástí tzv. „separačních hnízd“. Pro další **zvýšení podílu vytříděného** papíru, skla a platů je potřeba i nadále zvyšovat intenzitu intervalů svozu separovaných odpadů, rozšiřovat sítě recyklačních hnízd podle provozní potřeby (včetně okrajových částí města. Zbytkový komunální odpad, tedy směsný a objemný odpad je ukládán na **skládku Lišov**, vzdálenou od Č. Budějovic 18 km se skládkovací kapacitou 112 000 m^3 nebo na jiná zařízení v regionu.

Další skládky odpadů na území ORP jsou Růžov (Ledenice), Munice (Hluboká nad Vltavou), Zahájí. Další společnosti, které zajišťují svoz odpadů v území ORP jsou Podnik místního hospodářství v Hluboké nad Vltavou, Městské hospodářství Zliv a Marius Pedersen a.s. (Rudolfov).

Ve městě České Budějovice nejsou oblasti, kde není zabezpečen sběr a svoz komunálního odpadu, proto jsou vytvořeny **dobré předpoklady předcházení vzniku divokých skládek v blízkosti obytné zástavby**.

Směsný komunální odpad má největší podíl z množství všech odpadů v Č. Budějovicích. Produkce směsného komunálního odpadu města Č. Budějovice představuje téměř 30 % produkce celého území okresu Č. Budějovice. Zvyšuje se také produkce papíru, skla a plastů a také biologicky rozložitelného odpadu. Kromě třídící linky nebo výstavby dalších sběrných dvorů je tedy nutné zabývat se rovněž zřízením **kompostárny nebo zařízením pro využití tuhých alternativních paliv**. Základním cílem je postupné zvýšení množství vytříděných složek ze směsného komunálního odpadu. Při předpokládaném dalším nárůstu separace by mělo dojít ke stabilizaci směsného komunálního odpadu ukládaného na skládku na úrovni 16. 000 tun.

Problémem je fakt, že stále přetrvává skládkování jako nejčastější forma nakládání se směsnými komunálními odpady (68 % všech směsných komunálních odpadů celého Jihočeského kraje). Připravovaný Plán odpadového hospodářství ČR na roky 2015 - 2024 předpokládá jako jeden ze strategických cílů maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů. Podporovány tak budou zejména způsoby nakládání s odpady, které **využívají odpady jako zdroje surovin, kterými jsou nahrazovány primární přírodní suroviny. Naopak nebude již podporováno skládkování** nebo spalování recyklovatelných materiálů. Do roku 2020 bude pravděpodobně nutné zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci alespoň u odpadů z materiálů

jako je papír, plast, kov, sklo, pocházejících z domácností.

V oblasti nakládání se směsným komunálním odpadem pak bude cílem (po vytřídění materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a biologicky rozložitelných odpadů) **zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou.**

Obrázek 15 Vykazované množství směsného komunálního odpadu (okres a město Č. Budějovice)

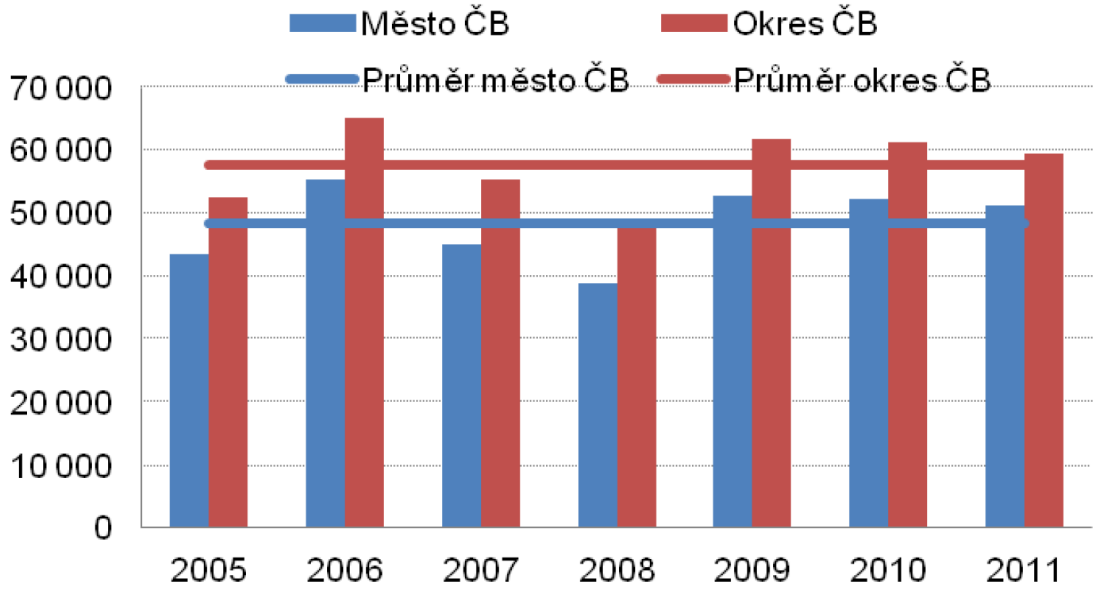

Zdroj: Analýza nakládání s odpady na území Jihočeského kraje, 2013

Od roku 2004 je separovaný odpad ve městě shromažďován ve speciálních nádobách. V Českých Budějovicích bylo umístěno více než 1,1 tis. nádob na separovaný sběr. Město samo **neprovozuje žádné zařízení k nakládání s komunálními ani jinými odpady**, pouze využívá tři sběrné dvory.

V Č. Budějovicích a území ORP také probíhá osvěta a ekologická výchova občanů, proto lze očekávat **další zvýšení produkce vytříděných složek komunálního odpadu na úkor směsného komunálního odpadu**. To by při dalším nárůstu separace mohlo vést ke stabilizaci nebo snížení produkce směsného komunálního odpadu (na cca 17 tis. tun).

Klíčovým aspektem odpadového hospodářství města Č. Budějovice (a de facto i celého ORP) je zaměření pozornosti na komunální odpad. Jako nejvhodnější pro město byla již dříve zvolena **strategie zahrnující intenzifikaci separace do recyklačních hnízd, zajištění dotřiďovací linky a zajištění energetického využití zbytkových odpadů**. Realizace této strategie ovšem není, co se týká energetického využití zbytkových odpadů, možná bez **spolupráce v rámci celého kraje a/nebo bez součinnosti s dostatečně investičně silnou společností působící v odpadovém hospodářství**. Integrované řešení nakládání s odpady na krajské úrovni, resp. na úrovni města Č. Budějovice a okolí by přineslo pozitivní efekty do oblasti kvality životního prostředí (snížení záboru půdy, snížení znečištění ovzduší, úsporu ekvivalentů CO2 nebo úspora primárních energetických zdrojů).

Poznámka: Na krajské úrovni byla analyzována varianta systému pro nakládání se směsným komunálním odpadem za účelem koncepčního energetického využití se základním zařízením

v lokalitě Vráto, Č. Budějovice. Aglomerace krajského města by byla z posuzovaných variant jako jediná schopna prostřednictvím systému CZT zajistit předpokládaný objem zpracování. V současné době se vyhodnocuje možnost využívání tuhého alternativního paliva (TAP) v Teplárně České Budějovice a.s., v lokalitě Novohradská. Výrobu TAP by zajišťovalo zařízení určené pro zpracování směsného komunálního odpadu z města Č. Budějovice a okolních obcí. Spolu s těmito odpady by zařízení využívalo i další vhodné odpady z živnostenské a průmyslové sféry v regionu Českobudějovicka.

V oblasti nakládání s BRKO je potřeba i nadále rozšiřovat oddělený sběr bioodpadů od fyzických osob a výhledově zajistit energetické využití, popřípadě mechanickou a biologickou úpravu nevytříditelných zbytkových odpadů. V Č. Budějovicích byl v roce 2013 zaveden nádobový sběr bioodpadu. V současné době je v lokalitách České Vrbné, Čtyři Dvory, Rožnov, Havlíčkova kolonie, Mladé, Krumlovské předměstí a Nové Roudné rozmístěno téměř 3 tis. ks speciálních nádob na sběr bioodpadu. Jsou dále vytipovány vhodné lokality k rozmístění dalších bioonádob a v rozmisťování do dalších lokalit se bude pokračovat.

V oblasti nakládání s BRKO připravovaný POH ČR na roky 2015 - 2024 pravděpodobně stanoví cíl snížení množství BRKO ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vyprodukovaných v roce 1995. Bude proto nezbytné **budovat a rozvíjet infrastrukturu nutnou k zajištění využití BRKO, včetně jeho energetického využití (systémy pro sběr, svoz a separaci odpadů a biodpadů, zařízení na zpracování BRKO - kompostárny, fermentační zařízení)**.

Současný stav nakládání s odpady v oblasti Hlubocka je obecně charakterizován fungujícím systémem svozu a skládkování. Svozové firmy obvykle zabezpečují dané území komplexně, tj. vedle svozu netříděného komunálního odpadu zajišťují i separovaný sběr (nejčastěji sklo, plasty, popř. papír), sběr a svoz nebezpečných složek komunálního odpadu a svoz objemného odpadu. Služby se provádí obvykle kombinací provozu recyklačních dvorů a mobilního sběru.

Koncepce nakládání s odpady na Zlivsku vychází ze současného stavu a nepředpokládá žádné zásadní změny. Svoz pevného domovního odpadu je zajišťován svozem mimo řešené území. Nebezpečný a velkoobjemový odpad je likvidován minimálně dvakrát ročně formou svozu. Umístění sběrného dvora je umožněno v rámci ploch technické infrastruktury. V řešeném území nejsou vymezeny další plochy pro nakládání s odpady jako např. spalovny či jiná obdobná zneškodňovací zařízení ani není možné umístění těchto staveb či zařízení.

4.8.4 TĚŽBA NEROSTNÝCH SUROVIN

Významné bylo na Českobudějovicku v minulosti **dolování stříbra a rozvoj Rudolfova**. Po vyčerpání ložisek stříbra byly suroviny nahrazeny jinými, zejména kamenem, štěrkopísky, grafitem, cihlářskými hlínami, křemencem a později např. lignitem nebo vltavíny. **Význam těžby grafitu vzrostl v 18. století**. Tuhy se používalo k výrobě tužek ve Zlaté Koruně a v Českých Budějovicích, později ji proslavil rod Hardtmuthových.

Současná ložiska nerostných surovin na území ORP jsou sice většího rozsahu, týkají se především **štěrkopísku, cihlářských surovin a žáruvzdorných jílů**. Největší těžené dobývací prostory jsou u **obcí Ledenice a Zahájí**.

4.9 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Po roce 1989 byly postupně likvidovány deficity v technické infrastruktuře. **Byly dokončeny systémy zásobování vodou a odkanalizování obcí** (u větších sídel) a v ORP **proběhla plošná plynofikace**. Plynofikována je v ORP více než 70% a obcí včetně Českých Budějovic. Plynofikace se tím pádem týká velké části obyvatel v území ORP, což má výrazný přínos ke kvalitě ovzduší, který se však zřejmě bude snižovat díky růstu ceny zemního plynu.

Většina obcí v území ORP je napojena na vodovod. Kanalizace chybí pouze u 6 % obcí (bez rozlišení na splaškovou a dešťovou kanalizaci), i když často není položena ve všech částech těchto obcí. **Nedostatky v odkanalizování se však týkají především obcí menších**. Skutečně se na kanalizaci nemůže připojit pouze necelé jedno procento obyvatel celého správního obvodu ORP. V nedávné minulosti byly vybudovány ČOV v obcích Záboří, Hosín, Sedlec, Hlavatce, Ledenice nebo Hluboká nad Vltavou.

Následující tabulka shrnuje vybavenost jednotlivých obcí v území ORP z hlediska napojení na vodovod, odkanalizování území a plynofikaci.

Tabulka 33 Vybavenost obcí ORP Č. Budějovice technickou infrastrukturou

Obec	Vodovod	Kanalizace	Plynofikace	Obec	Vodovod	Kanalizace	Plynofikace
Adamov	ANO	ANO	ANO	Lipí	ANO	ANO	ANO
Borek	ANO	ANO	ANO	Lišov	ANO	ANO	ANO
Borovnice	ANO	ANO	ANO	Litvínovice	ANO	ANO	ANO
Boršov nad Vltavou	ANO	ANO	ANO	Mazelov	ANO	NE	NE
Bošilec	ANO	ANO	ANO	Mokrý Lom	ANO	ANO	NE
Branišov	ANO	NE	NE	Mydlovary	ANO	ANO	ANO
Břehov	ANO	ANO	NE	Nákří	ANO	ANO	ANO
Čakov	ANO	ANO	NE	Nedabyle	ANO	ANO	ANO
Čejkovice	ANO	ANO	ANO	Neplachov	ANO	NE	ANO
České Budějovice	ANO	ANO	ANO	Nová Ves	ANO	ANO	ANO
Dasný	ANO	ANO	NE	Olešník	ANO	ANO	ANO
Dívčice	ANO	ANO	ANO	Pištín	ANO	ANO	ANO
Dobrá Voda u Č. Budějovic	ANO	ANO	ANO	Planá	ANO	ANO	ANO
Doubravice	ANO	ANO	ANO	Plav	ANO	ANO	ANO
Doudleby	ANO	ANO	NE	Radošovice	ANO	ANO	NE
Drahotěšice	ANO	ANO	ANO	Roudné	ANO	NE	ANO
Dříteň	ANO	ANO	ANO	Rudolfov	ANO	ANO	ANO
Dubičné	ANO	ANO	ANO	Římov	ANO	ANO	NE
Dubné	ANO	ANO	ANO	Sedlec	ANO	ANO	ANO
Dynín	ANO	ANO	ANO	Srubec	ANO	ANO	ANO
Habří	ANO	ANO	NE	Staré Hodějovice	ANO	ANO	ANO
Heřmaň	ANO	ANO	ANO	Strážkovice	ANO	ANO	NE
Hlavatce	ANO	ANO	ANO	Strýčice	ANO	ANO	NE
Hlincová Hora	ANO	ANO	ANO	Střížov	ANO	ANO	NE
Hluboká nad Vltavou	ANO	ANO	ANO	Ševětín (městys)	ANO	ANO	ANO
Homole	ANO	ANO	ANO	Štěpánovice	ANO	ANO	ANO

Hosín	ANO	ANO	ANO	Úsilné	ANO	ANO	ANO
Hradce	NE	NE	NE	Včelná	ANO	ANO	ANO
Hrdějovice	ANO	ANO	ANO	Vidov	ANO	ANO	ANO
Hůry	ANO	ANO	ANO	Vitín	ANO	ANO	ANO
Hvozdec	ANO	ANO	ANO	Vlkov	NE	NE	NE
Chotýčany	ANO	ANO	NE	Vrábče	ANO	ANO	ANO
Jankov	ANO	ANO	NE	Vráto	ANO	ANO	ANO
Jivno	ANO	ANO	ANO	Záboří	ANO	ANO	NE
Kamenný Újezd	ANO	ANO	ANO	Zahájí	ANO	ANO	ANO
Komařice	NE	ANO	NE	Závraty	ANO	ANO	NE
Kvítkovice	ANO	ANO	NE	Zliv	ANO	ANO	ANO
Ledenice (městys)	ANO	ANO	ANO	Zvíkov	ANO	ANO	ANO
Libín	ANO	ANO	ANO	Žabovřesky	ANO	ANO	NE
Libníč	ANO	ANO	ANO				

Zdroj: RURU ORP České Budějovice

V prosinci 2012 došlo k výrazné redukci výrobní linky v českobudějovické papírně, což mělo za následek snížení množství znečištění přitékajícího na ČOV a změnu charakteru a jakosti přitékajících odpadních vod. ČOV Č. Budějovice měla pro bývalé složení odpadních vod reálnou látkovou kapacitu 375 tis. EO. Po uvedené změně se již reálná látková kapacita ČOV nalézá na úrovni cca 170 tis. EO, přičemž současné zatížení se pohybuje okolo 100 tis. EO. **Ve výhledu je očekávána stagnace přitékajícího znečištění, či jeho pozvolný pokles vlivem nárůstu moderních výrobních technologií u průmyslových producentů**.

V samotném městě České Budějovice lze za **prioritní potřeby pro nejbližší období** (cca do roku 2023) považovat dle Plánu financování obnovy vodovodů a kanalizací následující akce: 1) vodohospodářské objekty (ČOV České Budějovice – řešení důsledků výpadku papíren, ČOV Třebotovice – intenzifikace, úpravna vody Hůrka – obnova a intenzifikace, vodojemy – obnova, čerpací stanice pitné vody – obnova, čerpací stanice odpadní vody – obnova, armaturní vodovodní komory – obnova, vodoměrná předávací místa na rozhraní s vodovody okolních obcí – dostavba, odlehčovací kanalizační komory – obnova, shybky pod vodními toky a pod jinými překážkami – obnova); 2) dostavba kanalizace v okrajových částech města (Třebotovice, Kaliště, Nové Roudné, Nové Hodějovice – ul. Ke Studánce, Haklovy Dvory); 3) dostavba vodovodu v okrajových částech města (Třebotovice, Kaliště); 4) protipovodňová opatření (přeložka vodovodu na mostu v Mánesově ulici pod koryto řeky Vltavy, ČOV České Budějovice – instalace čtvrtého povodňového čerpadla, ČOV České Budějovice – stavební úpravy stavidla u Dobrovodské stoky, České Vrbné – obtok nádrže, Fugnerova – obnova dešťové kanalizace) a 5) rekonstrukce vodovodů a kanalizací ve špatném stavebním stavu souběžně s kompletní rekonstrukcí komunikací.

Co se týče energetiky, systém Českobudějovicka je založen na kombinované výrobě elektřiny a tepla z hnědého uhlí. V minulosti byly v Českých Budějovicích zmiňovány varianty k užití energetického potenciálu komunálního odpadu. Jednalo se však vždy o studie, zejména firem nabízejících vlastní technologii. Pro zajištění vytápění krajského města bylo zvažováno rovněž využití tepla z provozu JE TE. Elektrická energie pak je jedinou formou energie, která je plošně dostupná všem zájemcům na území.

Soustava centrálního zásobování teplem (CZT), která kromě dodávek tepla pro odběratele z výrobní a nevýrobní sféry, zajišťuje teplo pro vytápění pro cca 65% celkového

bytového fondu města Č. Budějovice a přípravu teplé užitkové vody pro většinu bytů ve městě. V oblasti zajištění dodávek tepla v krajském městě je jedním z důležitých úkolů zajištění výměny parního vedení za horkovodní na Pražském předměstí. Dodavatelem a provozovatelem CZT je **Teplárna České Budějovice a.s.,** která vyrábí teplo a elektřinu na základním tepelném zdroji v Novohradské ulici. Dále se teplo vyrábí ve výtopně ve Vrátě. Potřeby tepla nemnoha ostatních objektů nepřipojených na CZT kryjí lokální zdroje tepla vázané na síťové nebo nesíťové energie. **Podíl alternativních zdrojů na celkové spotřebě paliv a energie v území zůstává nadále nízký**.

Informace o plynofikaci území jsou uvedeny výše. Samotné město Č. Budějovice téměř celé **plynofikováno**, zemní plyn je využíván v lokalitách, kde není CZT. Zbývající zástavba je vytápěna tuhými palivy, event. v malém zastoupení kapalnými palivy a elektrickou energií.

Energetika není jen o řešení sítí pro zajištění dodávek elektřiny a tepla. Zásadní je rovněž věnovat pozornost **úsporám energie, kde stále existují mnohé rezervy** (např. zateplení a výměna oken u budov veřejných služeb – např. školy, úřady, podniky zajišťují veřejnou službu a infrastrukturu apod., ale i u objektů pro bydlení či podnikání, pořízení a využití technologií pro úsporu energií - rekuperace tepla, ohřev vody apod.).

Pokrytí území města i ORP z hlediska telekomunikačních sítí a z hlediska rozvoje internetu je na dobré úrovni. Území vzhledem k jeho ústřední poloze z hlediska konfigurace telekomunikační sítě procházejí i trasy dálkové, resp. transportní sítě, a to analogové i digitální. **Vybavenost domácností osobním počítačem a internetem** je již na velmi dobré úrovni. Situace ve městě Č. Budějovice je popsána v následující tabulce.

Tabulka 34 Vybavenost domácností ve městě Č. Budějovice osobním počítačem (2014)

Vybavenost osobním počítačem:	Domácnosti celkem	v tom podle počtu členů domácnosti				
		1	2	3	4	5 a více
s internetem	22 557	4 988	6 572	5 395	4 265	1 337
bez internetu	1 387	550	486	194	105	52

Zdroj: ČSÚ

4.10 DOPRAVA

4.10.1 VNĚJŠÍ SILNIČNÍ A ŽELEZNIČNÍ NAPOJENÍ ÚZEMÍ

Základní dopravní dostupnost města a ORP Č. Budějovice je zajištěna **mezinárodními tahy E 49** (Spolková republika Německo - Plzeň – Č. Budějovice – Rakousko) **a E 55** (Praha – Č. Budějovice – Rakousko) a dále silnicemi I. třídy I/20 Plzeň – Č. Budějovice, I/34 Č. Budějovice - Jindřichův Hradec - Pelhřimov - Humpolec - napojení na dálnici D1 Praha – Brno a I/3 Praha – Č. Budějovice - státní hranice s Rakouskem.

Vzhledem k velikosti celého území ORP je však **dopravní dostupnost Českých Budějovic u řady obcí problematická**. Jedná se o cca třetinu obcí na okrajích správního území ORP (cca 4% obyvatel). V současné době není správní obvod ORP České Budějovice napojen na síť dálnic a rychlostních silnic.

Hlavním předpokladem pro napojení města i celého ORP a kraje na evropskou a celorepublikovou dopravní síť v rámci multimodálního koridoru M1 je **dobudování dálnice D3** na trase Praha – Tábor – České Budějovice – Dolní Třeboníin a rychlostní komunikace

R3 na trase Dolní Třebonín – Kaplice - Dolní Dvořiště - státní hranice, jež by umožnila napojení Jihočeského kraje na rakouskou dálniční síť ve směru do Lince (rychlostní komunikace S10 – dálnice A7) a **dobudování IV. tranzitního železničního koridoru** (TŽK).

Na železnici má připojení cca pětina obcí ORP, což pozitivně ovlivňuje dopravní dostupnost velké části území. Železniční napojení Českých Budějovic a celého správního obvodu bude dále výrazně zlepšeno vybudováním **IV. TŽK**, který dosud není dokončen.

Samotné město Č. Budějovice dosud **nemá vybudován systém obchvatových komunikací**, veškerá **tranzitní doprava proto prochází městem** a negativně ovlivňuje kvalitu života obyvatel. **České Budějovice jsou také jediným krajským městem ČR bez adekvátního napojení na dálniční síť**.

I na silnicích I. a II. třídy je na území ORP navrhována řada **obchvatů a jiných řešení, které zlepší zatím často nevyhovující stav těchto komunikací**. **Významné pro celé území ORP jsou proto projekty zajišťující napojení města na nadřazenou silniční síť** (např. propojení M. Horákové - Litvínovické - přeložka komunikace III. třídy v návaznosti na silnici I/3, Jižní spojka - výstavba propojení Litvínovické a Lidické s přemostěním Vltavy v návaznosti na silnici I/3, hlinský přivaděč, propojení Hlinská – Hraniční, Č. Budějovice nebo Severní spojka silnice I/20 apod.).

4.10.2 SILNIČNÍ DOPRAVA VE MĚSTĚ A JEHO SPÁDOVÉM ÚZEMÍ

ORP České Budějovice má po ORP Tábor a Písek v rámci kraje třetí nejdelší síť silnic I. třídy a dálnic (cca 99 km), hustota silnic II. třídy je čtvrtá nejvyšší v celokrajském rovnání.

Město České Budějovice má **zpracovaný integrovaný plán organizace dopravy**, který pokrývá území Českých Budějovic a zohledňuje rovněž dopravní vazby sousedních obcí Hrdějovice, Borek, Adamov, Hůry, Libníč, Úsilné, Rudolfov, Jivno, Hlincová Hora, Dubičné, Dobrá Voda u Českých Budějovic, Srubec a Litvínovice.

Samotné město se potýká s velkou řadou problémů v oblasti silniční dopravy. Vzhledem k vazbám okolních obcí mají tyto problémy i širší dopad na celé spádové území (vysoký objem dojížďky do města Č Budějovice působí dopravní problémy i v okolních obcích území IPRÚ).

Velkým problémem **vyplývajícím z nárůstu IAD** (růst podílu IAD na dělbě dopravní práce ve městě: r. 1997: 47%, r. 2006: 4%, r. 2013: 59%) jsou dopravní zácpy (**kongesce)**. Nejvíce zatěžujícím typem cest automobilem je pravidelná dojížďka do zaměstnání, realizovaná v období dopravních špiček. Řešením by měla být podpora alternativního způsobu dopravy, jako je chůze, cyklistika a veřejná doprava. **Zácpy však postihují i MHD, přičemž linky nejvíce postižené kongescemi jsou zároveň i nejzatíženější**. Nárůst IAD se **negativně na celém území ORP podepisuje i na kvalitě ovzduší (emise a i imise)** a také na kvalitě silničních komunikací všech tříd, což **generuje značné požadavky na obnovu a modernizaci sítě těchto komunikací**.

Problémy s kongescemi se kumulují proto, že ve městě **není dostatek dopravních přechodů přes železnici a řeky** (dle modelu dělby dopravní práce z roku 2013 nejzatíženějším profilem na linii řeky Vltavy je Nový most na Strakonické a to 43 262 vozidel / 24 hod. a na linii železnice lokalita Rudolfovská viadukt - 26 038 vozidel / 24 hod.). Celkem na mostních objektech přes řeku Vltavu (na celém jejím průchodu městem) byl zaznamenán

v roce 2013 pohyb 124 509 osob za den, z toho 68 500 (55,0 %) v osobním automobilu, 40 906 (32,8 %) vozidly MHD, 7 037 (5,7 %) na jízdním kole, 7 617 (6,1 %) pěšky a 449 (0,4 %) na motocyklu. Na přechodu (přejezdu, podjezdu, nadjezdu) přes železniční trať (v rozsahu pražské, respektive velenické tratě) byl pak zaznamenán pohyb 90 474 osob za den, z toho 59 959 (66,3 %) v osobním automobilu, 21 029 (23,2 %) vozidly MHD, 3 518 (3,9 %) na jízdním kole, 4 999 (5,5 %) pěšky a 969 (1,1 %) na motocyklu. Dalším významným negativním faktorem je **průměrná obsazenost osobního automobilu, která vychází na 1,4 osoby na 1 vozidlo**.

Problémy dopravy v Č. Budějovicích vycházejí rovněž ze souvislostí vztahujících se k trhu práce. Město je významnou spádovou oblastí zaměstnanosti celého kraje. Při promítnutí významnějších směrů vyjížďky do mapy pracovištích center a funkčních urbanizovaných území je možné vidět soulad mezi intenzivní vyjížďkou a pracovištními centry. **Největším pracovištním centrem je s velkým odstupem právě město České Budějovice**.

Obrázek 16 Pracovištní centra a spádovost migrace na trhu práce

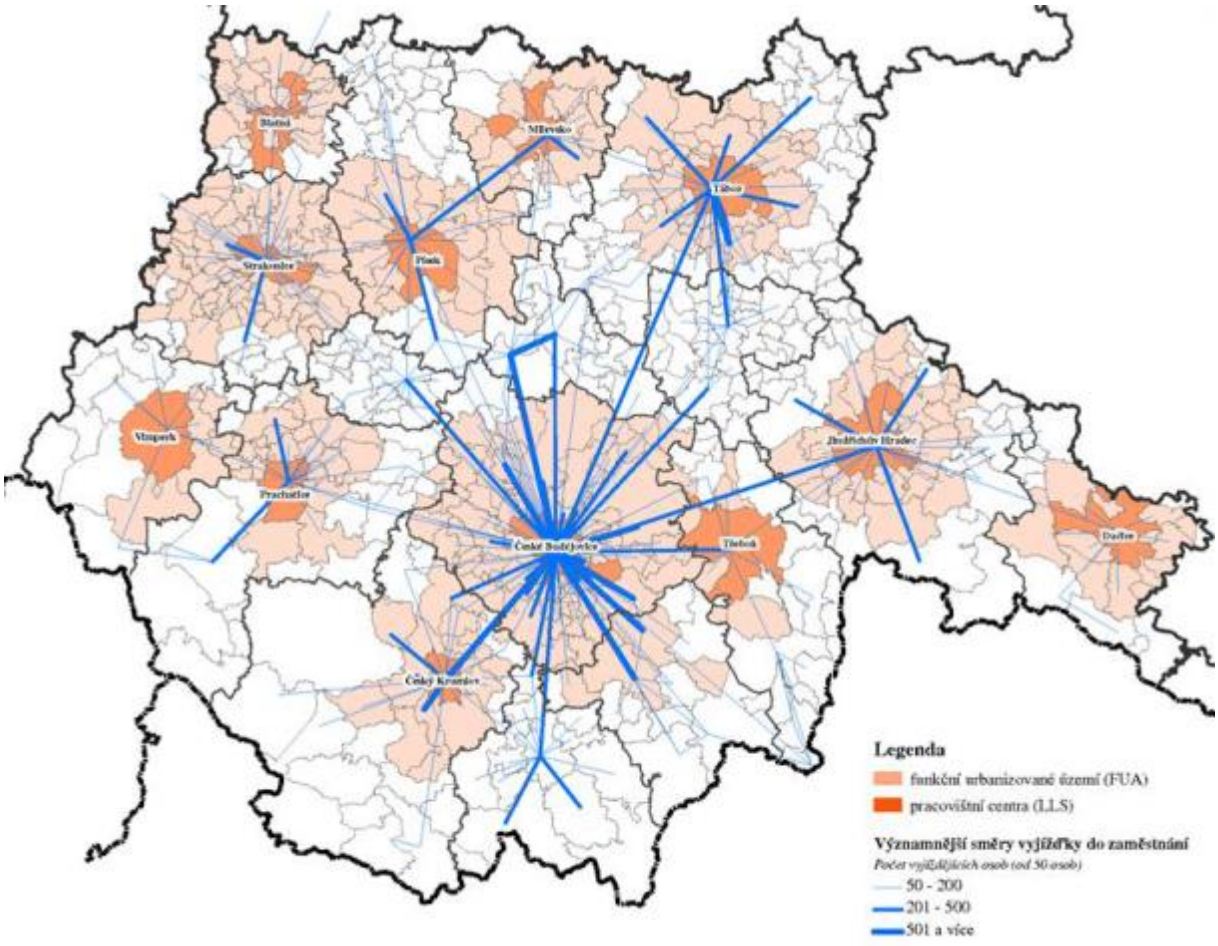

Zdroj: JIKORD

Celkové zatížení komunikací na území města v některých úsecích **přesahuje hodnotu 40 tisíc vozidel za 24 hodin**. Nejvíce vozidel projíždí ulicí Na Dlouhé louce v úseku od Husovy po Mánesovu, po Strakonické ulici od křižovatky Na Dlouhé louce po Interspar. Více než 35

tisíc vozidel se pohybuje po Strakonické ulici v úseku Interspar – Plzeňská, po Mánesově ulici mezi ulicemi Na Dlouhé louce a Boženy Němcové, pod tzv. Viaduktem v Rudolfovské ulici a na Pražské třídě v úseku Strakonická – Karolíny Světlé.

Následující tabulka obsahuje **10 nejzatíženějších úseků komunikací na území města**. Uvedené hodnoty jsou celodenními intenzitami dopravy v obou směrech.

Tabulka 35 Nejzatíženější úseky komunikací v Českých Budějovicích

Pořadí	Silnice	Ulice	Úsek	Intenzita / 24 h
1.	I/3	Na Dlouhé louce	Husova – Mánesova	43 379
2.	I/3	Strakonická	Na Dlouhé louce – Plzeňská	43 015
3.	II/156	Mánesova	Na Dlouhé louce – Boženy Němcové	37 243
4.	II/157	Rudolfovská	Nádražní – Dobrovodská	35 749
5.	I/3	Pražská	Strakonická – Karolíny Světlé	35 205
6.	I/3	Strakonická	Plzeňská – Pražská	34 240
7.	I/3	Pražská	Karoliny Světlé – Okružní	31 914
8.	I/20	Na Dlouhé louce	Strakonická – Labská	31 880
9.	I/3	Litvínovická	Mánesova – hranice města	29 322
10	II/156	Mánesova	Boženy Němcové – F.A.Gerstnera	28 811

Zdroj: IPOD

V následující tabulce je pak uveden přehled vjezdů do území, kde byla naměřena nejvyšší intenzita dopravy. **Na prvním místě intenzity je silnice I/3 v Plané**. Vjezdy s celkovou intenzitou dopravy pod 5 tisíc vozidel za 24 hodin nejsou v tabulce uvedeny.

Tabulka 36 Celková doprava – nejsilnější vjezdy

Číslo silnice	Směr	Počet vozidel / 24 hodin			
		Osobní	Těžká nákl.	Kamiony	Celkem
I/3	Planá	16 968	4 148	2 376	23 492
I/20	Dasný	11 160	3 444	2 286	16 890
I/3	Tábor	8 124	2 752	2 294	13 170
II/105	Hluboká nad Vltavou	8 762	1 870	236	10 868
I/34	Lišov	6 896	2 344	1 366	10 606
II/156	Staré Hodějovice	6 120	1 240	124	7 484
III/00354	Včelná	5 594	1 050	100	6 744

Zdroj: IPOD

Stejné pořadí je zaznamenáno rovněž v případě, kdy vezmeme v úvahu pouze **dopravu vnitroměstskou**. V případě tranzitní dopravy je pořadí pouze mírně odlišné: Planá, Dasný, Tábor, Lišov, Hluboká nad Vltavou, Staré Hodějovice.

Všech pět nejzatíženějších křižovatek v Českých Budějovicích leží na průtahu silnice I/3 městem. Nejvíce vozidel projede křižovatkou Strakonické ulice a silnice I/20 (60 945 vozidel za 24 hod). Následována je úrovňovou křižovatkou ulic Husovy a Na Dlouhé louce (58 413 vozidel). Intenzity nad 50 tis. vozidel za 24 hod. dosahuje ještě Pražská × Strakonická (55 141) a Na Dlouhé louce × Mánesova (54 087).

U vnitroměstské dopravy jsou nejvýznamnějším zdrojem individuální automobilové dopravy **sídlištní celky na levém břehu Vltavy a Pražské předměstí**. Nejčastěji dojíždějí za prací obyvatelé města automobilem do průmyslových oblastí Kněžských Dvorů a Husovy kolonie.

Nejvýznamnějšími zdroji cest za využití individuální automobilové dopravy do

zaměstnání a škol jsou levobřežní sídliště. To je patrné i z dále uvedené tabulky.

Tabulka 37 Nejvýznamnější zdroje cest IAD do zaměstnání a škol

Název	Počet vyjížděk / 24 h
Sídliště Máj	873
Sídliště Vltava	688
Sídliště Šumava	308
Sídliště Na Pražské	302
U Pekárenské	225
Suché Vrbné	220
Krumlovské předměstí	204

Zdroj: IPOD

Významná intenzita dopravy je rovněž zaznamenána u obchodních center krajského města. Ta na sebe váží nejen místní, ale také obyvatele spádového území.

Následující tabulka shrnuje objem dopravy zachycený na odjezdech z parkovišť během pracovního dne (přepočtený na 24 hodin). Zároveň je u každého stanoviště uveden podíl vnitřní dopravy vzhledem k modelovanému území (tj. Českým Budějovicím a okolním obcím). Tento údaj odpovídá významu obchodního centra a jeho atrakčnímu obvodu.

Poznámka: Pokud jde o celkový objem dopravy na okolní síti, vyvolaný dojížďkou automobilem k obchodním centrům a parkovacím kapacitám, je nutné uvažovat přibližně dvojnásobné hodnoty proti uvedeným v tabulce (odjezd + příjezd vozidel).

Tabulka 38 Obchodní centra s největším objemem dopravy

Název stanoviště	Intenzita dopravy	Podíl vnitřní dopravy
Globus (České Vrbné)	5 331 voz. / 24h	51 %
OC11 Terno (Suchomelská)	3 176 voz. / 24h	70 %
OC03 Kaufland (Na Dlouhé louce)	3 003 voz. / 24h	62 %
OC01 Mercury (Nádražní)	2 612 voz. / 24h	58 %
OC07 Interspar (Strakonická)	2 533 voz. / 24h	66 %
OC05 Tesco (Na Dlouhé louce)	2 397 voz. / 24h	68 %
OC13 Makro (Hrdějovice)	2 277 voz. / 24h	44 %
OC08 Penny Market (Plzeňská)	2 242 voz. / 24h	76 %
OC12 IGY (Pražská)	2 036 voz. / 24h	59 %
OC10 OBI (Pražská)	1 636 voz. / 24h	56 %

Zdroj: IPOD

Problémy s parkováním se vyskytují zejména v širším centru města a na sídlištích. V jiných sídlech nejsou s dopravou klidu zaznamenány závažnější problémy.

Vnitřní dopravní vztahy na území města lze zlepšit rovněž **efektivnějším využitím prvků dopravní telematiky** (vč. modernizace systému řízení světelných křižovatek). Zásadní však bude zejména **realizace infrastrukturních projektů, které zlepší vnitřní dopravní prostupnost města či přispějí k preferenci hromadné dopravy** (např. propojení M. Horákové – Strakonické a podjezd pod železničním nádražím - nedílnou součástí těchto staveb bude i propojení linek MHD, které významně přispěje k ekologicky čisté a zároveň rychlejší dopravě MHD ve městě, dokončení projektu přeložky silnic II/156 a II/157 v Českých Budějovicích apod.

4.10.3 ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA

Železniční doprava je základní součástí dopravního systému kraje, který významně ovlivňuje rozvoj území, a to nejen ORP Č. Budějovice, ale celého území. V rámci multimodálního koridoru M1 je vymezen jako součást modernizace **IV. tranzitního železničního koridoru** úsek Praha – Benešov - Veselí nad Lužnicí - České Budějovice - Horní Dvořiště-hranice ČR (-Linz). Jeho cílem je zabezpečit naplnění prioritního projektu sítě TEN-T č. 22, zaměřeného na zlepšení kvality železniční dopravní infrastruktury. **Koridor se na území ORP Č. Budějovice týká tratí č. č. 220 Benešov – České Budějovice a č. 196 České Budějovice – Horní Dvořiště**. IV. TŽK je předpokladem pro zvýšení rychlosti a kapacity železničního koridoru v ose sever – jih umožňující tranzitní dopravu nejen přes území ORP Č. Budějovice, ale rovněž přes celou ČR v nejkratší ose od Baltického k Jaderskému moři a dále pro rozvoj dálkové i regionální osobní dopravy.

ORP a města Č. Budějovice se dále týkají projekty rozvoje koridorů ŽD4 a ŽD5 s cílem vytvoření podmínek ke zvýšení kapacity tratí a jejich parametrů pro tratě Plzeň – Strakonice – České Budějovice – České Velenice – hranice ČR (-Wien) a dále Veselí nad Lužnicí – Třeboň – České Velenice – hranice ČR (-Wien). V úseku Plzeň – Strakonice – České Budějovice se jedná o úplné zdvoukolejnění, v úsecích České Budějovice – České Velenice – hranice ČR (byla již dokončena) a Veselí nad Lužnicí – České Velenice o elektrizaci tratí.

Do páteřní železniční sítě Jihočeského kraje dále patří následující železniční tratě, které ovlivňují dopravní vazby v OPR a městě Č. Budějovice: č. 190 Plzeň- Horažďovice - České Budějovice (celostátní dráha elektrizovaná), č. 199 České Budějovice - Horní Dvořiště (celostátní dráha, elektrizovaná), č. 196 České Budějovice – Č. Velenice (celostátní dráha, elektrizovaná) a č. 220 Praha - České Budějovice (celostátní dráha, elektrizovaná). Dále jsou pro zajištění dopravní obslužnosti na území ORP významné tratě č. 194 Č. Budějovice - Černý Kříž (regionální dráha, neelektrizovaná) nebo č. 197 Číčenice – Nové Údolí.

Hustota železniční sítě v ORP je nejvyšší v rámci celokrajského srovnání. Přesto v celém kraji je hustota pod celostátním průměrem**. I když probíhají nebo jsou připravovány na území ORP významné investice do železniční** (IV. TŽK, elektrizace tratě Č. Budějovice – Č. Velenice, radioblok na trati Číčenice – Volary, zdvoukolejnění tratě České Budějovice – Plzeň apod.), **stav vozového parku je značně zastaralý a neodpovídá současným potřebám v dálkové i regionální dopravě**. Za jeden ze stěžejních projektů v oblasti zlepšení kvality železniční dopravy ve městě a spádovém území lze **považovat rekonstrukci hlavního nádraží**.

4.10.4 DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST A PŘÍMĚSTSKÁ DOPRAVA

Dopravní obslužnost

Efektivní dopravní systém, je důležitým předpokladem pro ekonomický růst a sociální rozvoj. **Rozvoj veřejné dopravy je důležitým krokem ke snížení negativních vlivů životního prostředí, snížení zatížení dopravních uzlů a vytvoření prostředí pro omezení trendu neustále vzrůstajícího objemu individuálního motorizmu**. Z plánu dopravní obslužnosti Jihočeského kraje vyplývá, že počet linek a spojů v autobusové a železniční dopravě je na celém území kraje, a tedy i na území ORP Č. Budějovice stabilizovaný. Přehled linek autobusové a železniční dopravy v obcích na území ORP je znázorněn v následující tabulce.

Tabulka 39 Dopravní obslužnost obcí ORP vlakem a autobusem ve vztahu k městu Č. Budějovice

Název obce	Počet přímých spojení do ORP a opačně	Vzdálenost v km	Název obce	Počet přímých spojení do ORP a opačně	Vzdálenost v km
Adamov	0	-	Lipí	6	12
Borek	43	6	Lišov	47	13
Borovnice	6	11	Litvínovice	29	4
Boršov nad Vltavou	37	7	Mazelov	0	-
Bošilec	0	-	Mokrý Lom	7	20
Branišov	13	8	Mydlovary	2	23
Břehov	11	15	Nákří	2	25
Čakov	18	15	Nedabyle	23	6
Čejkovice	14	11	Neplachov	18	23
Dasný	22	10	Nová Ves	35	8
Dívčice	12	24	Olešník	20	19
Dobrá Voda	93	4	Pištín	22	14
Doubravice	23	5	Planá	38	5
Doudleby	9	12	Plav	9	10
Drahotěšice	7	21	Radošovice	15	18
Dříteň	17	26	Roudné	34	6
Dubičné	6	5	Rudolfov	85	4
Dubné	24	10	Římov	9	16
Dynín	19	26	Sedlec	14	20
Habří	6	14	Srubec	92	4
Heřmaň	6	10	Staré Hodějovice	28	5
Hlavatce	2	23	Strážkovice	24	12
Hlincová Hora	11	7	Strýčice	5	22
Hluboká nad Vltavou	61	11	Střížov	6	14
Homole	56	8	Ševětín	26	18
Hosín	31	10	Štěpánovice	15	15
Hradce	10	13	Úsilné	5	7
Hrdějovice	46	6	Včelná	64	7
Hůry	5	10	Vidov	23	8
Hvozdec	0	-	Vitín	18	15
Chotýčany	23	14	Vlkov	0	-
Jankov	7	16	Vrábče	28	14
Jivno	25	7	Vráto	41	4
Kamenný Újezd	42	10	Záboří	16	21
Komařice	6	17	Zahájí	8	19
Kvítkovice	6	15	Závraty	0	-
Ledenice	27	13	Zliv	20	16
Libín	18	17	Zvíkov	7	11
Libníč	5	12	Žabovřesky	5	15

Zdroj: JIKORD. Poznámka: obce Bošilec, Hvozdec a Mazelov mají spojení do Českých Budějovic s jedním přestupem

V ORP Č. Budějovice je přes hustotu dopravních sítí nejvíce obcí bez zajištění veřejné dopravy v rámci celého regionu. **Obce Adamov, Závraty a Vlkov** jsou jedněmi z celkem 5 takových obcí v kraji. Obec Adamov je v docházkové vzdálenosti MHD do 1 km. Obec Závraty s 40 trvale žijícími obyvateli má spojení na veřejnou hromadnou dopravu ve vzdálenosti cca 1,3 km, a to jak na MHD, tak i na příměstskou dopravu. Obec Vlkov s 21 obyvateli má v rámci ORP jako jediná nedostatečně zajištěnou dopravní obslužnost. Nejbližší zastávka na veřejnou dopravu leží 2,6 km od obce. Jedná se o zastávku Drahotěšice, rozc. Vlkov 2,6 km.

Dle plánu dopravní obslužnosti Jihočeského kraje bude v budoucnu pro zlepšení dopravní obslužnosti postupně zaváděn **integrovaný dopravní systém veřejné dopravy**. Nejprve ve vybraných lokalitách, výhledově v celém kraji. Cílem přitom je **zabránit dalšímu růstu individuální automobilové dopravy**.

Příměstská doprava

Příměstská doprava dosud není ve spádové oblasti plně rozvinuta. Jejím smyslem je zlepšování obslužnosti města i okolních obcí za současné ekonomické optimalizace provozu. Pro další rozvoj je podstatné zřizování „**přestupních uzlů**“ pro přechod na jiný typ dopravy. Tyto uzly by bylo možné využít i pro napojení na regionální IDS.

Počet příměstských linek přijíždějících a odjíždějících do Č. Budějovic v pracovní den je 78 (počet spojů je cca 845). O sobotách je to 28 autobusových linek se 139 spoji. V neděli a ve svátek 38 linek a 166 spojů[2]. Dopravu v závazku veřejné služby v obcích v katastru ORP České Budějovice zabezpečuje celkem 8 smluvních dopravců v autobusové dopravě a 2 drážní dopravci - ČD a.s. a Dopravní podnik města České Budějovice, a.s. (trolejbusy). Celkem se ročně ujede v ORP České Budějovice 5 962 tis. km v autobusové dopravě (neobsahuje výkony DPmČB). Z toho 4 771 tis. km je realizováno v závazku veřejné dopravy. V drážní dopravě se ujede ročně 1 265 377 vlkm, z toho více než polovina je hrazena z rozpočtu kraje. **Počet cestujících, které přepraví příměstská doprava v rámci závazku veřejné služby do a z města České Budějovice v pracovní den je cca 9 150 cestujících**. Z tohoto počtu na autobusové nádraží Č. Budějovice dojíždí a z něj vyjíždí v pracovní den cca 6 500 cestujících. Roční objem přepravených cestujících příměstskou dopravou, tzv. „modrými autobusy“ z a do krajského města tak představuje v**íce než 3,5 mil. osob ročně**. Přímo z autobusového nádraží se ročně přepraví více jak 2,5 mil. cestujících.

Významnou roli v rámci dopravní obslužnosti spádového území města Č. Budějovice sehrává rovněž MHD zajišťovaná Dopravním podnikem města Č. Budějovice.

4.10.5 MĚSTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA

Městská hromadná doprava na Českobudějovicku je zajišťována 21 linkami (8 trolejbusových a 13 autobusových linek). Roční počet najetých kilometrů na území města a okolních obcí se pohybuje kolem 25.5 tis. vlakových km. Toto množství se předpokládá i výhledově.

Tabulka 40 Základní údaje o kapacitách MHD v Č. Budějovicích a okolí

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet linek MHD	18	18	20	21	22	22	22	19	19	20	21
autobusy	13	13	13	13	14	13	14	13	13	14	13
trolejbusy	5	5	7	8	8	9	8	6	6	8	8
Délka linek v km	212,1	201,9	227,5	227,5	234,4	240,3	246,5	225,5	225,5	217,0	221,2
autobusy	168,6	157,8	157,3	157,3	164,2	163,1	175,1	166,2	166,2	164,5	155,4
trolejbusy	43,5	44,1	70,2	70,2	70,2	77,2	71,4	59,3	59,3	52,5	65,8
Počet zastávek	362	363	374	374	382	384	384	390	389	390	389

Zdroj: ČSÚ

Kromě obsluhy města je městská hromadná doprava organizována i v celkem 16 příměstských obcích a 2 městech. Na území doposud nebyl zřízen integrovaný dopravní

[2] Do výčtu linek nejsou zahrnuty sezonní cyklo a ski linky, které jsou provozovány 7 linkami.

systém. Díky provázanosti trhu práce a funkčním vazbám mezi jednotlivými sídly v českobudějovické aglomeraci se téma zajištění MHD jeví jako jedno z nosných témat pro jeho další rozvoj integrovanou formou.

Přestože město má vynikající prostorovou dostupnost zastávek MHD, **podíl MHD na celkových přepravních výkonech klesá (r. 1997: 35 %, r. 2006: 27 %, r. 2013: 29 %)**. Je to dáno zejména masivní bytovou výstavbou a umístěním obchodních center na okrajích města. Trendem do budoucnosti v oblasti MHD bude **ekologizace a obnova vozového parku, úpravy zastávek, zrychlení dopravní výkonnosti MHD a zavádění moderních informačních technologií. Zároveň je také nutná modernizace vozového parku (autobusy, elektrobusy, vozy s pohonem CNG, plnící stanice CNG) a zejména trolejbusové infrastruktury ve městě, jejíž významná část byla uvedena do provozu v letech 1990 – 1991, a tedy její technologie je jednak zastaralá a navíc i na konci své fyzické životnosti.** Tam, kde to bude možné, je potřeba připravit projekty na rozšíření či úpravy dopravních koridorů s cílem preference MHD. Vzhledem k postupující elektronizaci je dále nezbytné **modernizovat softwarové vybavení informačního systému pro cestující** MHD, a to jak ve vozidlech MHD, tak na zastávkách a jiných dopravně významných místech pro cestující veřejnost. Je nezbytně **nutné vybudovat v oblasti ORP novou digitální radiovou síť**, která nejen nahradí dožívající analogovou stávající rádiovou síť, ale umožní přenášení dat pro nejrůznější informační systémy jak v dopravě, tak v integrovaném záchranném systému apod. Ve vazbě na nově budovanou silniční infrastrukturu ve městě pak vyvstanou otázky jejich využití pro MHD (např. Strakonická - M. Horákové, pojezd pod železničním nádražím, napojení linek MHD na záchytná parkoviště).

4.10.6 CYKLISTICKÁ A PĚŠÍ DOPRAVA

Pro rozvoj pěší a cyklistické dopravy je ve městě České Budějovice i na celém Českobudějovicku příhodný rovinatý terén. Stávající významné trasy pro pěší a cyklisty jsou vedené v koridorech podél řek. Řeky Vltava a Malše jsou vhodnými směry pro **návaznost pěších tras na extravilán města**. Nejvýznamnější trasou pro pěší je zóna na Lannově třídě, z hlediska cyklodopravy pak **cyklostezka Č. Budějovice – Hluboká nad Vltavou** - Purkarec. Většímu rozvoji pěší a cyklistické dopravy v samotném městě Č. Budějovice brání mimo jiné i rozlehlé monofunkční oblasti města, které jsou vzájemně vzdálené, ale také **chybějící přímá mezičtvrťová propojení pro pěší, cyklisty a částečně i MHD.** Ve městě jsou také stále nebezpečná místa křížení motorové dopravy s cyklisty a pěšími.

Využití cyklistické dopravy má kolísavý trend **(např. z materiálu o dělbě dopravní práce ve městě z roku 2013 dokonce vyplývá, že podíl cyklistické dopravy ve srovnání let 1997, 2006 a 2013 klesá)**. Co do objemu a popularity je však cyklodoprava významná, což platí i pro území ORP. Širšímu využití jízdního kola v Č. Budějovicích, stejně jako v okolních obcích brání **nedokončená síť stezek a slabá nabídka rychlých a bezpečných cest**. Velká část tras je stále vedena ve smíšeném provozu s automobily.

Město České Budějovice má zpracovánu Aktualizaci **koncepce cyklistické dopravy** do roku 2015 a probíhá zpracování generelu cyklistické dopravy na území města. **Velký důraz je v rámci uvedené koncepce kladen na propojení a zajištění návazností na sousední obce**. Jedná se zejména o následující obce: **Borek, Úsilné, Adamov, Vráto, Dobrá Voda, Srubec, Staré Hodějovice, Včelná, Boršov nad Vltavou, Planá u Českých Budějovic, Litvínovice, Branišov, Čejkovice, Dasný, Hluboká nad Vltavou a Hrdějovice**. Záměry okolních obcí jsou mnohdy koncipovány jako obnova původních historických propojení.

Statutární město České Budějovice záměry uvedených obcí podporuje a na svém území vytváří pro ně podmínky.

Hlavní směry dalšího rozvoje cyklistické dopravy by měly reagovat na následující základní potřeby / problémy města České Budějovice a celého území Českobudějovicka: **nedokončené propojení tras do základního skeletu cyklostezek na území samotného města, existence nebezpečných míst (zejména při křížení s automobilovou dopravou), nedostatečné propojení centra města s významnými sídlišti, městskými čtvrtěmi, obchodními středisky a průmyslovými areály, nedokončené propojení s okolními obcemi**. Současně je velmi zásadní **využití přírodního potenciálu zázemí města pro rekreaci** obyvatel celého území.

Aby cyklistická doprava na území města a v jeho okolí nabyla na významu, bude nezbytné zvýšit počet cyklostezek, postupně odstraňovat kolizní místa, a realizovat i **levnější opatření pro preferenci cyklistů** (realizace cyklistických pruhů na komunikacích + piktogramy apod.). Ve městě také pro větší podporu cyklistů chybí **parkovací domy pro cyklisty**, **záchytná parkoviště nebo podpůrný cyklo-mobiliář**.

Pěší doprava je přímo v Českých Budějovicích nejvíce populární na **spojnici nádraží s centrem města**, v oblasti historického jádra a navazujícího Pražského předměstí. Významnou roli hraje chůze také v centrech městských čtvrtí – Lineckého předměstí, sídlišť ve Čtyřech Dvorech a v Suchém Vrbném. V rozlehlých sídlištích je chůze využívána především pro cesty uvnitř oblastí. **Velmi důležité u těchto sídlišť je pěší propojení s okolním rekreačním zázemím**.

4.10.7 OSTATNÍ DOPRAVNÍ MÓDY, LOGISTIKA, TELEMATIKA

Co se týče vodní dopravy, na území Jihočeského kraje se dle zákona 114/95 Sb. nachází sledovaná dopravně významná vodní cesta Vltava. Tato vodní cesta má pro území města a ORP (zejména osa Č. Budějovice – Hluboká nad Vltavou, kde je již provozována pravidelná osobní lodní přeprava) **především rekreační a turistický potenciál**. Jejímu finálnímu využití brání nedokončené technické úpravy na vodních dílech v úseku Třebenice - České Budějovice, které neumožňují splavnost. Projekty dokončené a připravované na jihočeském úseku v návaznosti na připravované investice ve Středočeském kraji (Orlík, Slapy) by měly umožnit propojení plavby na Vltavě z Českých Budějovic do Labe. V současné době je dokončena realizace projektu v úseku České Budějovice – Hluboká nad Vltavou. V budoucnu (po prohloubení prohrábek dna z kóty 1,6 m na kótu 2,7 m) bude umožněna i nákladní plavba pro lodě do 300t.

Nejen město a ORP Č. Budějovice, ale celý kraje je dosud v oblasti dopravní dostupnosti limitován **absencí mezinárodního veřejného letiště**. Vedení kraje i města České Budějovice proto již řadu let usilují o intenzivnější využití bývalého vojenského letiště v Plané u Českých Budějovic, což se postupnými kroky daří. Na území ORP se dále nachází letiště v Hosíně.

Doprava v klidu je v území ORP charakterizována limity vznikajícími v souvislosti s pokračujícím rozvojem IAD v celém zemí ORP. To místně vyúsťuje v nedostatek parkovacích míst (týká se to zejména krajského města). **Nejkritičtější situace je tradičně na sídlištích** (zejména Máj v úseku za ulicí Milady Horákové). Kromě sídlišť je nedostatek parkovacích míst i v dalších částech města, obtížné je parkování **i v centru města**. Proto je záměrem města podpořit další výstavbu parkovacích domů (jak na sídlištích, tak v centrální

zóně města). Nová parkovací místa vznikají **také v obchodních centrech a zónách** (např. IGY centrum, Mercury centrum), postupně je realizována výstavba i na sídlištích. I přesto deficit parkovacích míst ve městě stále ještě na mnoha místech existuje (v roce 2000 byl konstatován deficit parkovacích míst ve městě ve výši téměř 18 tis. míst). Velké parkovací plochy vznikají v periferních částech města u velkých nákupních středisek. Do budoucna je vhodné zvážit jejich případné využití pro zřizování záchytných parkovišť pro Integrovaný dopravní systém. Záchytná parkoviště P+G je vhodné rozvíjet na okrajích zón placeného stání (např. Jírovcova, Nádraží a Sportovní hala, popř. Dlouhá louka a Dynamo), parkoviště P+R pak na okraji města s návazností na páteřní linky MHD (např. Vltava, Otýlie, Hřbitov Mladé).

Zejména z pohledu města Č. Budějovice je do budoucna zásadní rozvíjet za účelem zvýšení plynulosti dopravy na území města a spádové oblasti prvky dopravní telematiky Pro zlepšení dopravních podmínek ve městě jde zejména o **řízení provozu** na městských silničních tazích, o **informační systém** pro uživatele (informace o aktuálním stavu provozu, naváděcí systém parkování) a o využití systémů dopravní telematiky pro veřejnou správu. V této oblasti existují stále významné rezervy.

Pro rozvoj Českobudějovicka je do budoucna významný i rozvoj logistiky ve vazbě na dopravu. V celé ČR má být realizováno 7 - 9 regionálních veřejných logistických center (VLC), které mají zajistit dopravní a logistické služby včetně skladování, balení, distribuce a dalších služeb pro střední a menší zákazníky, kteří nemají vlastní logistická centra, za rovných (nediskriminačních) podmínek. **V Jihočeském kraji je navrženo umístění VLC v Českých Budějovicích. Lokalita České Budějovice - Nemanice** umožňuje bezprostřední napojení na silnici (severní tangenta Českých Budějovic, dálnice D3 a silnice I/20), železnici (IV. tranzitní železniční koridor ČR) a rovněž budoucí rychlé spojení na Letiště České Budějovice.

4.11 KULTURA, SPORT A VOLNÝ ČAS

Město České Budějovice hraje stěžejní roli v rozvoji kulturní nabídky nejen **na svém území, ale i ve své spádové oblasti,** a to vzhledem ke kulturnímu významu města. V této oblasti má velmi **významné postavení rovněž město Hluboká nad Vltavou**.

Kulturní potenciál města a ORP České Budějovice spočívá v jeho prostředí, kulturních památkách, poskytovatelích kulturních služeb a občanech, kteří mají pozitivní a aktivní přístup ke kultuře. I když je patrný trend úbytku obyvatel krajského města, lidé odchází z velké části pouze do okolních obcí města nebo ORP (trend suburbanizace) a **své kulturní potřeby i nadále uspokojují ve městě České Budějovice, kde vyhledávají kulturní akce a navštěvují kulturní zařízení**. Protože město Č. Budějovice je z pohledu kulturního dění a nabídky jednoznačným centrem regionu, je důležité mít v dané oblasti připravenu **koncepci rozvoje**. Ta bude dlouhodobým záměrem zejména pro město jako kulturní centrum regionu, ale i celou širší oblast. Již několik let probíhají aktivity vedoucí k její přípravě. Strategie rozvoje kultury by se měla stát pro město a jeho spádové území nosným prvkem celé kulturní politiky (ta představuje záměrnou činnost všech jejích aktérů - veřejná správa, odborná veřejnost, občané atd. ke splnění stanoveného cíle). **Její potřeba vychází již Strategického plánu rozvoje města**, jehož součástí je i Program pro kvalitu života (spadá pod něj i oblast kultury), který se nachází na prioritní ose B výše zmíněného plánu rozvoje města. V rámci SPRM je požadováno zpracování **studie potřeb obyvatel města a jeho blízkého zázemí v oblasti kultury a možnosti jejich uspokojování** (s důrazem na

skutečné preference a potřeby obyvatel města, roli kulturního průmyslu jako oblasti ekonomiky s potenciálem generovat ve městě významné finanční zdroje, vícedopadové efekty kultury a podporu multižánrových aktivit) a **zřízení/oživení stálé komunikační platformy partnerů působících v oblastech kultura, sport a volný čas** s cílem zajistit vícezdrojové financování kultury, sportu a volnočasových aktivit s cílem uplatnit multižánrové aktivity a posílit koordinaci a výměnu informací. Druhým opatřením je **zajištění rovnoměrného rozvoje zázemí pro kulturu, sport a volnočasové aktivity** na území města s ohledem na poptávku. Strategie rozvoje cestovního ruchu města České Budějovice pak kultura chápe jako jeden z pilířů turistické nabídky města. Strategie dále doporučuje zaměřit rozvoj města jako turistické destinace na pěti globálních turistických balíčcích, z nichž jeden je „**České Budějovice – město kultury**“.

Přestože převažujícím důvodem návštěvy města Č. Budějovice, Hluboké nad Vltavou a jejich zázemí je **turistika, i ta je spojena s kulturním vyžitím a zpravidla hledáním kulturních akcí**. Nejoblíbenější formou turistiky v Českých Budějovicích je **poznávací turistika** (památky, muzea, galerie, historická centra a návsi sídel apod.). Tento fakt si lze vysvětlit bohatou historií a významnými památkami ve městě a jeho okolí.

V oblasti kultury město České Budějovice disponuje širokou nabídkou institucí, akcí a aktivit. Existuje však potřeba rekonstrukce či modernizace některých zařízení (KD Slavia, Dům umění, dlouhodobě je zvažována také rekonstrukce otáčivého hlediště). Zintenzivněna by měla být také spolupráce v oblastech kultury a cestovního ruchu. V samotném městě České Budějovice je **rozsáhlá nabídka kulturních služeb pokrývající všechny hlavní oblasti a obory kultury**, která odpovídá velikosti a charakteru města a do značné míry i kulturnímu potenciálu. Na území města působí několik významných krajských kulturních institucí - Jihočeské muzeum, p. o., Jihočeská komorní filharmonie, p. o., Alšova jihočeská galerie, p. o., Jihočeská vědecká knihovna, p. o. a Hvězdárna a planetárium, p. o. Na divadelní scéně je stěžejní institucí Jihočeské divadlo jakožto profesionální čtyřsouborové divadlo (činohra, opera, balet, loutkohra) se sídlem v Českých Budějovicích. Kina jsou zastoupena multiplexem Cinestar s několika kinosály, Kinem Kotva a Letním kinem Háječek v Č. Budějovicích. Kina jsou dále v Lišově, Ševětíně, Ledenicích a v Hluboké nad Vltavou. Muzejní zařízení jsou reprezentována největším z nich v kraji, Jihočeským muzeem s 850 tis. exponáty a roční návštěvností cca 40 tis. lidí. Další muzea v ORP se nachází např. v Hluboké nad Vltavou, v Lišově. Co se týče kulturních center, jsou v Českých Budějovicích nejvýznamnější 3 DK Metropol, KD Slavie, KD Vltava. Kulturní domy jsou dále v převážné většině větších sídel v rámci ORP. K dispozici jsou v krajském městě dále knihovny Jihočeské vědecké knihovny, Jihočeské univerzity včetně jejího Britského centra, Jihočeského muzea, Francouzko-česká knihovna. Knihovny jsou hojně zastoupeny i v mnoha dalších sídlech ORP, často je však omezena jejich časová dostupnost.

Galerií je v ORP, zejména v Českých Budějovicích a Hluboké nad Vltavou velké množství. Nejvýznamnější z nich je Alšova jihočeská galerie s celorepublikovým věhlasem či Galerie současného umění. Největšími koncertními prostory v Č. Budějovicích jsou Jeremiášova koncertní síň a sál konzervatoře. Výrazné postavení v ORP má i Jihočeská komorní filharmonie, která je jedinou profesionální filharmonií v Jihočeském kraji. Za zmínku stojí i Hvězdárna a planetárium České Budějovice, která slouží nejen široké veřejnosti, ale má i svůj výzkumný program středoevropského významu.

Nabídka kulturních akcí pořádaných ve městě České Budějovice a také dalších obcích ORP (Hluboká nad Vltavou, Lišov, Ledenice, Rudolfov i další menší sídla) **je také pestrá**.

Jsou pořádány nejen trhy (jarní, podzimní a vánoční), hudební festivaly i jiné žánrové akce jako festivaly, divadelní představení, vánoční akce a celá řada dalších. V oblasti kulturních akcí je v zájmu celého území vhodné i nadále rozvíjet koncept Kulturního léta (festival kulturních akcí v historickém centru krajského města).

V oblasti sportu existuje přiměřená nabídka možností pasivního i aktivního sportování. Město je vlastníkem a provozovatelem všech hlavních sportovišť – fotbalového stadionu na Střeleckém ostrově, Sportovní haly, Budvar Arény a plaveckého stadionu. Dle dotazníkového průzkumu mezi obyvateli města stále vnímán nedostatek dětských hřišť, hřišť pro mládež i hřišť pro zájmové sporty. Z pohledu infrastruktury pro sportovní účely rovněž potřeba realizovat řadu opatření pro další rozvoj či obnovu této vybavenosti (jedná se např. o vzduchotechniku, systémy měření a regulace a pískové filtrace plaveckého bazénu, výzvou je rovněž výstavba nové sportovní haly v krajském městě).

Vybavenost dalších obcí v ORP je různá a zpravidla odvislá od velikosti obce. V posledních letech se i díky dotační podpoře z fondů EU rozrostla a zpestřila, a to včetně nabídky samotného krajského města. Rezervy existují v oblasti využívání synergií sportu, volnočasové nabídky a jiných oblastí (cestovní ruch, kultura). Zejména mezi mladými lidmi se zvyšuje plošně **zájem o nové atraktivní a adrenalinové sporty**. Pro tuto sféru vznikla atraktivní nabídka např. v Hluboké nad Vltavou nebo v Č Budějovicích.

V území ORP funguje řada sportovních, kulturních a dalších volnočasových spolků – určených zejména pro děti a mládež (např. fotbal, volejbal, tenis, hokej apod.). **Důležitý podíl na rozvoji spolkového života mají i školy, kulturní a sportovní organizace, různé neziskové organizace, popř. podnikatelské subjekty**. Řada aktivit v této oblasti je však realizována **v nevyhovujících prostorách** (kapacitně, z hlediska dostupnosti apod.). Zejména v sídlištích města Č. Budějovice je místně ještě nedostatečné množství dětských hřišť, i když probíhají poměrně rozsáhlé revitalizace sídlišť, které zlepšují rovněž dostupnost této formy rekreace a trávení volného času. Podobně lze charakterizovat (opět to platí obzvlášť pro sídliště) i situaci ohledně dostupnosti a kvality veřejných ploch a prostranství včetně jejich vybavenosti mobiliářem (lavičky, koše apod.).

Pro rekreaci se na území ORP jako vhodné lokality jeví zejména místa v okolí řek nebo vodních ploch. V návaznosti na to jsou budovány páteřní cyklostezky a další infrastruktura a navazující služby. Vyššímu využití břehů řek pro rekreaci dosud brání především ohrožení povodněmi a nutnost údržby těchto ploch při jejich případném rekreačním využití. Z hlediska trávení volného času je fenoménem (zejména v blízkém spádovém území města Č. Budějovice) zahrádkaření. Cca třetina obyvatel města vyjíždí ve volných dnech na chaty a chalupy. U Litvínovic na město navazuje modernizovaný autocamping.

4.12 VEŘEJNÁ SPRÁVA

České Budějovice mají v řadě případů dominantní postavení nejen na úrovni ORP, ale v rámci celého Jihočeského kraje. Společně s Plzní pak jsou hlavními rozvojovými centry v rámci **Regionu soudržnosti NUTS II Jihozápad**. To, že je město Č. Budějovice správním centrem Jihočeského kraje, dokazuje mimo jiné skutečnost, že ve městě má sídlo či zastoupení řada významných institucí a úřadů s celokrajskou působností. Významný vliv **na ekonomický rozvoj města** vzniká v této souvislosti s přílivem obyvatel z jiných měst a obcí regionu či ze spádového území ORP, kteří do Českých Budějovic přijíždějí řešit různé životní situace na úřady. **Velké množství lidí do města v posledních letech přivádějí také**

nákupní centra a zóny.

Údaje v další tabulce dokladují význam města České Budějovice jako správního centra celého území ORP. **České Budějovice jsou pro naprostou většinu obyvatel území ORP významným centrem, kde občané vyřizují své záležitosti**. Město je obcí III. i II. stupně (s největším správním obvodem co do rozlohy i počtu obcí a obyvatel). Dalšími obcemi s pověřeným úřadem jsou Hluboká nad Vltavou, Zliv a Lišov.

Tabulka 41 Základní údaje o obcích v ORP a jejich správní příslušnosti

Název obce	Katastrální výměra v ha	Počet katastrálních území	Počet částí obce	Počet základních sídelních jednotek	Počet obyvatel
pověřený obecní úřad (65 obcí)	55 861	105	129	224	136 809
stavební úřad (56 obcí)	49 320	91	113	202	128 869
matrika (21 obcí)	14 741	34	38	111	110 286
správní obvod obce s rozšířenou působností SO ORP (79 obcí)	92 378	145	184	296	155 589

Zdroj: ČSÚ

Problémem v oblasti veřejné správy je však charakteristická **rozptýlenost jednotlivých institucí a odborů Magistrátu města České Budějovice** v rámci města a také **problematická dostupnost magistrátu prostředky MHD**. Jako možné řešení se jeví seskupení jednotlivých odborů MM do jedné budovy. Také doposud nebyla zajištěna bezbariérovost všech budov veřejné správy, na což by při seskupení odborů MM mělo být také vyřešeno. V rámci navrhovaného přesunu MM do jednoho areálu (zvažována je rekonstrukce areálu kasáren v Žižkově ulici) bude rovněž nutné realizovat **opatření pro snížení energetické náročnosti**.

Pro zajištění kvalitní, efektivní a k občanovi přívětivé úrovně veřejné správy je nutné i nadále pracovat na **vzdělávání úředníků a jejich dalším profesním rozvoji (vč. členů samospráv)**. V oblasti elektronizace veřejné správy dosud chybí archivní **úložiště** pro účely dlouhodobého skladování elektronických dokumentů. Pro přizpůsobení se standardům kybernetické bezpečnosti je nutné také provést **obnovu a posílení zabezpečení sítě** MM.

Pro zefektivnění spolupráce krajského města a obcí ve spádové oblasti je jedním předpokladů také **tvorba nového územního plánu s ohledem na posílení aspektu kvality života ve městě a s vazbou na sousední obce** (zejména satelitní obce).

4.13 SWOT ANALÝZA

Tabulka 42 Souhrnná SWOT analýza – silné a slabé stránky

Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
• výhodná geografická poloha – centrální část kraje, blízkost hranic s Rakouskem a SRN, křižovatka transevropského významu (severojižní koridor), přírodní surovinové zdroje a zemědělská výroba • přirozené hospodářské, kulturní, vzdělanostní, výzkumné i správní centrum • bohatá historie, vč. dochovaných historických památek • atraktivní okolí vč. umístění na soutoku řek Vltavy a Malše • pracovní příležitosti ve městě pro široké okolí • diverzifikovaná hospodářská/podnikatelská struktura • podniky s dlouhodobou tradicí a nadnárodního významu • neexistence těžkého průmyslu, který by byl významným ohrožením pro kvalitu životního prostředí v území • nízká nezaměstnanost ve srovnání s průměrem ČR • kapacita a nabídka základního, středního, vyššího odborného a zájmového vzdělávání • univerzitní město • existující rozvojové území ve městě • pestrá škála vysokoškolských oborů ve městě • VaV pracoviště s vysokou specializací v oblasti ekologie, biologie, biotechnologie a biomedicíny • rozvoj progresivních oborů s vysokou mírou inovací (elektrotechnika, plasty, procesní technologie, energetika, strojírenství, biotechnologie, biomechanika aj.) • kvalitní životní prostředí • pestrá kulturní nabídka • pokrytí města sítí linek a zastávek MHD a rozvoj MHD v posledních letech • vhodné podmínky pro rozvoj cyklistické dopravy • kvalita zdravotnictví • integrovaný záchranný systém • široké spektrum sociálních služeb	• suburbanizace – málo atraktivní prostředí ve městě, zejména pro mladé rodiny • budoucí stárnutí populace • struktura volných pracovních míst neodpovídá skladbě uchazečů o zaměstnání • problémy s uplatněním znevýhodněných skupin obyvatelstva a absolventů • chybějící koncepce rozvoje a podpory podnikání ve městě • připravenost rozvojových území pro vstup investorů • spolupráce veřejného a soukromého sektoru, např. provázanost vzdělávacího systému s podnikatelskou sférou • nedostatečná kapacita mateřských škol • stárnoucí učitelský sbor na základních školách • nedokončený proces optimalizace sítě středních škol • nižší podíl absolventů VŠ s přírodovědným a technickým zaměřením a chybějící pracovní síly pro technické profese • nedostatečný rozvoj výzkumně-vývojové a vzdělávací infrastruktury, stejně tak nižší investice do výzkumu a vývoje ze strany firem • objem investic ve městě (soukromých i veřejných) • nízký podíl inovačních MSP, nedostatečné využití podnikatelského inkubátoru • nedostatek infrastruktury pro vzdělávání dětí a studentů v oblasti přírodovědných a technických oborech • kapacita sociálních služeb • zátěž plynoucí z automobilové dopravy ve městě • organizace IAD, parkování • převaha skládkování odpadu • nedostupnost sociálního bydlení • infrastruktura pro děti a mládež (dětská hřiště, hřiště pro zájmové sporty) • cyklostezky a infrastruktura pro cyklisty • nedokončená realizace protipovodňových opatření • zastaralý technický stav vodovodního potrubí a kanalizační sítě • absence napojení některých okrajových lokalit města na vodovodní a kanalizační síť • využití potenciálu cestovního ruchu, výrazná dominance letní sezóny, využití IT aj. • stav vybraných technických a kulturně historických památek • využití potenciálu výstavnictví a kongresové turistiky • zvyšování podílu trestné činnosti páchané mladistvými • kvalita bydlení na velkých panelových sídlištích • bezpečnostní situace na některých panelových sídlištích (Máj) • nabídka a kvalita veřejných rekreačních ploch a ploch

	• pro trávení volného času (na sídlištích, v okolí řek) • komunikace města s veřejností

Zdroj: Závěry analýzy území

Tabulka 43 Souhrnná SWOT analýza – ohrožení a příležitosti

Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
• příchod nových investorů • zlepšení vnějšího dopravního napojení celého území (dokončení výstavby D3/R3, a dokončení modernizace IV. železničního koridoru) • efektivní využití fondů EU pro sociální a hospodářský rozvoj území • zavedení IDS • napojení města na Vltavskou vodní cestu • vybudování teplovodu z JE Temelín • širší provázanost a spolupráce s ostatními městy a obcemi v Jihočeském kraji i mimo něj (oblast cestovního ruchu, rozvoje podnikání aj.) • širší spolupráce s Jihočeským krajem • spolupráce s neziskovým sektorem • spolupráce s ostatními orgány státní správy • vybudování silného know-how ve specializovaných technických a přírodovědných oborech vyplývající z oborů místních vysokých škol (např. elektrotechnika, energetika, zdravotní technika, procesní technologie, biologie, biotechnologie, biomedicína, ekologie, biomechanika, strojírenství, stavební management, konstrukce staveb, technologie dopravy s příslušnými specializacemi atd.) • reforma vysokého školství a systému financování výzkumu, vývoje a inovací • Podpora vývoje a technologicky orientovaných firem, podpora mezinárodní dimenze výzkumu a společensky orientovaného výzkumu. • využívání alternativních zdrojů energie a alternativní využití odpadů • ekologicky šetrné formy dopravy, zejména rozvoj cyklodopravy, provozování ekologické čisté MHD • Vybudování digitální rádiové sítě v oblasti ORP a návazný rozvoj využívání informačních technologií	• zpomalení výstavby a nedokončení dálnice D3, rychlostní silnice R3 • pomalá výstavba IV. tranzitního železničního koridoru • nerealizace dopravních staveb pro tranzitní dopravu • hrozící odchod některých velkých firem • přesun služeb a maloobchodů do obchodních center • rozšiřování brownfields (opuštěných areálů) v rámci města i správního obvodu • nedostatek kvalitních pedagogů pro základní školství • nedostatečné kapacity SŠ pro uspokojení množství žáků ze ZŠ ve vazbě na aktuální demografický vývoj • růst životních nákladů (zvyšování chudoby) a růst sociálního napětí ve společnosti • zvyšování podílu ekonomicky neaktivní složky obyvatelstva, stárnutí obyvatelstva • odchod vysokoškolsky vzdělaných lidí mimo region • riziko povodní • negativní ekonomické dopady globalizačních procesů • dopady vládní politiky na socio-ekonomické prostředí • systém financování zdravotnictví – nedostatek finančních zdrojů ve zdravotnictví • nedostatek příjmů rozpočtu města z RUD • kolaps dopravy v Českých Budějovicích a v důsledku toho možnost ztráty zájmu cestující veřejnosti o využívání MHD.

Zdroj: Závěry analýzy území

4.14 ANALÝZA STAKEHOLDERŮ

V souladu s Manuálem IPRÚ je pro potřeby IPRÚ a jeho realizace potřeba zabývat se i subjekty, které mohou potenciálně aktivně přispět k rozvoji území (a tedy naplnění cílů IPRÚ) nebo mohou být jeho realizací významně ovlivněny. **Tato část tvorby IPRÚ probíhá ve dvou krocích**: 1) identifikace těchto subjektů dle dále uvedených tematických skupin a 2) analýza jejich vlivu / zájmů s následnou identifikací klíčových stakeholderů. Klíčoví stakeholdeři jsou především ti, kteří patří do skupiny s vysokou úrovní vlivu i zájmu.

4.14.1 IDENTIFIKACE SUBJEKTŮ

Dle Manuálu IPRÚ jsou subjekty (stakeholdeři) působící v daném území členěny do následujících tematických skupin. Jedná se o výčet možných kooperujících subjektů.

- ✓ **Municipality v daném území** (Adamov, Borek, Borovnice, Boršov nad Vltavou, Bošilec, Branišov, Břehov, Čakov, Čejkovice, České Budějovice, Dasný, Dívčice, Dobrá Voda u Č. Budějovic, Doubravice, Doudleby, Drahotěšice, Dříteň, Dubičné, Dubné, Dynín, Habří, Heřmaň, Hlavatce, Hlincová Hora, Hluboká nad Vltavou, Homole, Hosín, Hradce, Hrdějovice, Hůry, Hvozdec, Chotýčany, Jankov, Jivno, Kamenný Újezd, Komařice, Kvítkovice, Ledenice (městys), Libín, Libníč, Lipí, Lišov, Litvínovice, Mazelov, Mokrý Lom, Mydlovary, Nákří, Nedabyle, Neplachov, Nová Ves, Olešník, Pištín, Planá, Plav, Radošovice, Roudné, Rudolfov, Římov, Sedlec, Srubec, Staré Hodějovice, Strážkovice, Strýčice, Střížov, Ševětín (městys), Štěpánovice, Úsilné, Včelná, Vidov, Vitín, Vlkov, Vrábče, Vráto, Záboří, Zahájí, Závraty, Zliv, Zvíkov, Žabovřesky).
- ✓ **Další územní jednotky** (Jihočeský kraj, Euroregion Silva Nortica, Euroregion Dunaj – Vltava, Svaz měst a obcí Jihočeského kraje, Místní akční skupina Hlubocko – Lišovsko, MAS Sdružení Růže, MAS Pomalší, MAS Blanský les – Netolicko, MAS Rozkvět zahrady jižních Čech, dále relevantní svazky obcí, zpravidla zastoupené v rámci MAS).
- ✓ **Státní a další veřejné instituce** (Agentura ochrany přírody a krajiny, úřady Czech POINT - Česká pošta, Jihočeská hospodářská komora, Česká inspekce životního prostředí, Česká obchodní inspekce, ČSÚ - krajské pracoviště České Budějovice, Finanční úřad, Hasičský záchranný sbor ČR, Inspektorát práce, příslušné odbory městských a obecních úřadů – matrika, stavební úřad, odbory životního prostředí, sociálních věcí, územního plánování, dopravy apod., Katastrální úřad pro Jihočeský kraj, Krajské agentura pro zemědělství a venkov, Krajská hygienická stanice, Krajský úřad Jihočeského kraje, Národní památkový ústav, Okresní správa sociálního zabezpečení, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Úřad práce, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, Zdravotní ústav).
- ✓ **Skupiny subjektů prostřednictvím zastřešujících organizací** (Jihočeská hospodářská komora, Regionální agrární komora, Jihočeská centrála cestovního ruchu, Asociace NNO, Jihočeská agentura pro podporu inovačního podnikání, o.p.s. a Jihočeský vědeckotechnický park, a.s., Jihočeská společnost pro rozvoj lidských zdrojů, o.p.s., relevantní klastry, Agentura Czechinvest, Českomoravská záruční a rozvojová banka, Spolek pro obnovu venkova, apod.).
- ✓ **Významné podniky** (např. Robert Bosch, Budějovický Budvar, Budějovický měšťanský pivovar, Duropack Bupak Obal, GAMA, Gamex, Jihočeské tiskárny, Koh-i-noor Hardtmuth, mlékárna Madeta, Motor Jikov, Viscofan, EGE, Čevak ad.).
- ✓ **Vlastníci a správci důležité infrastruktury – dopravní, energetická, environmentální, telekomunikační, vodohospodářská apod.** (ŘSD, Jihočeský kraj, SÚS, města a obce v ORP, SŽDC, ČD, Letiště České Budějovice, ŘVC, DpMCB, Čevak, JVS, Teplárna ČB, ČEZ, E.ON, .A.S.A, podniky místního hospodářství ad.).
- ✓ **Školská a vzdělávací zařízení** (MŠ, ZŠ, SŠ, gymnázia a speciální školy, instituce terciárního vzdělávání – JU, VŠTE, VŠERS - ve správním obvodu ORP)
- ✓ **Výzkumné organizace** (Biologické centrum AV ČR, v.v.i., Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, JAIP, JVTP, Jihočeské univerzitní a akademické centrum transferu technologií institucionálně zastřešené Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích a Biologickým centrem AV ČR)
- ✓ **Organizace podporující VaVal** (Jihočeská hospodářská komora, Agentura pro podporu

podnikání a investic CzechInvest, Regionální rozvojová agentura a.s.)

- ✓ **Partneři v sociální oblasti** (registrovaní poskytovatelé sociálních služeb působící v území ORP bez ohledu na jejich právní formu - v 90% jsou to neziskové organizace, pak organizace zřizované církví a nakonec organizace zřizované obcí či krajem);
- ✓ **Organizace zřízené či založené městem či krajem** (Jikord, Hvězdárna a planetárium České Budějovice, Jihočeská komorní filharmonie, Jihočeská vědecká knihovna, Jihočeské muzeum, Jihočeské divadlo, Zoologická zahrada Ohrada Hluboká nad Vltavou, Základní umělecká škola, Alšova jihočeská galerie, Nemocnice České Budějovice, Zdravotnická záchranná služba Jihočeského kraje, poskytovatelé sociálních služeb zřizovaní v území Jihočeským krajem nebo obcemi, Výstaviště Č. Budějovice, a.s., Jeslová a azylová zařízení, Sportovní zařízení města České Budějovice, Lesy a rybníky města Českých Budějovic s. r. o., Rybářství Hluboká nad Vltavou, Správa domů s. r. o. atd.)

4.14.2 IDENTIFIKACE KLÍČOVÝCH STAKEHOLDERŮ

Z identifikovaných subjektů byly na základě výsledků závěrů socioekonomické analýzy vybrány subjekty, které jsou relevantní pro řešené území a jejichž aktivity se vztahují významně k řešeným tématům. Zástupci těchto subjektů jsou zastoupeni v pracovních skupinách pro tvorbu IPRÚ a jsou shrnuti v následující tabulce.

Tabulka 44 Přehled klíčových stakeholderů pro zastoupení v pracovních skupinách

Tematická oblast	Přehled subjektů navržených do pracovní skupiny pro dané téma
Doprava, obslužnost a prostředí pro život	Magistrát města České Budějovice, Jikord, Dopravní podnik města Č. Budějovice, Jihočeský kraj - Krajský úřad, Ředitelství silnic a dálnic ČR může být dále doplněno
Věda, výzkum, inovace, konkurenceschopnost a vzdělávání	Magistrát města České Budějovice, Jihočeský kraj - Krajský úřad, Biologické centrum AV ČR, JU v Č. Budějovicích, VŠTE Č. Budějovicích, VŠERS, Jihočeská agentura pro podporu inovačního podnikání, o.p.s. a Jihočeský vědeckotechnický park, a.s., Jihočeská hospodářská komora, Úřad práce, Jihočeská společnost pro rozvoj lidských zdrojů, o.p.s. může být dále doplněno
Environmentální udržitelnost území - ochrana životního prostředí	Magistrát města České Budějovice, Jihočeský kraj - Krajský úřad, ČEVAK a.s., JVS, Lesy a rybníky města ČB, Povodí Vltavy, s.p., VH Tres s.r.o. může být dále doplněno
Environmentální udržitelnost území - odpadové hospodářství	Magistrát města České Budějovice, Jihočeský kraj - Krajský úřad, .A.S.A., spol. s r.o., Teplárna České Budějovice může být dále doplněno
Veřejná správa	Magistrát města České Budějovice, zástupci obcí POÚ – Zliv, Lišov, Hluboká nad Vltavou může být dále doplněno

Zdroj: Závěry analýzy území

4.15 ANALÝZA PROBLÉMŮ A POTŘEB ÚZEMÍ IPRÚ

4.15.1 DEFINICE HLAVNÍCH PROBMOVÝCH OBLASTÍ

Na základě výstupů socioekonomické analýzy bylo identifikováno 8 klíčových problémových témat (řazeno bez ohledu na význam té které oblasti), **ve kterých se koncentrují nejzásadnější problémy, popř. rozvojové výzvy, území vymezeného pro IPRÚ**. Jedná se tak o témata, která budou v rámci IPRÚ České Budějovice prioritně řešena prostřednictvím konkrétních opatření a aktivit.

1. Doprava
2. Prostředí pro život
3. Veřejná správa
4. Hospodářství, trh práce a vzdělávání
5. Věda, výzkum, inovace
6. Kvalita a ochrana životního prostředí
7. Odpadové hospodářství
8. Technická infrastruktura

4.15.2 STROM POTŘEB

Následující tabulka pak shrnuje hlavní problémy v jednotlivých výše uvedených oblastech. Přidává k nim nejvýznamnější příčiny jejich existence nebo prohlubování a rovněž shrnuje jejich důsledky. Důsledky v tomto ohledu představují jednak problémy, které je potřeba prioritně řešit a jednak rozvojové výzvy / potenciály, které je potřeba rozvíjet, neboť jejich uchopení vykazuje určité rezervy.

Tabulka 45 Strom problémů pro oblast „Doprava“ – vymezení témat pro IPRÚ

Definice problému	Problém:	Příčiny problému	Potřeby	Specifické cíle a opatření
• Spádovost města (dojížďka do zaměstnání, do škol, za nákupy, zábavou, za službami VS apod.) • Růst zatížení životního prostředí díky nárůstu IAD • Centrum ORP • Vyšší míra zatížení stávajících komunikací v území tranzitní dopravou. • Nedostatečná opatření pro preferenci MHD a příměstské dopravy • Stárnutí vozového parku • Nedostatečné využití moderních ICT při zajištění služeb VS a ve veřejné dopravě • Nedostatečná infrastruktura typu P+G a P+R v řešeném území • Stále nedokončená síť cyklostezek a slabá nabídka rychlých a bezpečných cest	**Vysoká intenzita dopravy**	• Vysoký podíl individuální automobilové dopravy • Nedostatečné vnější dopravní napojení regionu • Nedostatečná možnost překonání přirozených barier ve městě (železnice, řeky) • Absence dopravně závislého systému řízení dopravy (nedostatečné využití inteligentních dopravních systémů a prvků telematiky) • Nedostatečná obslužnost spádových oblastí městskou a příměstskou oblastí • Chybějící kvalitní a bezpečná infrastruktura pěší a cyklisty • Správní spádovost města Č. Budějovice pro celé nebo část území ORP (řešení životních situací na MM)	• Zlepšení organizace dopravy - doplnění strategických detektorů a naváděcích systémů pro možnost zavedení dopravně závislého řízení dopravy (telematika) • Zvýšení využití a kvality MHD (nákup vozů pro DP, preference MHD) • Zajistit návaznost jednotlivých druhů dopravy • Odstranění negativních dopadů na kvalitu ovzduší ve městě (tvorba emisí a imisí) • Zlepšení plynulosti dopravy (vybudování koridorů MHD, vybudování nových komunikací) • Kvalitní a bezpečná infrastruktura pro pěší a cyklisty (Přechody pro chodce, Cyklostezky) • Řešení dopravy v klidu (budování nových parkovacích ploch – parkovací domy, parkoviště P+G) • Využití a popularizace alternativních způsobů dopravy (cyklistická, pěší a hromadná doprava)	**1. Snižování negativních vlivů dopravy v území, plynulost a zkapacitnění dopravy s preferencí hromadné a nemotorové dopravy** • Zavedení systému dopravně závislého řízení dopravy • Rozvoj a zkvalitnění dopravní infrastruktury pro zlepšení dopravní dostupnosti a prostupnosti území včetně dopravu v klidu • Zlepšení podmínek pro alternativní způsoby dopravy a jejich popularizace • Podpora využívání a rozvoje městské hromadné a příměstské dopravy a dopravní obslužnosti města
			• Snížení objemu tranzitní dopravy v území a zlepšení napojení regionu na dopravní síť TEN-T (silniční obchvaty) • Odstraňování bariér plynulosti dopravy ve městě (mosty, podjezdy)	**2. Zvýšení územní mobility prostřednictvím rozvoje silniční infrastruktury, s jejíž pomocí dojde ke zvýšení průjezdnosti městem** • Vybudování obchvatových komunikací (části městského obchvatu) • Vybudování infrastruktury k překonání přírodních bariér
			• Zvýšení dostupnosti a efektivity poskytování služeb občanům v území (zajištění služeb základní občanská vybavenost a veřejná správa)	**3. Zlepšení přístupnosti a propojení jednotlivých módů dopravy s cílem zvýšení dostupnosti služeb** • Zvýšení efektivity veřejné správy aplikací moderních ICT • Koncentrace státní správy vybudováním úřadu s vhodným dopravním napojením

Zdroj: Závěry analýzy území

Hlavní dopady problému „vysoká intenzita dopravy“:

- Tvorba kongescí – zpomalení veřejné dopravy a snížení její atraktivity a míry využívání
- Negativní dopady na kvalitu ovzduší ve městě (tvorba emisí a imisí)
- Nedostatečné kapacity pro dopravu v klidu
- Kvalita a kapacita dopravních komunikací místně neodpovídá svému významu a zatížení
- Nedostatečné využití inteligentních dopravních systémů a prvků telematiky
- Vyšší míra zatížení stávajících komunikací v území tranzitní dopravou bez existence potřebných obchvatů apod.
- Omezení hospodářské konkurenceschopnosti celého území
- Nedostatečná opatření pro preferenci MHD a příměstské dopravy
- Stárnutí vozového parku všech módů hromadné dopravy – nutnost jeho modernizace a ekologizace
- Nedostatečné využití moderních komunikačních technologií ve veřejné dopravě
- Růst zatížení životního prostředí díky nárůstu IAD
- Nižší úroveň dopravní obslužnosti vzdálenějších obcí
- Snižování bezpečnosti cyklistické a pěší dopravy, pro jejíž využití jsou v ORP jinak vhodné podmínky, v důsledku růstu IAD (zejména nebezpečná křížení se silniční dopravou)
- Stále nedokončená síť cyklostezek a slabá nabídka rychlých a bezpečných cest
- nedokončené propojení města Č. Budějovice s okolními obcemi a mezi obcemi ORP cyklostezkami
- Nedostatečná infrastruktura typu P+G a P+R v řešeném území

Tabulka 46 Strom problémů pro oblast „Věda, výzkum, inovace“ – vymezení témat pro IPRÚ

Definice problému	Problém:	Příčiny problému	Potřeby	Specifické cíle a opatření
• Nízká flexibilita nabídky studijních oborů vzhledem k požadavkům trhu práce • Snaha umisťovat děti do MŠ a ZŠ v místě zaměstnání rodičů tedy ve městě Č. Budějovice • Nízká důvěra v kvalitu vzdělávání v okolních obcích • Nedostatečná atraktivita technických oborů mezi studenty i jejich rodiči • Nedostatečná provázanost a spolupráce vzdělávacího systému (škol) s praxí (zaměstnavateli a servisními organizacemi) • Produkce méně uplatnitelných absolventů (nutnost rekvalifikací) • Struktura volných pracovních míst a jejich charakter není v souladu se skladbou uchazečů o zaměstnání • Nedostatečné kapacity pro předškolní vzdělávání v území (zejména ve městě Č. Budějovice), výhledově i v oblasti zajištění základního vzdělávání • Nárůst počtu dětí vyžadujících specifický přístup a potřeby • Nedostatečná účast na celoživotním učení	**Nedostatečná kvalita vzdělávání a jeho provázání s trhem práce**	• Nedostatečná infrastrukturní kapacita a vybavenost pro další rozvoj vzdělávání • Nižší relevance studia vzhledem k požadavkům trhu práce • Nedostatečné podpůrné prostředky pro pedagogy – poradenský servis • Nedostatečné využití moderních a inovativních přístupů ve vzdělávání • Nižší účast na celoživotním učení	• Rozšíření, modernizace a zlepšení dostupnosti kapacit pro vzdělávání a konkurenceschopnost • Vybavení odborných učeben, laboratoří, dílen • Vyšší využití moderních a informačních technologií ve vzdělávání	**1. Rozvoj infrastrukturních a materiálních kapacit pro vzdělávání a celoživotní učení v území** • Vybudování infrastruktury pro vzdělávání technických a přírodovědných oborů na ZŠ • Vybudování infrastruktury pro vzdělávání technických a přírodovědných oborů na SŠ a VŠ • Rozšíření kapacity předškolních zařízení s cílem zvýšit účast na vzdělávání v raném věku, jako základ pro budoucí vzdělávání • Rozvoj výzkumných infrastruktur a materiálních kapacit pro vědu, výzkum a inovace
			• Inovativní přístup při výuce • Zvýšení motivace ke vzdělávání • Přizpůsobení vzdělávání možnostem dětí, žáků a studentů s ohledem na jejich schopnosti • Popularizace výstupů vědy • Rozvíjení klíčových kompetencí • Koordinace vzdělávání a odborné přípravy • Optimalizace vzdělávání (zajištění souladu požadavků trhu práce a zaměření vzdělávání)	**2. Zvýšení kvality vzdělávání a přínosů výzkumu pro společnost** • Nastavení hodnocení kvality vzdělanosti na všech úrovních vzdělávání • Podpora začínajících pedagogů při nástupu do praxe • Zlepšení kreativity a inovace výuky různými formami dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků • Podpora vědeckých popularizačních programů
			• Opatření pro usnadnění návratu matek na trh práce • Prohlubování spolupráce a partnerství vzdělávacích institucí na všech stupních vzdělávání • Aplikace výsledků vědecko-výzkumné činnosti do vzdělávání • Výukové laboratoře	**3. Posílení konkurenceschopnosti regionálních pracovních sil optimalizací nabídky vzdělávání** • Slaďování rodinných potřeb zaměstnanců a zaměstnavatelů • Organizace spolupráce všech stupňů vzdělávacího systému v rámci ORP • Zapojení budoucích zaměstnavatelů do všech úrovní vzdělávacího procesu • Monitoring stavu vzdělanosti na všech úrovních • Optimalizace vazeb mezi trhem práce a zaměřením vzdělávací nabídky • Rozvoj výukových laboratoří a aplikace výsledků výzkumu do vzdělávání

Zdroj: Závěry analýzy území

Hlavní dopady problému „nedostatečná kvalita vzdělávání a jeho provázání s trhem práce“:

- Nedostatečné zastoupení znalostně a technologicky náročnějších výrob a služeb, nízká úroveň podnikového výzkumu a vývoje
- Nesoulad požadavku zaměstnavatelů se zaměřením oborů na školách v území
- Produkce méně uplatnitelných absolventů (nutnost rekvalifikací)
- Struktura volných pracovních míst a jejich charakter není v souladu se skladbou uchazečů o zaměstnání
- Nedostatečná provázanost a spolupráce vzdělávacího systému (škol) s praxí (zaměstnavateli a servisními organizacemi)
- Nedostatečné kapacity pro předškolní vzdělávání v území (zejména ve městě Č. Budějovice), výhledově i v oblasti zajištění základního vzdělávání
- Zánik MŠ v některých menších obcích
- Nedostatečná účast na celoživotním učení
- Nutnost jednat o změnách školských obvodů v rámci ORP
- Nejsou plně využívány socioekonomické možnosti vyplývající z přítomnosti významných výzkumně-vzdělávacích institucí v území
- Nedokončený rozvoj infrastrukturní a materiálové vybavenosti v oblasti kapacit pro VaVaI
- Nedostatek a/nebo odliv kvalifikovaných VaV a pedagogických pracovníků
- Nedostatečné zapojení do sítí mezinárodní spolupráce
- Přetrvávající nižší mezinárodní konkurenceschopnost v některých oblastech
- Přetrvává nižší míra uplatnění výzkumu a vývoje na podnikové úrovni
- Existující rezervy v oblasti transferu technologií
- Nevyužitý potenciál tzv. společensky orientovaného výzkumu
- Nedostatečné kapacity servisních organizací v oblasti VaVaI

Tabulka 47 Strom problémů pro oblast „Odpadové hospodářství" – vymezení témat pro IPRÚ

Definice problému	Problém:	Příčiny problému	Potřeby	Specifické cíle
• Rezervy v oblasti spolupráce, rozvoje integrovaných přístupů pro nakládání s odpadem a v oblasti osvěty • Vysoký podíl směsného komunálního odpadu • Nedostatečná kapacita sběrných dvorů • Růst produkce odpadů • Skládkování odpadu – převažující forma nakládání se směsnými odpady • Absence energetického využití zbytkových odpadů • Neexistence systému pro nakládání s odpady	Znečištění prostředí	• Produkce odpadů • Netřídění odpadů • Nedostatečná spolupráce při řešení problémů s odpady • Výskyt faktorů ohrožujících životní prostředí (emise, hlučnost, prašnost)	• Výchovně vzdělávací programy do škol, propagace ekologického chování • Tvorba finančního modelu svozu odpadů směřujícího ke třídění odpadu	**1. Vybudování efektivního integrovaného systému pro nakládání s odpady v území** • Prevence vzniku odpadů
			• Třídění odpadu • Realizace technologií k přípravě pro opětovné použití	• Zpracování odpadu pro recyklaci
			• Recyklace bioodpadu • Materiálové a energetické využití při zpracování odpadů (výstavba a modernizace zařízení)	• Využití odpadu
			• Optimalizace systému sběru odpadů – logistika svozu odpadu (monitoring, optimalizace stanovišť a četnosti svozů) • Výstavba sběrných dvorů • Eliminace negativních dopadů na životní prostředí	• Svoz odpadu

Zdroj: Závěry analýzy území

Hlavní dopady problému „znečištění prostředí“

- Ztížení podmínek pro dosažení požadovaného cíle „upřednostní materiálové a energetické využívání odpadů před jejich odstraněním“
- Chybějící kapacity / zařízení pro energetické využití odpadů a pro využití odpadů za účelem výroby tuhých alternativních paliv
- Nedostatečné množství sběrných dvorů a třídících linek pro další zpracování využitelných složek odpadů, rezervy v oblasti recyklace obalů a obalových odpadů
- Chybějící infrastrukturní kapacity k zajištění využití BRKO, včetně jeho energetického využití
- Přetrvávající rezervy v systém sběru BRKO (síť sběrných míst, intervaly svozů, osvěta)
- Nedostatečná spolupráce municipalit v území v oblasti integrovaného nakládání s odpadem (neexistence integrovaného systému pro širší území Českobudějovicka, popř. celoregionální systém)
- Rezervy v oblasti osvěty mezi veřejností

Tabulka 48 Strom problémů pro oblast „Povodňová opatření" – vymezení témat pro IPRÚ

Definice problému	Problém:	Příčiny problému	Potřeby	Specifické cíle
• Existence velkého množství vodních zdrojů na území ORP • Velká část ORP zasahuje do záplavových území • Možnost ohrožení i ze strany běžně nevýrazně vodných vodotečí • Zasahování železniční a silniční sítě do záplavových území	Ohrožení povodněmi	• Přírodní podmínky – vysoká hustota říční sítě v území, ploché území a s tím související rozsah záplavového území • • Zastavěné plochy v záplavovém území • nedostatečná kapacita koryt, omezení průtočné kapacity nevhodnými mostními i technologickými objekty • rezerva ve využití retenčního potenciálu území a některých vodních nádrží	• Vybudování a nastavení integrovaného varovného systému v rámci ORP • Monitoring, vyhodnocování a aktualizace protipovodňových opatření • Zavedení výchovně vzdělávacích a výzkumných aktivit v rámci výuky	**2. Ochrana a zvyšování kvality životního prostředí s důrazem na prevenci povodňového rizika** • Organizační a formální opatření prevence proti povodním (aktualizace povodňových plánů, organizace hlásné služby, doplnění průtokoměrných a srážkoměrných profilů)
			• Zkapacitnění průtoku koryt a mostních objektů, diverzifikace odtokových směrů z ohrožených území • Odlehčovací stoky • Zvýšení stávající retenční kapacity (vybudování retenčních nádrží, odbahnění rybníků, vybudování ochranných valů a hrází)	• Zajištění a výstavba opatření protipovodňové ochrany

Zdroj: Závěry analýzy území

Hlavní dopady problému „ohrožení povodněmi"

- Škody na soukromém i veřejném majetku v důsledku častého výskytu povodní
- Nedostatečně rozvinutý systém spolupráce napříč územím ORP v oblasti prevence povodní (informování, předpovědní a hlásné služby apod.
- Škody na vodohospodářské infrastruktuře při povodních
- Nedokončená rekonstrukce a obnova vodovodů a kanalizací v území

4.16 ANALÝZA RIZIK

Doporučená struktura analýzy rizik:

- ✓ Oblast - např. ekonomická, metodická, finanční, legislativní, správní, administrativní, personální, politická, komunikace apod.
- ✓ Riziko - výstižný název rizika
- ✓ Popis- slovní popis výstižně charakterizující riziko
- ✓ Významnost - číslo z definované škály
- ✓ Pravděpodobnost- číslo z definované škály
- ✓ Výsledný dopad -součin dopadu a pravděpodobnosti v číselném vyjádření
- ✓ Úroveň rizika - textový popis dopadu rizika (malé, střední, vysoké, kritické…)
- ✓ Opatření - výstižný textový popis opatření ke snížení rizika
- ✓ Gestor- osoba zodpovědná za riziko
- ✓ Verze- dokument by měl nést označení verze a datum

Tabulka 49 Analýza rizik

Oblast	Riziko	Popis	Významnost	Pravděpodobnost	Výsledný dopad	Úroveň rizika	Opatření
Ekonomická							
Metodická							
Personální							
Politická							
Komunikace							

Zdroj: vlastní šetření

4.17 SOULAD SE SOUVISEJÍCÍMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTY

IPRÚ Č. Budějovice přímo navazuje na cíle a opatření hlavních strategických a koncepčních dokumentů zpracovaných v různých tematických oblastech. Analýza pro potřeby IPRÚ a také následné zaměření strategické části IPRÚ reflektují potřeby a cíle definované v těchto materiálech. Jedná se o materiály zpracované na úrovni města Č. Budějovice, ORP Č. Budějovice, Jihočeského kraje a ČR.

4.17.1 NA ÚROVNI MĚSTA A ORP ČESKÉ BUDĚJOVICE

Tabulka 50 Soulad IPRÚ se strategickými dokumenty na místní úrovni

Úroveň dokumentu	Strategický dokument	Kapitola/Priorita	Vazba na Problémovou oblast IPRÚ
Město / ORP	Strategický plán rozvoje města České		

	Budějovice		
Město / ORP	Plán odpadového hospodářství města České Budějovice na léta 2011 – 2015		
Město / ORP	Strategie rozvoje cestovního ruchu města Č. Budějovice		
Město / ORP	Rozbor udržitelného rozvoj území ORP České Budějovice 2012		
Město / ORP	Plán odpadového hospodářství města České Budějovice na léta 2011 – 2015		
Město / ORP	Integrovaný plán organizace dopravy		
Město / ORP	Koncepce rozvoje cyklistické dopravy		
Město / ORP	Plán financování obnovy vodovodů a kanalizací 2014 – 2023		
Město / ORP	Povodňový plán ORP Č. Budějovice		
Město / ORP	Věcný záměr rozvoje vzdělávání na území statutárního města České Budějovice		
Město / ORP	Územní energetická koncepce statutárního města Č. Budějovice		
Město / ORP	Rozvojový plán sociálních služeb města ČB 2013 – 2018		

4.17.2 NA ÚROVNI JIHOČESKÉHO KRAJE

Tabulka 51 Soulad IPRÚ se strategickými dokumenty na regionální úrovni

Úroveň dokumentu	Strategický dokument	Kapitola/Priorita	Vazba na Problémovou oblast IPRÚ
Jihočeský kraj	Program rozvoje Jihočeského kraje		
Jihočeský kraj	Zásady územního rozvoje Jihočeského kraje		
Jihočeský kraj	Krajská příloha RIS3 Jihočeského kraje		
Jihočeský kraj	Regionální inovační strategie 2010 – 2015		
Jihočeský kraj	Strategie rozvoje školství Jihočeského kraje v horizontu do roku 2020		

Jihočeský kraj	Územní energetická koncepce Jihočeského kraje		
Jihočeský kraj	Plán odpadového hospodářství Jihočeského kraje		
Jihočeský kraj	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Jihočeského kraje 2012 – 2016		
Jihočeský kraj	Strategie rozvoje školství Jihočeského kraje v horizontu do roku 2020		
Jihočeský kraj	Plán rozvoje vodovodů a kanalizací na území Jihočeského kraje		
Jihočeský kraj	Koncepce protipovodňové ochrany na území Jihočeského kraje		
Jihočeský kraj	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje 2011-2013		

4.17.3 NA ÚROVNI ČESKÉ REPUBLIKY

Tabulka 52 Soulad IPRÚ se strategickými dokumenty na národní úrovni

Úroveň dokumentu	Strategický dokument	Kapitola/Priorita	Vazba na Problémovou oblast IPRÚ
Česká republika	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020		
Česká republika	Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky		
Česká republika	Priority financování České republiky uvedené v Dohodě o partnerství pro programové období 2014 – 2020		
Česká republika	Strategie vzdělávání 2020		
Česká republika	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2011 - 2015		
Česká republika	Další případné materiály		

5 STRATEGICKÁ ČÁST

Strategická část je navržena na základě sumarizace hlavních závěrů analytické části rozboru území ORP Č. Budějovice. Na základě výše definovaných hlavních rozvojových problémů a potřeb byla stanovena strategická rozvojová vize a globální cíl celého IPRÚ. V návaznosti na celkové směřování pak byly definovány 3 prioritní rozvojové osy. Pro ně byly určeny dílčí specifické cíle a systém opatření, která budou naplněna konkrétnějšími aktivitami a záměry vedoucím k naplnění vize rozvoje území.

5.1 VIZE

Území ORP České Budějovice je stabilizovaným a rozvíjejícím se regionem využívajícím hospodářský a společenský potenciál daný zejména postavením krajské metropole v území při současném efektivním rozvoji funkčních a kooperačních vazeb, které v území existují nebo vznikají.

5.2 GLOBÁLNÍ CÍL

Posílení celkové konkurenceschopnosti a kvality života v území ORP České Budějovice prostřednictvím rozvoje funkčních vazeb v území a odstraňováním příčin hlavních problémů limitujících jeho socioekonomický rozvoj.

5.3 PRIORITNÍ OBLASTI IPRÚ

Prioritní oblasti a jejich globální cíle	
Prioritní oblast 1:	**Rozvoj dopravy a správy území** *Zlepšování kvality infrastruktury a služeb v oblasti dopravní, občanské a správní obslužnosti území*
Prioritní oblast 2:	**Rozvoj konkurenceschopnosti a vzdělávání v území** *Posílení celkové konkurenceschopnosti území efektivním využitím a posílením výzkumně-vývojového potenciálu podpořeného kvalitním zázemím pro vzdělávání na všech stupních, který mimo jiné povede k posilování a stabilitě zaměstnanosti.*
Prioritní oblast 3:	**Environmentální udržitelnost území** *Zintenzívnění péče o všechny složky životního prostředí, zvýšení jejich šetrného využití s důrazem na trvalou udržitelnost a ochranu prostředí.*

5.4 DÍLČÍ CÍLE A OPATŘENÍ IPRÚ

V následující tabulce je znázorněno základní schéma strategické části IPRÚ.

Specifické cíle a opatření – PO 1	
Specifický cíl 1.1	**Snižování negativních vlivů dopravy v území, plynulost a zkapacitnění dopravy s preferencí hromadné a nemotorové dopravy**

	Opatření 1.1.1 Zavedení systému dopravně závislého řízení dopravy *Opatření 1.1.2 Rozvoj a zkvalitnění dopravní infrastruktury pro zlepšení dopravní dostupnosti a prostupnosti území včetně dopravu v klidu* *Opatření 1.1.3 Zlepšení podmínek pro alternativní způsoby dopravy a jejich popularizace* *Opatření 1.1.4 Podpora využívání a rozvoje městské hromadné a příměstské dopravy a dopravní obslužnosti města*
Specifický cíl 1.2	**Zvýšení územní mobility prostřednictvím rozvoje silniční infrastruktury, s jejíž pomocí dojde ke zvýšení průjezdnosti městem** *Opatření 1.2.1 Vybudování obchvatových komunikací (části městského obchvatu)* *Opatření 1.2.2 Vybudování infrastruktury k překonání přírodních bariér*
Specifický cíl 1.3	**Zlepšení přístupnosti a propojení jednotlivých módů dopravy s cílem zvýšení dostupnosti služeb** *Opatření 2.3.1 Zvýšení efektivity veřejné správy aplikací moderních ICT* *Opatření 2.3.2 Koncentrace státní správy vybudováním úřadu s vhodným dopravním napojením*
Specifické cíle a opatření – PO 2	
Specifický cíl 2.1	**Rozvoj infrastrukturních a materiálních kapacit pro vzdělávání a celoživotní učení v území** *Opatření 2.1.1 Vybudování infrastruktury pro vzdělávání technických a přírodovědných oborů na ZŠ a MŠ* *Opatření 2.1.2 Vybudování infrastruktury pro vzdělávání technických a přírodovědných oborů na SŠ a VŠ* *Opatření 2.1.3 Rozšíření kapacity předškolních zařízení s cílem zvýšit účast na vzdělávání v raném věku, jako základ pro budoucí vzdělávání* *Opatření 2.1.4 Rozvoj výzkumných infrastruktur a materiálních kapacit pro vědu, výzkum a inovace*
Specifický cíl 2.2	**Zvýšení kvality vzdělávání a přínosů výzkumu pro společnost** *Opatření 2.2.1 Nastavení hodnocení kvality vzdělanosti na všech úrovních vzdělávání* *Opatření 2.2.2 Podpora začínajících pedagogů při nástupu do praxe* *Opatření 2.2.3 Zlepšení kreativity a inovace výuky různými formami dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků* *Opatření 2.2.4 Podpora vědeckých popularizačních programů*
Specifický cíl 2.3	**Posílení konkurenceschopnosti regionálních pracovních sil optimalizací nabídky vzdělávání** *Opatření 2.3.1 Slaďování rodinných potřeb zaměstnanců a zaměstnavatelů* *Opatření 2.3.2 Organizace spolupráce všech stupňů vzdělávacího systému v rámci ORP* *Opatření 2.3.3 Zapojení budoucích zaměstnavatelů do všech úrovní vzdělávacího procesu* *Opatření 2.3.4 Monitoring stavu vzdělanosti na všech úrovních* *Opatření 2.3.5 Optimalizace vazeb mezi trhem práce a zaměřením vzdělávací nabídky* *Opatření 2.3.6 Rozvoj výukových laboratoří a aplikace výsledků výzkumu do vzdělávání*
Specifické cíle a opatření – PO 3	
Specifický cíl 3.1	**Vybudování efektivního integrovaného systému pro nakládání s odpady v území** *Opatření 3.1.1 Prevence vzniku odpadů*

	Opatření 3.1.2 Zpracování odpadu pro recyklaci *Opatření 3.1.3 Využití odpadu* *Opatření 3.1.4 Svoz odpadu*
Specifický cíl 3.2	**Ochrana a zvyšování kvality životního prostředí s důrazem na prevenci povodňového rizika** *Opatření 3.2.1 Organizační a formální opatření prevence proti povodním* *Opatření 3.2.2 Zajištění a výstavba opatření protipovodňové ochrany*

Následující tabulky pak shrnují provázanost navrženého systému prioritních oblastí, cílů a opatření s hlavními zjištěnými problémy v území.

Prioritní oblast 1: Rozvoj dopravy a správy území	
Globální cíl prioritní osy	Zlepšování kvality infrastruktury a služeb v oblasti dopravní, občanské a správní obslužnosti území
Specifické cíle	**Specifický cíl č. 1:** Snižování negativních vlivů dopravy v území, plynulost a zkapacitnění dopravy s preferencí hromadné a nemotorové dopravy **Specifický cíl č. 2:** Zvýšení územní mobility prostřednictvím rozvoje silniční infrastruktury, s jejíž pomocí dojde ke zvýšení průjezdnosti městem **Specifický cíl č. 3:** Zlepšení přístupnosti a propojení jednotlivých módů dopravy s cílem zvýšení dostupnosti služeb
Specifické cíle	Prioritní téma reaguje na identifikované potřeby: • vytvoření atraktivního prostředí ve městě tak, aby nedocházelo k prohlubování procesu suburbanizace, • zlepšení dopravní dostupnosti města a omezování negativních vlivů IAD, • zajištění bezpečnosti, • rozvoj občanské společnosti a kvality života • a zvýšení kvality veřejné správy. Statutární město České Budějovice spravuje své záležitosti v rámci tzv. samostatné působnosti, magistrátu města jakožto orgánu obce byl také svěřen výkon státní správy, kterou tak město vykonává jako svou přenesenou působnost. Snahou města je neustále zlepšovat kvalitu poskytovaných služeb za využití moderních informačních a komunikačních technologií, což povede ke zvyšování kvality života všech obyvatel města. Nezbytnost postupné modernizace veřejné správy, která jde ruku v ruce se zefektivňováním komunikace mezi městem a občany města, je dána i postavením Českých Budějovic jakožto správního centra regionu. Nástrojem pro zlepšení komunikace s občany je zavádění a rozvíjení tzv. „e-governmentu“. Vzhledem k tomu, že současný rozvoj města nelze (např. s ohledem na probíhající suburbanizaci) dobře koordinovat, aniž by rozvojové aktivity byly konfrontovány s vazbami na blízké okolí, je třeba posílit spolupráci výkonu státní správy obce s rozšířenou působností i s okolními obcemi. Situování činností města do lokality s potenciálem lepší dopravní obslužnosti dojde ke zvýšení efektivity veřejné správy a zároveň dojde k řešení dlouhodobě problematické dopravní situace v metropoli, a to zejména v přetížené centrální části města.
Vazba na jiná prioritní témata	Prioritní oblast č. 2 – Rozvoj konkurenceschopnosti a vzdělávání v území Prioritní oblast č. 3 – Environmentální udržitelnost území
Definice stakeholderů	• Statutární město České Budějovice • Jihočeský kraj a krajské organizace • ČR – ŘSD • DPmČB • Okolní obce a města v území ORP

Výčet typových projektů	• Modernizace technické infrastruktury trolejbusové dopravy v Českých Budějovicích • Vybudování digitální rádiové sítě v ORP • Modernizace a rozvoj informačních technologií pro cestující veřejnost MHD jak ve vozidlech MHD, tak na zastávkách MHD a dopravně významných místech ve městě Č.Budějovice • Výstavba plnící stanice CNG v Českých Budějovicích pro potřeby MHD a dalších uživatelů • Nákup ekologicky čistých a bezbariérových vozidel MHD jak v elektrické trakci, tak i na CNG. • Vybudovat snadno dopravně dostupnou veřejnou budovu úřadu rekonstrukcí kasáren • Aplikace eGovernmentu ve veřejné správě – vybavení HW a SW, elektronický archiv, optické linky, informační systémy - služby pro obce v rámci ORP, školení a vzdělávání zaměstnanců • Rekonstrukce příjezdových komunikací umožňující dopravu autem z obcí v rámci ORP • Aplikace moderních technologií řízení dopravy pro lepší dostupnost úřadu při průjezdu městem • Vybudování sítí cyklostezek a související infrastruktury umožňující dopravu za prací na kole • Rekonstrukce budovy vlakového nádraží umožňující dopravu vlakem • Řešení umožňující integrovanou hromadnou dopravu v návaznosti na okolní obce a jejich dostupnost • Zvýšení kvality a dostupnosti sociálních služeb, infrastruktury pro vzdělávání a posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví • Zlepšování kvality veřejných prostranství – rozvoj zelených ploch, budování dětských hřišť atp.

Prioritní oblast 2: Rozvoj konkurenceschopnosti a vzdělávání v území

Globální cíl prioritní osy	Posílení celkové konkurenceschopnosti území efektivním využitím a posílením výzkumně-vývojového potenciálu podpořeného kvalitním zázemím pro vzdělávání na všech stupních, který mimo jiné povede k posilování a stabilitě zaměstnanosti.
Specifické cíle	**Specifický cíl č. 1:** Rozvoj infrastrukturních a materiálních kapacit pro vzdělávání a celoživotní učení v území **Specifický cíl č. 2:** Zvýšení kvality vzdělávání a přínosů výzkumu pro společnost **Specifický cíl č. 3:** Posílení konkurenceschopnosti regionálních pracovních sil optimalizací nabídky vzdělávání
Zdůvodnění výběru	Prioritní oblast reaguje na potřebu zajištění ekonomické stability regionu. Inovační potenciál českobudějovické aglomerace ovlivňuje celá řada faktorů. Mezi nejvýznamnější patří vzdělávací systém jako zdroj kvalifikované pracovní síly, vědecko-výzkumná základna reprezentovaná akademickými institucemi, specializovaná transferová infrastruktura a produkční komerční i nekomerční sféra, kde jsou v konečném důsledku uplatňovány inovace a vytvářena přidaná hodnota. Inovační potenciál aglomerace je východiskem její dlouhodobější konkurenceschopnosti v národním i evropském kontextu České Budějovice jsou tradičním centrem vzdělávání v regionu s národním i mezinárodním přesahem působnosti. Existuje zde poměrně silné zastoupení středního a vyššího stupně vzdělávání včetně odborných specializovaných škol. Vědecké znalosti a technické dovednosti by měly představovat primární podporu podnikových inovací. České Budějovice jsou i v tomto ohledu přirozeným centrem regionu a zároveň v rámci přírodovědné specializace i významným centrem na úrovni ČR i v mezinárodním kontextu. Pro zvyšování pozitivních dopadů výzkumně-vývojové činnosti do praxe celého regionu je třeba nově strukturovat vědecké aktivity, posílit mezinárodní spolupráci a zapojení do ERA, připravit mezičlánky pro aplikovaný výzkum a přenos poznatků a více spolupracovat s podnikatelskou sférou. Kritickým předpokladem pro tuto činnost je zajištění infrastrukturních a přístrojových zdrojů, stejně tak jako vysoce kvalifikovaných výzkumných a pedagogických pracovníků. Konkurenční výhoda může být systematicky pěstována od základního školství až po vysoké školy (zde bude nezbytné efektivně řešit všechny hlavní problémy jednotlivých stupňů vzdělávací soustavy od kapacit a vybavení pro předškolní a základní vzdělávání, přes oborovou skladbu a další problémy středního vzdělávání po další rozvoj terciárního vzdělávání a celoživotního učení). Ve spojení přírodovědných a technických oborů (mechatronika, přesné strojírenství, procesní technologie, strojírenství, stavební management, konstrukce staveb, technologie dopravy s příslušnými specializacemi apod.) je značný prostor pro spolupráci akademické a produkční sféry v tzv. společensky orientovaném výzkumu i technologických aplikacích. Nezbytné se jeví taktéž podpora podnikového výzkumu a vývoje, včetně samostatných kapacit pro technologicky orientované a inovační podniky – a to jak pro podniky velké, pro zahraniční investice do hi-tech oborů, tak též pro MSP a případně spin-off a start-up. Posílení postavení JU v rámci celé republiky a vzájemná spolupráce mezi místními vědecko-výzkumnými organizacemi a technologicky orientovanými firmami je významnou příležitost pro rozvoj celého regionu.
Vazba na jiná prioritní témata	Prioritní oblast č. 1 –Rozvoj dopravy a správy území Prioritní oblast č. 3 – Environmentální udržitelnost území

Definice stakeholderů	• Statutární město České Budějovice • Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích • Biologické centrum Akademie věd ČR, v.v.i. • Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích • Jihočeská agentura pro podporu podnikání • Jihočeský vědeckotechnický park • Jihočeská hospodářská komora • Jihočeská společnost pro rozvoj lidských zdrojů • Okolní obce a města • Vysoká škola evropských a regionálních studií • Úřad práce
Výčet typových projektů	• Vybudování systému vzdělávání specializovaných a technických oborů od předškolního věku po vysoké školy (podpora výuky na SŠ a VŠ se zaměřením na přírodovědné a technické, informatiku, strojírenství) s cílem zajistit dostatek kvalifikovaných pracovních sil • Zajištění odpovídajících lidských zdrojů pro potřeby praxe – rozvoj výuky přírodovědných a technických oborů na místních vysokých školách • Podpora vědy, výzkumu a inovativních postupů • Podpora propagace výzkumných oborů a jejich výsledků v regionu formou regionálních Science Center • Zajištění kvalitní infrastruktury pro rozvoj vzdělávání - rekonstrukce škol a vybudování učeben s jejich potřebným vybavením pro výuku fyziky, chemie a biologie a další potřebné přírodovědné a technické obory pro MŠ, ZŠ, SŠ a VŠ • Start-up projekty a projektové inkubátory jako podpora progresivních, začínajících firem • Podpora rozvoje oblastí duševního vlastnictví včetně licenčních smluv zejména na bázi kooperativního a smluvního výzkumu • Popularizace výsledku VaV v přírodovědných a technických oborech a jejich zprostředkování veřejnosti • Rozvoj a profilace vzdělávání v regionu

Prioritní téma č. 3: Environmentální udržitelnost území	
Globální cíl prioritní osy	Zintenzívnění péče o všechny složky životního prostředí, zvýšení jejich šetrného využití s důrazem na trvalou udržitelnost a ochranu prostředí.
Specifické cíle	**Specifický cíl č. 1:** Vybudování efektivního integrovaného systému pro nakládání s odpady v území **Specifický cíl č. 2:** Ochrana a zvyšování kvality životního prostředí s důrazem na prevenci povodňového rizika
Zdůvodnění výběru	Prioritní oblast reaguje na potřebu ochrany životního prostředí. Přestože celkový stav životního prostředí města České Budějovice a jeho okolí lze považovat za relativně uspokojivý, přetrvává vyšší zatížení obyvatel způsobené zejména dopravou (hluk a kvalita ovzduší), která je, vzhledem k neexistenci silničních obchvatů, vedena z velké části městem. Nejkritičtější je situace v okolí velkých křižovatek, a to po celý den. Tím, že není vybudován silniční obchvat města, jsou občané neúnosně zatěžováni hlukem z nákladní automobilové dopravy Přítomnost dvou řek (Vltava, Malše) významným způsobem ovlivňuje nejen přírodní podmínky, ale i celkové podmínky pro život ve městě. Řeky umožňují prostorové propojení nivní flóry a fauny nadregionálního významu. Negativním dopadem jsou však rizika povodní. Po katastrofických povodních v roce 2002 byly provedeny aktualizace základních dokumentů majících vazbu na ochranu města a jeho okolí před povodněmi. Ve městě jsou realizovány projekty na zajištění protipovodňové ochrany. Další projekty jsou připravovány a týkají se jak obou řek v regionu, tak menších toků. Prioritní téma se soustředí i na další složky životního prostředí a jejich problémy. Jedná se o nedostatečné napojení – zejména okrajových částí města na sítě technické infrastruktury nebo problematiku odpadového hospodářství, kde budoucí systém nakládání s odpady je rovněž stěžejním tématem. Ve městě je zaveden separovaný sběr využitelných složek odpadu do separačních nádob a prostřednictvím tří stabilních sběrných dvorů. Zbytkový komunální odpad je ukládán na skládku Lišov, vzdálenou od města cca 18 km. Motivace obyvatel k třídění je obecně dosud nedostatečná, není koncepčně řešena. Příležitost lze spatřovat v tvorbě integrovaného systému zpracovávání odpadů ve spolupráci s okolními obcemi a v nastavení efektivních materiálových toků zajišťující snížení produkce odpadů a jeho dalšího využití za pomoci nových moderních technologií. V oblasti odpadového hospodářství je cílem tvorba uceleného systému, který respektuje hierarchii nakládání s odpady (na prvním místě podporovat prevenci vzniku odpadů a minimalizaci jejich množství, dále opětovné použití a recyklaci před energetickým využitím a na posledním místě skládkování odpadů). Protože z hlediska odstraňování odpadů dosud převládá skládkování, systém by měl maximálně podpořit energetické využívání směsného komunálního odpadu před prostým skládkováním. V rámci hierarchie nakládání s odpady by měly být podporovány projekty v následující posloupnosti: technologie pro prevenci vzniku odpadů > technologie k přípravě pro opětovné použití > zařízení pro materiálové využití odpadů > na energetické využití odpadů.
Vazba na jiná prioritní témata	Prioritní oblast č. 2 Rozvoj konkurenceschopnosti a vzdělávání v území Prioritní oblast č. 1 Rozvoj dopravy a správy území

Definice stakeholderů	• Statutární město České Budějovice • Teplárna a.s. • DPmČB • Jihočeský kraj a krajské organizace • Biologické centrum Akademie věd, v.v.i. • Čevak a.s. • A.S.A. a.s. • Okolní obce a města • Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích • Povodí Vltavy, s. p. • Lesy a rybníky města ČB s.r.o.
Výčet typových projektů	• Snížení produkce odpadů – třídění, kompostování, energetické využívání odpadů, fermentace • Recyklace a energetické využití odpadů - podpora investic do technologií - • Nastavení systému svozu odpadu, nákup kontejnerů, výstavba nových sběrných dvorů • Plánování, vzdělávání a výzkum v oblasti odpadového hospodářství • Propagace a motivace k ekologickému chování • Protipovodňová ochrana a prevence • Zefektivnění systému odpadového hospodářství

Seznam tabulek:

Tabulka 1 Struktura obcí ORP Č. Budějovice ... 8
Tabulka 2 Počet a věková struktura obyvatel ORP Č. Budějovice ... 9
Tabulka 3 Počet a věková struktura obyvatel ORP Č. Budějovice ... 9
Tabulka 4 Vývoj počtu a struktury obyvatel ORP Č. Budějovice (2001 – 2012) ... 16
Tabulka 5 Srovnání údajů o migraci za území ORP a Jihočeský kraj (2012) ... 17
Tabulka 6 Vývoj stěhování z města Č. Budějovice (2000 – 2012) ... 17
Tabulka 7 Věková struktura obyvatel města, ORP Č. Budějovice a Jihočeského kraje (2012) ... 19
Tabulka 8 Vývoj věkové struktury obyvatel ORP Č. Budějovice (2001 – 2012) ... 19
Tabulka 9 Srovnání vzdělanostní struktury obyvatel města, ORP a kraje (2012) ... 20
Tabulka 10 Struktura půdy a hustota zalidnění v ORP Č. Budějovice ... 22
Tabulka 11 Vývoj bytové výstavby v ORP a městě Č. Budějovice ... 22
Tabulka 12 Srovnání ekonomické aktivity obyvatel ve městě, ORP a kraji (2012) ... 24
Tabulka 13 Vývoj počtu ekonomických subjektů se sídlem v území ORP Č. Budějovice ... 25
Tabulka 14 Nezaměstnanost v ORP Č. Budějovice v letech 2005 - 2011 ... 27
Tabulka 15 Vývoj nezaměstnanosti v obcích v ORP (2009 x 2011) ... 27
Tabulka 16 Vyjíždějící do zaměstnání – město, ORP a Jihočeský kraj (2012) ... 28
Tabulka 17 Zaměstnaní dojíždějící za prací do Č. Budějovic dle odvětví ... 29
Tabulka 18 Vývoj počtu hromadných ubytovacích zařízení a počtu lůžek v ORP Č. Budějovice ... 35
Tabulka 19 Vývoj počtu hromadných ubytovacích zařízení ve městě Č. Budějovice ... 36
Tabulka 20 Vývoj počtu lůžek a pokojů v hromadných ubytovacích zařízeních ve městě ... 36
Tabulka 21 Vývoj počtu hostů, přenocování a průměrná doba pobytu hostů v Č. Budějovicích ... 37
Tabulka 22 Základní informace o občanské vybavenosti obcí v ORP Č. Budějovice ... 38
Tabulka 23 Informace o rozsahu a struktuře sociálních služeb v území ORP Č. Budějovice (2013) 41
Tabulka 24 Přehled zdravotnických zařízení města Č. Budějovice ... 43
Tabulka 25 Vývoj kapacit mateřských škol ve městě Č. Budějovice ... 45
Tabulka 26 Předpokládaný vývoj naplněnosti základních škol ... 48
Tabulka 27 Přehled počtu žáků v oblasti středoškolského vzdělávání v Č. Budějovicích (všichni zřizovatelé) 49
Tabulka 28 Počty studentů a absolventů VOŠ a VŠ vysokých škol v Č. Budějovicích ... 51
Tabulka 29 Vyjíždějící do škol – město, ORP a Jihočeský kraj (2012) ... 51
Tabulka 30 Dojížďka a vyjížďka za vzděláváním do a z města Č. Budějovice ... 52
Tabulka 31 Významné vodní toky na území ORP ... 55
Tabulka 32 Významná vodní díla na území ORP Č. Budějovice ... 56
Tabulka 33 Vybavenost obcí ORP Č. Budějovice technickou infrastrukturou ... 62
Tabulka 34 Vybavenost domácností ve městě Č. Budějovice osobním počítačem (2014) ... 64
Tabulka 35 Nejzatíženější úseky komunikací v Českých Budějovicích ... 67
Tabulka 36 Celková doprava – nejsilnější vjezdy ... 67
Tabulka 37 Nejvýznamnější zdroje cest IAD do zaměstnání a škol ... 68
Tabulka 38 Obchodní centra s největším objemem dopravy ... 68
Tabulka 39 Dopravní obslužnost obcí ORP vlakem a autobusem ve vztahu k městu Č. Budějovice 70
Tabulka 40 Základní údaje o kapacitách MHD v Č. Budějovicích a okolí ... 71
Tabulka 41 Základní údaje o obcích v ORP a jejich správní příslušnosti ... 77
Tabulka 42 Souhrnná SWOT analýza – silné a slabé stránky ... 78
Tabulka 43 Souhrnná SWOT analýza – ohrožení a příležitosti ... 79
Tabulka 44 Přehled klíčových stakeholderů pro zastoupení v pracovních skupinách ... 81
Tabulka 45 Strom problémů pro oblast „Doprava“ – vymezení témat pro IPRÚ ... 83

Tabulka 46 Strom problémů pro oblast „Věda, výzkum, inovace“ – vymezení témat pro IPRÚ 85
Tabulka 47 Strom problémů pro oblast „Odpadové hospodářství“ – vymezení témat pro IPRÚ 87
Tabulka 48 Strom problémů pro oblast „Povodňová opatření“ – vymezení témat pro IPRÚ 89
Tabulka 49 Analýza rizik 90
Tabulka 50 Soulad IPRÚ se strategickými dokumenty na místní úrovni 90
Tabulka 51 Soulad IPRÚ se strategickými dokumenty na regionální úrovni 91
Tabulka 52 Soulad IPRÚ se strategickými dokumenty na národní úrovni 92

Seznam obrázků:

Obrázek 1 Schéma tvorby IPRÚ 5
Obrázek 2 Správní obvod ORP – obecně geografická mapa 7
Obrázek 3 Správní obvod ORP České Budějovice – administrativní členění 7
Obrázek 4 Hlavní zájmové oblasti v rámci ORP České Budějovice 10
Obrázek 5 Spádovost a vazby obcí v rámci ORP České Budějovice 12
Obrázek 6 Srovnání vývoje počtu obyvatel města a ORP v letech 2001 až 2012 17
Obrázek 7 Změna hustoty zalidnění ve Statutárním městě České Budějovice v letech 2001 – 2011 18
Obrázek 8 Vzdělanostní struktura obyvatel města Č. Budějovice (15 a více let, 2001 x 2011) 20
Obrázek 9 Počet dětí v MŠ a počet nepřijatých v Č. Budějovicích dle počtu žádostí (2004-14) 46
Obrázek 10 Předpokládaný počet žáků v ZŠ ve městě Č. Budějovice do roku 2023 47
Obrázek 11 Počet dojíždějících žáků do města Č. Budějovice 47
Obrázek 12 Vybavenost okolních obcí mateřskými a základními školami 48
Obrázek 13 Hodnoty KES v obcích na území Jihočeského kraje 54
Obrázek 14 Klasifikace povodňového ohrožení v obcích ORP Č. Budějovice 57
Obrázek 15 Vykazované množství směsného komunálního odpadu (okres a město Č. Budějovice) 60
Obrázek 16 Pracovištní centra a spádovost migrace na trhu práce 66

Seznam zkratek

Doplnit

Seznam použitých zdrojů

- ✓ Strategický plán města Č. Budějovice 2008-2013;
- ✓ Integrované plány rozvoje města České Budějovice (tematický IPRM České Budějovice 2008-2013; IPRM České Budějovice Levý břeh Vltavy 2008-2013, IPRM Sídliště Máj 2008-2013);
- ✓ Program regenerace městské památkové zóny 2011-2015;
- ✓ Koncept péče o životní prostředí města Č. Budějovice;
- ✓ Rozpočtový výhled města ČB 2014 – 2016;
- ✓ Strategie rozvoje cestovního ruchu města Č. Budějovice;
- ✓ Předškolní vzdělávání v Českých Budějovicích – současný stav a základní rozvojový výhled pro další období;
- ✓ Základní vzdělávání v Českých Budějovicích – současný stav a základní rozvojový výhled pro další období;
- ✓ Aktualizace územní energetické koncepce statutárního města ČB;
- ✓ Plán odpadového hospodářství města České Budějovice na léta 2011 – 2015;
- ✓ Integrovaný plán rozvoje dopravy;
- ✓ Rozbor udržitelného rozvoj území ORP České Budějovice 2012;
- ✓ Územně plánovací dokumentace obcí v rámci ORP;
- ✓ Povodňový plán ORP České Budějovice;
- ✓ Rozvojový plán sociálních služeb města ČB 2013 – 2018;
- ✓ Program rozvoje Jihočeského kraje 2014 – 2020;
- ✓ Zásady územního rozvoje Jihočeského kraje
- ✓ Územní energetická koncepce Jihočeského kraje;
- ✓ Strategie rozvoje cestovního ruchu v Jihočeském kraji na roky 2009–2013;
- ✓ Plán odpadového hospodářství Jihočeského kraje;
- ✓ Územní energetická koncepce Jihočeského kraje;
- ✓ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Jihočeského kraje 2012 – 2016;
- ✓ Strategie rozvoje školství Jihočeského kraje v horizontu do roku 2020;
- ✓ Strategie BESIP Jihočeského kraje pro období 2010 – 2013;
- ✓ Plán rozvoje vodovodů a kanalizací na území Jihočeského kraje;
- ✓ Koncepce protipovodňové ochrany na území Jihočeského kraje;
- ✓ Koncepce optimalizace dopravní sítě na území Jihočeského kraje;
- ✓ Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje 2011-2013;
- ✓ Krajská příloha k národní RIS3 - Jihočeský kraj;
- ✓ Regionální inovační strategie 2010 – 2015.